Dzisiaj 12 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu. św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 318

Poznań, piątek dnia 15 lipca 1932

Rok XXVII

Załamanie się kartelu we Francji

Atmosfera izby francuskiej była w tych dniach przesycona elektrycznością. To też podczas ostatniego jej dramatycznego posiedzenia burza wybuchła nietylko na zewnątrz Pałacu Burbońskiego, ale i w jego murach.

Ostatnia rozgrywka parlamentarna dotyczyła, jak wiadomo, projektów finansowych. Pod tym względem zarysował się odrazu konflikt pomiędzy komisją finansową izby a rządem. Komisja pod naciskiem socjalistów, a w szczególności adwokata Niemiec, p. Bluma, zamierzała przeprowadzić nietylko zmniejszenie budżetu ministerstwa obrony narodowej w sumie 600 miljonów, ale w dodatku chciała znieść tegoroczne manewry wojskowe zarówno na lądzie, jak i na morzu oraz skasować ćwiczenia rezerwistów. I na tej to ostatniej kwestji załamała się i to na całej linji większość rządowa, uformowana na podstawie ostatnich wyborów.

Projekt p. Bluma, dotyczący ćwiczeń rezerwistów, miał przynieść oszczędności na sumę 120 miljonów. Leader francuskiej II-ej międzynarodówki wyraźnie oświadczył, iż nie chodziło mu jedynie o oszczędności, ale o zamanifestowanie w czasie konferencji rozbrojeniowej pokojowego ducha Francji! Stanowisko natomiast, zajęte przez premjera Herriota w Genewie oraz jego ostatnie posunięcia w odniesieniu do polityki wewnętrznej, wskazywać się zdawały, iż szef rządu francuskiego nie poświęci bezpieczeństwa swego kraju na ołtarzu niebezpiecznych mrzonek socjalistycznych.

Tak też się i stało. W izbie podczas posiedzenia nastrój stawał się z godziny na godzinę dramatyczniejszy. Około północy zaczęła nawet obiegać kuluary wiadomość o dymisji rządu. Do ostatniej bowiem chwili myślano, że p. Herriot nie postawi kwestji zaufania; że pozostawi senatowi, mającemu rozpatrzyć projekty finansowe, troskę o usunięcie z nich drastycznych kwestyj, a więc przedewszystkiem sprawy ćwiczeń rezerwistów.

Tymczasem po wzruszającej wprost interwencji posła Fabry z prawicy, nawoływującego do cofnięcia tak poważnego dla obrony narodowej ciosu, zabrał głos sam p. Herriot. Premjer w sposób zdecydowany zajął stanowisko przeciwne projektowi socjalistycznemu, a równocześnie swojem przemówieniem pogłębił przepaść, dzielącą radykałów od działaczy międzynarodowych.

P. Herriot zresztą w sposób zręczny i patetyczny przypomniał swym sojusznikom wyborczym, słowa Jaurèsa. Jak one brzmiały? — „Stronnictwo, powiedział Jaurès, które nie miałoby odwagi zażądania od kraju ofiar dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa, byłoby stronnictwem nędznem". Nie dość na tem. P. Herriot powołał się także przy tej sposobności na niebezpieczeństwa zewnętrzne, przypominając, iż w innych krajach „żywioły ukryte, ale niebezpieczne istnieją obok stałych armij".

Zarówno ta pierwsza, jak i druga interwencja premjera wywołała burzę oklasków na części ław radykalnych i narodowych; socjaliści, a zwłaszcza komuniści manifestowali coraz głośniej. To też poseł socjalistyczny Renaudel wystąpił przeciwko przemówieniu p. Herriota, już nie w roli sojusznika kartelowego, ale przeciwnika, zaznaczając wyraźnie, iż wobec stanowiska, zajętego przez premjera, postawione zostało całe zagadnienie większości, wytworzonej ostatniemi wyborami, pod znakiem zapytania.

Większość załamała się też zaraz przy głosowaniu nad sprawą rezerwistów. Rząd radykalny został ocalony, dzięki poparciu sił narodowych, zdobywając 360 głosów przeciwko 179. Za rządem głosowało centrum i część umiarkowanej prawicy; socjaliści wystąpili przeciw; pomiędzy radykałami panowało zamieszanie nie do opisania. Poseł Bergery oraz jego klika przyłączyła się do głosów II-ej międzynarodówki; część radykałów wstrzymała się od głosowanie, a co ciekawsze przeciwko p. Herriotowi, szefowi całego stronnictwa, wystąpił p. François-Albert, prezes parlamentarnej grupy radykalnej.

Opłakany ten rezultat z punktu widzenia lewicowego sprawia, iż przy głosowaniu nad całością projektu finansowego, jedność radykałów — za wyjątkiem grupy Bergery — spoiła się, ale bez entuzjazmu, przynosząc zresztą rządowi około 100 głosów umiarkowanych, tworzących zatem fundament nowej większości, a do której szeregów zaliczyć należy w pierwszym rzędzie byłego ministra p. Flandin! około 100 natomiast innych posłów narodowych z pp. Reynaud i Louis Marin na czele wstrzymało się od głosowania.

Te dwa głosowania wykazały dobitnie chaotyczność dotychczasowej sytuacji poiltycznej oraz niemożliwość przeprowadzenia jakiejkolwiek akcji narodowej z poparciem socjalistów. Niektórzy twierdzą, iż tym razem zerwanie pomiędzy socjalistami a radykałami jest ostateczne. Trudno kategorycznie wypowiedzieć się w tej sprawie, gdyż zbyt często już śpiewano „de profundis" nad zgliszczami kartelu, stale ze swych popiołów odradzającego się. Jaki obrót przybierze sytuacja, wytworzona przez ostatnie wypadki, niewiadomo. Amatorzy „koncentracji centrowej" utrzymują, iż tym razem zostały położone solidne pod nią podwaliny. Inni natomiast przypuszczają, iż z jesienią przyjdzie do utworzenia gabinetu jedności narodowej, a to tem więcej, iż w kołach narodowych p. Herriot spotkał się z ogólnem uznaniem zarówno za swoją działalność na terenie lozańskim, jak i za swe energiczne stanowisko, zajęte przed forum izby w obronie armji i skarbu. Były minister Flandin, reasumując obecne nastroje, wyraźnie zaznaczył, iż ostatnie posiedzenia w sposób znamienny zmieniły atmosferę parlamentu.

W obozie radykalnym natomiast panuje zupełny chaos. Szereg członków i posłów tego stronnictwa stara się nadrabiać miną, utrzymując, iż w ostateczności nie należy tych spraw brać zbyt tragicznie, bo przecież ostry rozłam w dotychczasowej większości uwydatnił się jedynie w stosunku do rezerwistów, czyli do „kwestji drugorzędnej". Zrozumieć jednak łatwo, iż gdyby to była istotnie sprawa drugorzędnej wagi, to p. Herriot nie byłby postawił w tej sprawie kwestji zaufania.

Socjaliści bardziej trzeźwo zapatrują się na sytuację. Uważają wystąpienie premjera Herriota jako „zerwanie brutalne i przemyślane" z większością dotychczasową i że ostatnie głosowanie może zaważyć nad losami całej kadencji parlamentarnej. Wytworzyła się bowiem nowa większość, nie odpowiadająca wynikowi wyborów majowych.

Należy teraz zaczekać jakie decyzje poweźmie Senat. Naogół panuje przekonanie, iż wprowadzi on małe zmiany w tekście, uchwalonym przez izbę. Wysokie zgromadzenie przyjęło natomiast z widocznem zadowoleniem załamanie się przymierza kartelowego, skłaniając się wyraźnie ku „koncentracji", czyli popierając narodowe stanowisko, zajęte przez p. Herriota przeciwko międzynarodowym poczynaniom socjalistów.

Paryż

I. BRIARES.

Znaczenie dodatkowych umów z nad Lemanu

Paryż, 15. 7. (Tel. wł.) Koła poinformowane podają w związku z powtarzającą się coraz częściej fałszywą interpretacją opublikowanych ostatnio układów dodatkowych w Lozannie następujące oświadczenie miarodajnych czynników.

Ogłoszony przedwczoraj dokument lozański t. zw. „gentlemen agreement", podpisany przez przedstawicieli Anglji, Francji, Włoch i Belgji, postanawia, że żadne z powyższych państw nie przystąpi do ratyfikacji aktu lozańskiego prędzej, dopóki nie będzie uregulowana w zadowalający sposób sprawa międzyaljanckich długów wojennych.

Pakt konsultatywny (t. zw. układ wzajemnego zaufania) narazie podpisany przez Anglję i Francję, a przez Herriota nazwany odnowieniem entente cordiale, ma na celu — jak stwierdził to w izbie gmin angielski minister spraw zagranicznych Simon — zaniechanie indywidualnych akcyj poszczególnych zainteresowanych państw w poważniejszych zagadnieniach polityki międzynarodowej w Europie. Dotyczy on nietylko spraw politycznych, ale i również zagadnień gospodarczych i finansowych. Dlatego znaczenie jego bardzo doniosłe, zwłaszcza o ile chodzi o zastrzeżenia co do spraw politycznych.

Według powyższego układu zatem, do którego również wyraziły gotowość przystąpienia Włochy i Belgja, żadne z z tych państw nie może poruszyć żadnego zagadnienia na forum międzynarodowem bez poprzedniego porozumienia się z pozostałymi kontrahentami, Dotyczy to głównie tak często podnoszonych kwestyj politycznych i obecnie aktualnych zagadnień gospodarczych oraz sprawy rozbrojenia.

Układ ten robi również pewną aluzję do często powtarzających się dążeń zwłaszcza ze strony niemieckiej rewizji traktatów i powinien stanowić poważną zaporę dla podobnych zakusów propagandy niemieckiej.

Znów straszne burze szalały w Niemczech

Berlin, 15. 7. (Tel. wł.) Jak donoszą z Zytawy (Zittau) nad Łużycami saskiemi i śląskiemi przeszła wczoraj straszna burza, która poczyniła duże spustoszenia na polach i łąkach.

Szkody wyrządzone przez ulewę i wynikła w związku z tem powódź są bardzo znaczne. Dotychczas nie zdołano je obliczyć, przypuszcza się jednak, że przekroczą kilkaset tysięcy marek.

Część żniwa uległa zupełnemu zniszczeniu. Szosy, ulice i drogi częściowo są uszkodzone. Szosę, łącząca miasto Zytawę i Loebau zamknięto dla komunikacji jak również ulice z Loebau do Gorlic.

W wielu wypadkach połączenia telegraficzne i telefoniczne są nieczynne z powodu pozrywania przewodów telefonicznych lub połamania przez wichurę słupów. Również są przerwane połączenia kolejowe z niektóremi miejscowościami. W akcji ratowniczej bierze udział wojsko wraz z oddziałami bezrobotnych, które obecnie naprawiają doraźnie poczynione szkody.

Również Prusy Wschodnie częściowo ucierpiały z powodu burzy, jaka przeszła nad miastem Ostród koło Olsztyna i okolicą. Towarzyszące burzy oberwanie się chmury spowodowało w wielu wypadkach zalanie mieszkań w niżej położonych domach oraz innych zabudowań, a głównie piwnic.

W okolicy Ostróda wichura oraz wezbrane fale wód zerwały szereg mostów i uniosły ze sobą, wstrzymując komunikację. W jednej z miejscowości piorun uderzył w grupę ludzi pracujących w polu, zabijając wszystkich na miejscu.

Narady Papena z Hindenburgiem

Berlin, 15. 7. (PAT.) Kanclerz v. Papen i min. spraw wewn. Gayl po przybyciu do Neudeck zostali przyjęci na audjencji przez Hindenburga.

Po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu konferencji lozańskiej prezydent Hindenburg wyraził kanclerzowi i pozostałym członkom delegacji niemieckiej podziękowanie za dokonane prace.

Następnie, jak stwierdza ogłoszony w tej sprawie komunikat, von Papen wraz z min. Gaylem złożyli prezydentowi Hindenburgowi szczegółowy raport o sytuacji wewn. Rzeszy.

Berlin, 15. 7. (PAT.) W związku z konferencjami kanclerza Papena i min. spraw wewn. Rzeszy Gayla z prezydentem Hindenburgiem w Neudeck w miarodajnych kołach politycznych wskazują, że rząd Rzeszy nie zamierza w żadnym razie powołać rządowego komisarza w Prusach przed wyborami do Reichstagu, ze względu na to, że aparatu państwowego w Prusach nie naruszono. Inaczej natomiast będzie się przedstawiać sprawa po wyborach do Reichstagu.

Na marginesie procesu gdyńskiego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Gdynia, w lipcu.

Sama sentencja wyroku w procesie przeciwko Kotlińskiemu, Mikulskiemu i towarzyszom liczy szesnaście stron maszynowego pisma. O objętości uzasadnienia wyroku, spodziewanego dopiero za kilka miesięcy można mieć tylko przybliżone pojęcie.

Główni oskarżeni: Kotliński i Mikulski zostali ukarani bardzo surowo. Kotliński 5 lat i 8 miesięcy ciężkiego więzienia, Mikulski 4 lata i 8 miesięcy więzienia, oprócz tego każdy pozbawiony praw obywatelskich przez lat cztery.

Winą Kotlińskiego było, że jako kierownik budowy dworca w Gdyni był równocześnie cichym wspólnikiem firmy J. Mikulski i ułatwiał tej firmie prace na dworcu, dalej, że jako wspólnik tej firmy, razem z Mikulskim i przy pomocy inż. Granowskiego, zataił pierwotną umowę na roboty murarskie przy poczcie (szkoda skarbu 22 800 zł) i przez podobną machinację zarobił na stolarce i żelbetach dodatkowo 23 500 zł, dalej, że razem z Mikulskim przekupił inżyniera Ruszczewskiego i Granowskiego, że bezładnie prowadził księgi handlowe, że będąc niewypłacalnym uprzywilejowywał poszczególnych wierzycieli i, że wreszcie złożył fałszywą przysięgę wyjawienia. Mikulski skazany został jeszcze za przywłaszczenie sobie pewnych sum i za złożenie fałszywego zapewnienia w miejsce przysięgi.

Inż. Granowski zasądzony został na 2 i pół lat więzienia za nadużycia, dokonane przy budowie poczty i przyjęcie łapówek. Urzędnik D. K. P. Gdańsk de Lorme otrzymał sześć miesięcy więzienia i pozbawiony został zdolności piastowania urzędów publicznych na okres trzech lat. Oskarżeni inż. Bielawski i Greuner zostali uniewinnieni. Pierwszy od zarzutu występków z par. 266 L. I. k. k., że jako nadzorca sądowy działał celowo na szkodę rzeczy powierzonych jego dozorowi, a drugi od zarzutu występku z par. 49, 266 L. I. k. k., że świadomie pomógł inż. Bielawskiemu do popełnienia występku.

Zasądzeni wnoszą apelację i, za wyjątkiem Kotlińskiego, przebywają nadal na wolnej stopie. Rozprawa apelacyjna odbędzie się może za rok, a może później.

Proces gdyński, trwający z krótkiemi przerwami dwa miesiące, wykazał przedewszystkiem, że bagno i korupcja nie istniały wyłącznie w firmie J. Mikulski. Właściciele tej firmy nie byli znowu takiemi małemi rybami, jak ich przedstawiali obrońcy, ale w żadnym razie nie też temi wielkiemi rybami. Tłumaczenie prok., że „wielka ryba" — inż. Ruszczewski jest we więzieniu, nie wyczerpuje sprawy, bo wiadomo jest również, że za nim stali jeszcze wyżsi, którzy go popierali i umożliwiali mu dokonywanie „rozboju na skarbie państwa".

Wobec ogromu nadużyć przy budowie poczty zmalały panamy, popełnione przy budowie dworca kolejowego. Ta przypadkowa dysproporcja nie powinna jednak wstrzymać sądów od ścigania dalszych winnych.

Jeżeli przyjezdny zapyta się w Gdyni, jakie są monumentalne budynki w mieście, to wskazuje się mu pocztę i dworzec. Budowa tych właśnie gmachów posłużyła legjonowi ludzi do nabicia kieszeni groszem publicznym. W procesie gdyńskim ujawniono tylko ułamek tych nadużyć. Czas i stosunki zatarły resztę. FOB.

Rozbrojenie

na zjeździe Międzynarodowego Związku Przyj. Ligi Narodów

Do najważniejszych spraw na tegorocznym XVI zjeździe Międzynarodowego Związku Przyjaciół Ligi Narodów w Paryżu należało rozbrojenie. Sama osoba przewodniczącego Związku i zjazdu, lorda Roberta Cecila, stanowi w tym względzie siłę popędową, gdyż jest on jednym z najżarliwszych zwolenników i najlepszych znawców t. zw. rozbrojenia, czyli ograniczenia zbrojeń. Już poprzedni zjazd, w maju 1931 w Budapeszcie, jako odbywający się po postanowieniu zwołania, a przed zwołaniem konferencji rozbrojeniowej w Genewie, która rozpoczęła swe prace w lutym 1932, bardzo szeroko określił stanowisko Związku Przyj. L. N. w tej sprawie, nie bez wpływu na poglądy, ujawniające się w urzędowych obradach w Genewie.

Obecnie nowe ożywienie wniósł w umysły wniosek prezydenta Hoovera z czerwca rb., żądający m. in. zmniejszenia budżetów wojskowych o 30 proc., co np. we Francji, głównie sprzeciwiającej się doraźnym posunięciom w zakresie ograniczenia zbrojeń, przyjęto stosunkowo spokojnie, gdyż rząd francuski sam przeprowadza równocześnie, ze względów oszczędnościowych, bardzo znaczne zmniejszenie wydatków na obronę państwa w wojsku, marynarce i lotnictwie.

Poprzednia uchwała zjazdu w Budapeszcie z maja 1931 oparta była na wyraźnem przedstawieniu konieczności bezpieczeństwa celem ograniczania zbrojeń. Związek ten za podstawowy uważają państwa, które są lub mogą być szczególnie zagrożone, jak Francji i Polska. Ponieważ obecna uchwała zjazdu w Paryżu z lipca 1932 miała być tylko uzupełnieniem poprzedniej, w przygotowanym w maju rb. szkicu uchwały pominięto sprawę bezpieczeństwa wraz z należącem do niej t. zw. rozbrojeniem moralnem, to jest zaniechaniem podżegań i pogróżek wojennych. Ze strony polskiej jednak na zjeździe w Paryżu zażądano przypomnienia tego niezbędnego związku i życzeniu temu stało się zadość, tak, iż zaznaczenie sprawy bezpieczeństwa i rozbrojenia moralnego, pierwotnie wogóle nie wspomnianych, znalazło się w uchwale:

„Zgromadzenie Związku Międz. Prz. L. N. stwierdza, że na konferencji rozbrojeniowej przedstawiono pozytywne wnioski celem wzmocnienia bezpieczeństwa, mianowicie w zakresie rozbrojenia moralnego i t. d...."

W uchwale, obok powołania się na wnioski prezydenta Hoovera, położono nacisk na to, że wedle obliczeń z ostatniego roku niedobory budżetowe głównych państw wskutek przesilenia gospodarczo-pieniężnego wynoszą 20 miljardów franków złotych, co przyczynia się do konieczności ograniczania wydatków na zbrojenia, wynoszących 25 miljardów franków złotych rocznie.

Z żądaniem zakazu broni szczególnie zaczepnych, co obecnie jest już przyjęte jako podstawa obrad konferencji rozbrojeniowej w Genewie, połączono, co jest rysem dodatnim, bardzo wyraźne żądania kontroli międzynarodowej nad zbrojeniami. — Wszelkim próbom osłabienia tych żądań kontroli przeciwstawiono się stanowczo ze strony polskiej, a poparto żądania wyraźnego rozciągnięcia kontroli także na fabrykację broni. W szczególności w dość uporczywej walce obroniono zasadę, że kontrola ta dotyczy także fabrykacji broni na obszarze jednego państwa na rzecz i rochunek innego państwa, czemu bardzo się sprzeciwiano ze strony niemieckiej. Bardzo znamienne było zwalczanie przez delegację niemiecką wzmianki, iż osoby lub grupy, które wskazują we własnym kraju niedozwolone zbrojenia, nie mogą być za to karane w tych krajach, co odnosi się do wypadków takich, jak znane skazanie redaktora Ossietrzky'ego i inne podobne w Niemczech, a co jednak w oględnem ujęciu wbrew zastrzeżeniom niemieckim utrzymano.

W sprawie zrównania podstaw prawnych rozbrojenia, wysuwanej stale przez państwa zwyciężone w wojnie, którym nałożono szczególne przepisy, zaznaczono, poprawiając w tym względzie brzmienie pierwotne, że nie ma to być zrobione doraźnie, ale przez powolne dążenie.

Zaznaczono również, że zamierzona umowa rozbrojeniowa ma być swobodnie przyjęta przez państwa, niejako w odróżnieniu od narzuconych państwom zwyciężonym ograniczeń. Ze strony niemieckiej w uzasadnieniu tej wzmianki niezręcznie potrącono o sprawę granic, wspominając na pełnym zjeździe o mniejszej wartości granic niemiecko-polskich, których Niemcy nie przyjęli dobrowolnie. Wypad ten został jednak natychmiast odparty nietylko ze strony polskiej, ale także przez przewodniczącego lorda Roberta Cecila, który stwierdził, iż jest sam gorącym zwolennikiem dobrowolnej umowy o rozbrojeniu, ale to nie ma nic wspólnego ze sprawą t. zw. dobrowolnych lub niedobrowolnych umów i traktatów wogóle.

STANISŁAW STROŃSKI.

Sprostowanie fałszów godzących w O. W. P.

Prawda o zajściach w Grodzisku

Grodzisk, 14 lipca.

W niedzielę odbywał się tutaj apel Powstańców i Wojaków, połączony z poświęceniem pomnika poległych w r. 1848. Część uczestników uroczystości udała się poprzednio na dworzec i tu spotkała się z grupą „Strzelca" w sile 12 ludzi, którzy wracali ze zjazdu w Poznaniu. Jeden ze „strzelców" zaatakował spokojną publiczność obelżywemi słowami. W odpowiedzi na to publiczność wzniosła okrzyki przeciwko „Strzelcowi" i „sanacji".

Policja przytrzymała p. Frankowskiego, członka O. W. P. i odprowadziła go na posterunek P. P. W ślad za odprowadzanym przez policję p. Frankowskim podążyła publiczność, tak, że przed ratuszem zgromadził się tłum, złożony z blisko 1000 ludzi. Skoro się o tem dowiedział kierownik powiatowy wydziału O. W. P. dr. Mikołajczyk, wezwał tłum do rozejścia się, przyczem otrzymał zapewnienie, że aresztowany Frankowski po spisaniu protokółu zostanie zwolniony. Tłum usłuchał wezwania dr. Mikołajczyka i rozszedł się w spokoju.

P. Frankowskiego tymczasem nie zwolniono z aresztu, a nawet zatrzymano przybyłego na posterunek z interwencją drugiego członka O. W. P., p. Ludwika Kolińskiego. Obydwóch aresztowanych przetrzymano przez dwa dni, poczem sędzia przy sądzie grodzkim zwolnił ich.

Taka jest prawda o przebiegu zajść w Grodzisku, tendencyjnie wyolbrzymionych i wypaczonych przez prasę „sanacyjną", która „zapomniała" podać, że zajścia sprowokowane zostały przez „strzelców", i że właśnie dzięki powadze dr. Mikołajczyka, kierownika O. W. P. na pow. grodziski, nie doszło do zaburzeń.

„Sanacyjne" alarmy w sprawie Jadowa

Prasa „sanacyjna" podaje wiadomość, jakoby w sprawę zajść między tłumem włościan a policją w Jadowie pod Warszawą zamieszani byli również członkowie Obozu Wielkiej Polski. Jest to znowu jeden z owych tendencyjnych alarmów. Mamy już w tej sprawie informacje. Skoro je skompletujemy, powrócimy do sprawy.

Fałszywe inspirowanie „Tempsa" o wypadkach w Gdyni

W paryskim „Tempsie" z dnia 12-go lipca ukazała się depesza z Warszawy o wypadkach w Gdyni, przedstawiająca zajście w ten sposób, że członkowie Obozu Wielkiej Polski w sile 250 osób chcieli wejść na stadjon, na którym ćwiczyli sokoli, przeciwko czemu zaoponowała policja, i to wywołało zajście.

Tymczasem, jak wiadomo, członkowie Obozu Wielkiej Polski byli na stadjonie wraz z sokołami i pokrewnemi organizacjami na mszy św., poczem chcieli wraz z innymi stadjon opuścić. Wówczas zamknięto przed nimi i pozostałą publicznością bramę, nie dopuszczając do opuszczenia stadjonu. I to właśnie wywołało przykre zajście.

Nadesłany z Warszawy opis, umieszczony w „Tempsie", rozpowszechniany początkowo również w kraju, lecz przez nikogo obecnie już nie podtrzymywany, usiłuje przedstawić wypadki w Gdyni w świetle dla Obozu Wielkiej Polski możliwie najniekorzystniejszem. Inaczej wygląda ten, kto chce siłą wejść na miejsce zebrania, a inaczej ten, kto wraz ze wszystkimi chce to zebranie w spokoju opuścić.

Należy tu nadmienić, że ostatecznie rozwiała się legenda, skwapliwie początkowo rozpowszechniana przez prasę „sanacyjną" o rzekomych strzałach, oddanych w Gdyni przez jakiegoś członka O. W. P. w kierunku policji.

By odwrócić uwagę

Prasa „sanacyjna" prowadzi na całej linji dziką wręcz kampanję przeciwko Obozowi Wielkiej Polski. Szczególnie bezprzytomną i pełną kłamstw jest naganka „sanacyjnej" prasy ziem zachodnich. Ale i naczelny organ obozu prorządowego nie chce widocznie pozostać w tyle za poznańsko-toruńskimi swymi towarzyszami. W tej sprawie pisze „Gazeta Warszawska":

„Ostatnio „Gaz. Polska" zarzuca O. W. P. jego rzekomo „mafijny" charakter, twierdząc, że „gros swoich spraw prowadzi pod ziemią". Płynie to, zdaniem „Gazety Polskiej" z tego, że O. W. P. jest „zatruty psychiką Narodowej Demokracji", która „zawsze, wbrew wszelkim pozorom, była stronnictwem zależnem od zakonspirowanego kółeczka wybranych".

„Ten nowy manewr w systematycznym ataku na Obóz wynika z konieczności obrony, którą „sanacja" widzi się zmuszona podjąć wobec zdemaskowania masońskich wpływów w jej łonie. „Revue Internationale des Sociétés Secrètes" opublikowała, przedrukowane prze nas onegdaj, szczegółowe informacje o masonerji w Polsce. Podano cały szereg nazwisk wpływowych osobistości z grona t. z. „pułkowników" jako braci masonów.

„Z informacyj tych wynika, iż „sanacyjny" tłum, zwerbowany i utrzymywany w posłuchu znanemi sposobami, jest kierowany przez masońską mafję, przez różne „Szarotki", „Loże Narodowe" i t. p. oficyny „Wielkiego Wschodu", lub „Wielkiej Loży" obrządku szkockiego. Informacje te widocznie zaniepokoiły „sanację", gdyż rozumie ona dobrze, że w Polsce pozycja moralna masonerji nie jest najlepsza.

„Chcąc przeto odwrócić uwagę od siebie, „Gazeta Polska" zastosowała znaną metodę uciekającego złodzieja, który woła na całe gardło „łap złodzieja". Jest to stara sztuczka, na którą nikt się już nie da nabrać i możemy zapewnić „sanację", że opinja publiczna doskonale zdaje sobie sprawę z tego, co stanowi kościec organizacyjny obozu majowego."

Czego spodziewają się Niemcy

Organ Niemców tutejszych, „Posener Tageblatt" cytuje obszernie wczorajsze ataki „Gazety Polskiej" na Obóz Wielkiej Polski i z wielką skwapliwością wyraża na ich podstawie przypuszczenie, że przeciw Obozowi przygotowywana jest „wielka akcja". Pośpiech, z jakim „Posener Tageblatt" wyciąga tego rodzaju wnioski z artykułu pisma „sanacyjnego", jest najlepszym dowodem, jak bardzo hakatystom niemieckim zależy na wszelkich wystąpieniach, godzących w Obóz Wielkiej Polski, jako w organizację, frontem skierowaną przeciw Niemcom i ich zakusom na ziemie polskie.

Z Stronnictwa Narodowego

Koźmin, 17 lipca.

W niedzielę odbył się na sali p. Mroskowiaka zjazd powiatowy Stronnictwa Narodowego, który zagaił prezes zarządu powiatowego p. dr. Stęszewski. Przemówienia wygłosili: sen. dr. Meissner oraz posłowie Witkowski i dr. Harembski. W dyskusji zabierali głos pp. Szymura i Wyduba, a na postawione pytania odpowiadał sen. dr. Meissner.

Na zakończenie wybrano zarząd powiatowy i w podniosłym, silnym nastroju zakończono zebranie.

Słupia, pow. pozn., 17 lipca.

Na sprawozdawczem zebraniu poselskiem pod przewodnictwem wybitnego działacza narodowego ks. prob. Wolniewicza i przy udziale członka zarządu powiatowego Str. Nar. p. Aleksandra Weychana ze Stęszewa wygłosił poseł okręgu p. Kawecki obszerne przemówienie, w którem omówił sytuację gospodarczą kraju oraz stanowisko polityczne, jakie zajmuje Stronnictwo Narodowe.

Po krótkiej dyskusji i wyjaśnieniach udzielonych przez referenta, uchwalono połączyć się w proteście z całem społeczeństwem polskiem przeciwko wrogim zakusom niemieckim, jak również wyrażono jednomyślnie całkowite zaufanie dla posłów Klubu Narodowego i dla Stronnictwa Narodowego.

W czasie upałów
gasi pragnienie i orzeźwia
Piwo Grodziskie!

Simon i Hoover o układach w Loozannie

Genewa, 15. 7. (PAT.) Min. spr. zagr. Simon przyjął przedstawicieli międzynarodowej prasy, którym udzielił wyjaśnień co do porozumienia francusko-angielskiego, oraz sprawy „gentlemen agreement".

Simon podkreślił, że te dwa dokumenty nie mają ze sobą nic wspólnego. „Gentlemen agreement" dotyczy ratyfikacji układu lozańskiego, podczas gdy deklaracja francusko-angielska nie posiada z tem związku.

Zupełnie błędnem jest mniemanie, że mówi się w tych dokumentach o kwestji długów wojennych wobec Ameryki. Nie chodzi również o układ francusko-angielski.

Deklaracja stanowi jedynie wezwanie do innych państw europejskich, aby dla załatwienia przyszłych swoich sporów przyjęły tę samą metodę, którą stosowano w Lozannie, t. j. metodę szczerej i otwartej wymiany poglądów.

Waszyngton, 15. 7. (PAT.) Prezydent Hoover wystosował do senatora Boraha pismo, w którem oświadcza, że nie przyjmuje ostatniego układu europejskiego, dotyczącego wspólnej akcji dłużników Stanów Zjedn.

„Nie zamierzam — pisze prezydent — wywierać presji na narodzie amerykańskim celem przyjęcia jakiejkolwiek linji postępowania. Do Stanów Zjedn. nie zwracano się w sprawie układu lozańskiego, wobec czego Ameryka nie jest wcale związana z tym układem".

Rząd Herriota wobec parlamentu

Prace komisyj senackich — Przeciwko redukcjom w marynarce wojennej — Uznanie komisji wojskowej

Paryż, 15. 7. (PAT.) Komisja finansowa senatu obradowała pod przewodnictwem Caillaux.

Minister skarbu Germain Martin zawiadomił komisję, iż rząd postanowił domagać się energicznie przyjęcia przez senat uchwalonych przez izbę tekstów, nie wprowadzając do nich żadnych zmian.

Podczas dyskusji liczni mówcy wyrażali niezadowolenie z powodu niewyczerpującego projektu finansowego. Jednak ponieważ rząd w osobie premjera i ministra finansów zobowiązał się uroczyście uzyskać jeszcze przed upływem roku istotną i całkowitą równowagę budżetu oraz zaspokojenie potrzeb skarbu, komisja senacka 29 głosami przeciwko 1 zaproponowała ratyfikację tekstu przyjętego przez izbę.

Komisja marynarki senatu wysłuchała expose min. marynarki Leygues o konsekwencjach, jakie pociągnąć mogą za sobą redukcje, dotyczące marynarki, przewidziane w projektach finansowych. Komisja sprzeciwia się gwałtownie wstrzymaniu prac programu morskiego uchwalonego przez dawny parlament i domaga się rozpoczęcia natychmiast budowy wszystkich jednostek objętych tym programem.

Ze swej strony komisja wojskowa senatu złożyła Herriotowi i Paul Boncourowi powinszowania i wyraziła swą wdzięczność za energję z jaką wystąpili oni w obronie żywotnych interesów obrony narodowej Francji. Komisja postanowiła walczyć na plenum o powyższe poprawki na wypadek gdyby rząd kładł nacisk na ratyfikację projektu uchwalonego przez izbę deputowanych.

Unieruchomienie kopalni „Ferdynand"

Katowice, 15. 7. (Tel. wł.). Rozstrzygnięto ostatecznie los kopalni „Ferdynand". Kopalnię tę z dniem wczorajszym unieruchomiono, wskutek czego pozbawionych jest pracy 1800 robotników.

Załogę „Ferdynanda", jak oświadczył przedstawiciel kopalni na konferencji u komisarza demobilizacyjnego, przeniesie się trzema grupami po 300 osób do kopalni „Mysłowice". Zaniechano planu przeniesienia reszty do kopalni „Fitinus" i „Richter".

Po zwolnieniu całej załogi dyrekcja zatrzyma jeszcze 325 robotników w kopalni „Ferdynand" do wykonywania t. zw. prac pośpiesznych, a resztę przyjmie się później o ile na to pozwolą stosunki gospodarcze.

Dalsze aresztowania członków O. W. P.

Kartuzy, 15. 7. (Tel. wł.) W związku z niedzielnemi zajściami w Gdyni aresztowani zostali wczoraj następujący członkowie O. W. P.: Tomasz Rogała, Józef Masow i Jan Hofman i przewieziono ich do Gdyni. S. B.

„Biedne" Niemcy

Berlin, 15. 7. (Tel. wł.) Bilans handlowy Rzeszy niemieckiej w miesiącu czerwcu był w dalszym ciągu dodatni. Wywóz wykazał sumę 444 miljonów mk., przywóz 364 milj., t. j. o 13 miljonów więcej niż w miesiącu maju.

Wywóz towarów w stosunku do miesiąca maja wykazuje wzrost o 7 miljonów liczby ogólnej. Bilans wykazuje zatem za ubiegły miesiąc 79 miljonów w maju (87 miljonów) a wraz z towarami idącemi na rzecz reparacyj ogólna suma wzrosła do 90 miljonów (w maju 96).

W ostatniem półroczu dodatni bilans handlowy Rzeszy wyrażał się sumą 540 miljonów mk. i 62 miljonów mk. za przesyłki reparacyjne, czyli 602 miljony nadwyżki.

Powództwo cywilne

Kartuzy, 15. 7. (Tel. wł.) Mieszkający tu mistrz szewski Kosznik, którego syn zginął podczas niedzielnego zlotu Sokołów, wniósł do sądu powództwo cywilne przeciwko komisarjatowi rządu w Gdyni. S. B.

Nasi olimpijczycy w Ameryce

Gdynia, 15. 7. (Tel. wł.) Otrzymano tu radjotelegram z Nowego Yorku, iż wczoraj o godz. 16 zawinął do tamtejszego portu statek „Pułaski" z polską ekspedycją olimpijską na pokładzie.

Podróż odbyto szczęśliwie. S. B.

Groźny pożar

Warszawa, 15. 7. (PAT.) Wczoraj zaalarmowano warszawską straż ogniową o pożarze we wsi Łazy, niedaleko radjostacji raszyńskiej. Z powodu braku w pobliżu wody, pożar, mając podatny materjał w postaci drewnianych zabudowań, zaczął rozrastać się z wielką szybkością.

Dzięki zabiegom straży ogniowej z Warszawy nie dopuszczono do rozszerzenia się ognia na całą wieś. Spaliło się 12 stodół, 10 obór i chlewów oraz 7 domów mieszkalnych.

Tragiczne upadki

Leszno, 15. 7. (PAT.) Z Krotoszyna donoszą, że robotnik Kazimierz Duda, liczący 40 lat, wychodząc w stanie podchmielonym z miejscowej restauracji potknął się i upadłszy, uderzył głową tak silnie o chodnik, że doznał pęknięcia czaszki i zmarł na miejscu.

Leszno, 15. 7. (PAT.) Z Gostynia donoszą, że w czasie budowy nowego domu spadł z drugiego piętra, z rusztowania 17-letni Gritzner, pomocnik murarski tak nieszczęśliwie, że uderzył głową o stos cegieł. Gritzner pomimo pomocy lekarskiej zmarł po 3 godz.

Porażenia słoneczne

Leszno, 15. 7. (PAT.) Wskutek niezwykle silnych upałów zanotowano w Rawiczu 4 wypadki śmierci wskutek udaru słonecznego, w tem 3 dzieci i jedna kobieta. Temperatura w cieniu dochodziła do 35 st. C.

Śmierć w płomieniach

Warszawa, 15. 7. (PAT.) Na przedmieściu Stare Bródno wybuchł groźny pożar. Zapaliła się szopa, a od niej dom mieszkalny, skąd płomienie przeniosły się na sąsiednią zagrodę. W płomieniach śmierć poniosło dwuletnie dziecko.

O port gdański

Gdańsk, 15. 7. (PAT.) Zebrał się w Gdańsku komitet rzeczoznawców, badający sprawy sporne co do zupełnego wykorzystania portu gdańskiego przez Polskę. Opinja powyższego komitetu ma służyć wysokiemu komisarzowi jako podstawa do wydania ostatecznej decyzji w tej sprawie.

Mord rabunkowy

Warszawa, 15. 7. (PAT.) W Łowiczu znaleziono wczoraj rano zwłoki zamordowanej 70-letniej staruszki Zofji Garlińskiej, znanej w całem mieście emerytowanej nauczycielki. Od dłuższego już czasu po miasteczku krążyły plotki, że staruszka ma dużo zaoszczędzonych pieniędzy, to też powodując się temi plotkami, do mieszkania Garlińskiej wtargnęli bandyci, którzy udusili staruszkę kneblując jej usta.

Skarb wydarty morzu

Po 21 miesiącach żmudnej pracy udało się nurkom włoskiego okrętu „Artiglio" wydobyć część złota z zatopionego w r. 1922 u brzegów Francji „Egiptu". Wydobyto już złota i srebra z kadłubu tego okrętu na sumę około 180.000 funtów szterlingów. Nie jest to wszystko. „Egipt" bowiem wiózł 119 skrzyń z 1089 sztabami złota, 37 skrzyń złotych monet i 1.929 sztab srebra, jest się więc o co pokusić.

Dopiero w 8 lat po zatonięciu „Egiptu" udało się stwierdzić położenie jego na dnie morza i zaczęto roboty. W grudniu r. 1930 pracujący nad wydobyciem tych skarbów „Artiglio" zatonął i prace doznały przerwy. Podjął je nowy „Artiglio I". Ciekawy o tem artykuł, ilustrowany doskonałemi zdjęciami, przynosi ostatni (29) numer „Jlustracji Polskiej", na którego treść składają się barwne feljetony i artykuły, jak „Przyjaźń z tygrysami" (zajmujący reportaż z poznańskiego Ogrodu Zoologicznego), „Życie oazy" (oryginalna korespondencja z głębi Afryki Kazimierza Nowaka, który przemierza ogromne szlaki pustyni na rowerze).

Uzupełnieniem pięknego i obfitego w treść numeru tego ciekawego pisma jest szereg artykułów pomniejszych, mnóstwo aktualności z kraju i zagranicy, wreszcie zwykłe działy stałe, jak odcinek powieści, nowela, bajka dla dzieci, mody, humor, rozrywki umysłowe i t. p.

Przepowiednia pogody na sobotę: W dalszym ciągu pochmurno i dżdżysto, chwilami znaczniejsze opady, temperatura w ciągu dnia zmienna, wiatry zachodnie i zachodnio-północne.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90½ zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210.60 zł., gotówką 208.50 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.76 do 174.02 zł., gotówką 173.42 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 15. 7. 1932 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna. — W pożyczkach państwowych zauważono większy popyt na 5% Poż. konwers. po 35 i pół oraz na 4% Poż. inwest. po 90. — W papierach lokacyjnych P. Z. K., które wykazały dalszy spadek, ofiarowano 8% listy dol. stare po 46% — bez kwalifikacji do notowania; również 8% listy dol. amort. były w zaofiarowaniu po 46%; w końcu handlowano 6% listy żytnie po starym kursie 11,50 w oddaniu. 4% listy zast. konwert. ostemplowane obracano po 25 i pół w tranzakcjach.

Z akcyj bankowych wzgl. przemysłowych ofiarowano Bank Polski po 70.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 35½% P.
8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne 46% O.
4% listy zast. konw. Pozn. Ziemstwa Kred. 25½% +

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 11.50 O.
4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 90.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 70.— O.

Tendencja spokojna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Poznań, 15. 7. 1932 r.

Spędzono: buhajów 1, krów 4, świń 320, prosiąt 165, cieląt 211, owiec 50, razem 750 zwierząt.

Wielkopolska Izba Rolnicza podaje: Świnie bekonowe loco stacja załadowania za 100 kg.: I kl. 76—80, II kl. 68—72.

Z powodu małego spędu notowań nie przeprowadzono.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 15. 7. 1932 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierćlitrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg. (121 f. w. h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg. (119,1 f. w. h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg. (127,1 f. w. h.); 4) pszenicy pom. 74,35 kg. (126,4 f. w. h.); 5) jęczmienia pozn. i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg.; 6) owsa pozn. i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.).

Ceny orjentacyjne

Żyto	20,00— 20,50
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	21,00— 22,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień zimowy	16,50— 17,50
Usposobienie spokojne.	
Owies	19,50— 20,00
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	33,25— 34,25
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	34,00— 36,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	11,00— 11,25
Otręby pszenne	9,50— 10,50
Otręby pszenne (grube)	10,50— 11,50
Rzepak	25,00— 26,00
Łubin niebieski	11,00— 12,00
Łubin żółty	15,00— 16,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 45 tonn, jęczmienia 45 tonn, mąki żytniej 15 tonn, rzepaku 15 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 15. 7. 1932 r.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	123,95	124,26	123,64
Bukareszt	5,31	5,33	5,29
Holandja	359,50	360,40	358,60
Londyn	31,75	31,90	31,60
Nowy Jork czek	8,921	8,941	8,901
Nowy Jork kabel	8,926	8,946	8,906
Paryż	35,01	35,10	34,92
Praga	26,39	26,45	26,33
Szwajcarja	173,90	174,33	173,47
Włochy	45,50	45,72	45,28
Berlin	211,90		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	36,00	
4% poż. inw.	93,00	93,50
5% poż. konw.	36,00	
4% poż. dolarowa	47,50	
7% poż. stabil.	46,75	47,06

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski 73,00— 73,25

Tendencja mocna.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 15. 7. 1932 r.

Pszenica march. 75—76 kg.	235,00—237,00
Tendencja spokojna.	
Żyto march. 72—73 kg.	0,00— 0,00
Tendencja cicha.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	153,00—168,00
Tendencja stała.	
Owies march.	154,00—159,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	29,50— 33,75
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia 70%	24,75— 26,50
Tendencja spokojniejsza.	
Otręby pszenne	11,40— 11,60
Tendencja mocna.	
Otręby żytnie	10,25— 10,60
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	17,00— 23,00
Groch drobny jadalny	21,00— 24,00
Groch pastewny	15,00— 19,00
Peluszka	16,00— 18,00
Bób	15,00— 17,00
Wyka	17,00— 19,00
Łubin niebieski	10,50— 11,50
Łubin żółty	15,00— 16,50
Kuchy lniane 37%	10,40— 10,70
Kuchy z orzecha ziemnego	11,20— 11,30
Kuchy mielone (mączka)	11,40— 11,50
Wytłoki suche paryt. Berlin	9,20— 9,40
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	10,60
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	11,20— 11,30

Ogólna tendencja spokojniejsza.

Giełdy zbożowo - towarowe

Warszawa, 14. 7. Żyto 20.75 — 21.25, pszenica jednolita 25 — 25.50, zbierana 24 do 24.50, owies jednolity 25 — 25.50, zbierany 22 — 23, jęczmień na kaszę 20 — 22.50. Usposobienie spokojne.

Lwów, 14. 7. Pszenica, żyto, owies, hreczka, oraz mąki nie zniżkują w cenie. Tendencja nadal zniżkowa, usposobienie słabe. Pszenica krajowa dw. loco Lwów 23.25 — 23.75, pszenica zbiorowa 22.25 do 22.75, żyto małopolskie jednolite 21.50 — 22, żyto zbiorowe 21.50, owies małopolski 19.50 do 20, mąka pszenna 40.50 — 41.50, mąka żytnia 39 — 40, mąka pszenna luksusowa 44.50 — 45.

Kierownictwo niemieckich sił zbrojnych

Autor artykułu, zamieszczonego przez nas onegdaj, a poświęconego postanowieniom traktatu wersalskiego w sprawie sił zbrojnych Rzeszy Niemieckiej, nadsyła nam w dalszym ciągu charakterystykę kierownictwa armji niemieckiej, pełną bardzo interesujących danych.

Przystępując do zobrazowania szczegółowej organizacji Reichswehry, scharakteryzować należy najpierw organizację zewnętrzną, oficjalną, zgodną z przepisami traktatu pokojowego, dopiero zaś potem podać można ogólny zarys tych komórek, w których się kryją różne zakazane bronie, jak to wiemy z licznych rewelacyj posłów komunistycznych w Reichstagu, debat parlamentu francuskiego, enuncjacyj pacyfistów, niezliczonych artykułów prasy francuskiej, angielskiej i amerykańskiej.

Naczelnym dowódcą sił zbrojnych jest prezydent Rzeszy Niemieckiej.

W jego imieniu władzę rozkazodawczą w stosunku do całej siły zbrojnej wykonuje minister Reichswehry (Reichswehrminister). Jest on odpowiedzialny przed parlamentem. Dla pełnienia swych czynności minister Reichswehry posiada gabinet; na czele jego stał od lat trzech gen. Schleicher, obecny minister Reichswehry.

Schleicher ma reputację wielkiej inteligencji, chytrości i zręczności. Jego nadzwyczajnie szybką karjerę najlepiej może charakteryzuje fakt, że jedynem jego dowodzeniem było dowództwo kompanji — i to przed wojną. — W końcu wojny i podczas rewolucji był przydzielony do naczelnego dowództwa, jako oficer dla spraw politycznych przy generalnym kwatermistrzu. Stąd datuje się jego bliska znajomość z marszałkiem Hindenburgiem i byłym ministrem gen. Groenerem. W owych bardzo trudnych czasach wykazał Schleicher wielką miarę giętkości i dużo sprytu. We wszystkich opisach epoki rewolucyjnej powraca jego nazwisko regularnie na miejscu czołowem, gdy mowa o jakiejś pierwszorzędnej decyzji politycznej. Później, gdy Groener został ministrem wojny, wpływy Schleichera stały się decydujące. Sam skrajny prawicowiec, doprowadził do tego, że jego koledzy pułkowi z 3 pułku gwardji (same pruskie junkry), zajmowali i zajmują najwyższe w wojsku stanowiska. (Hammerstein, Stülpnagel, pułk. Hindenburg). On też był w latach ubiegłych głównym w ministerstwie wojny przedstawicielem kierunku filosowieckiego i współpracy niemiecko-bolszewickiej. Przed kilku tygodniami został ministrem Reichswehry. Stał się więc bezpośrednim przełożonym Reichswehry i zdaje się, że i to jeszcze nie jest ostatni szczebel jego karjery.

Ministrowi podlega kierownictwo wojska i kierownictwo marynarki. Minister reprezentuje wojsko i marynarkę na zewnątrz, jest za nie odpowiedzialny przed parlamentem i ma formalną decyzję w sprawach, dotyczących wojska i marynarki. Faktycznym zaś dowódcą wojska jest szef kierownictwa wojska, którym jest generał służby czynnej. To też ministerstwo Reichswehry, choć jest najwyższą władzą rozkazodawczą i administracyjną dla wojska i marynarki, ma organizacyjnie tylko nieliczne biura i wydziały, olbrzymią zaś większość agend skupia w sobie kierownictwo wojska i kierownictwo marynarki wojennej.

Kierownictwo wojska obejmuje wszystkie działy byłego wielkiego sztabu generalnego, b. cesarskiego gabinetu wojskowego oraz większość działów byłych ministerstw wojny większych państw związkowych (Prusy, Bawarja, Badenja, Saksonja, Wirtembergja). Kraje związkowe nie posiadają bowiem od r. 1919 oddzielnych ministerstw wojny, naczelna więc władza wojskowa Rzeszy jest już w czasie pokojowym ześrodkowana.

Kierownictwo wojska składa się z następujących sześciu departamentów, podległych bezpośrednio szefowi kierownictwa wojska:

z biura personalnego,
z departamentu wojska,
z departamentu administracji,
z departamentu uzbrojenia,
z departamentu sił zbrojnych,
z inspektoratu szkolnictwa.

Same nazwy wykazują czynności poszczególnych departamentów. Niejasną może być dla niewtajemniczonego jedynie nazwa „departament wojska" („Truppenamt") i „departament sił zbrojnych" („Wehramt"). Wyjaśniamy więc, że „Truppenamt" jest właściwym sztabem generalnym i załatwia też wszystkie mniej więcej sprawy, które dawniej załatwiał wielki sztab generalny. Zmieniono tylko nazwę „Generalstab" na „Truppenamt", aby nowa organizacja nie była sprzeczna z literą przepisów traktatu wersalskiego.

Departament sił zbrojnych („Wehramt") znów skupia w sobie wszelkie inspektoraty broni i służb, poza inspektoratem szkolnictwa, który jak już wyżej wspomniano, podlega bezpośrednio szefowi kierownictwa. Poza tem do departamentu sił zbrojnych jest przydzielony wydział wojskowych szkół zawodowych i spraw zaopatrzenia („Abteilung für Heeresfachschulen u. Versorgungswesen") administracja regulaminów („Heeres-Druckvorschriften-Verwaltung") i zarząd księgarni wojskowej wojska lądowego.

MARS.

Wycieczka francusko-polska do Polski

Lille, 15. 7. (PAT.) Towarzystwo „Alliance Franco-Polonaise du Nord" w porozumieniu z towarzystwem „Amis de la Pologne" w Paryżu przygotowuje w sierpniu zbiorową wycieczkę francuską do Polski w celu kolejnego zwiedzenia Górnego Śląska, Tatr, Krakowa, Zagłębia Naftowego, Lwowa, Warszawy i Poznania.

Należy jednak umiejętnie korzystać z kąpieli słonecznej

to znaczy, że trzeba się przedtem starannie natrzeć

KREMEM lub OLEJKIEM NIVEA

nigdy zaś nie wystawiać mokrego ciała na działanie promieni słonecznych. W ten sposób chroni się skórę przed bolesnem oparzeniem słonecznem i uzyskuje pięknie zbrunatowaną cerę — zażywając choćby tylko kąpieli powietrznej, nawet w dni pochmurne. Kremu Nivea lub Olejku Nivea nie zastąpią żadne najszumniej zachwalane „naśladownictwa" mianujące się niby „tak samo dobre", bo na całym świecie niema ani jednego środka kosmetycznego któryby zawierał Euceryt. Euceryt bowiem sprawia to nadzwyczajne działanie Kremu Nivea i Olejku Nivea.

Krem Nivea od Zł. 0.40 do 2.60 / Olejek Nivea: Zł. 1.00, 2.00 i 3.50

PEBECO, Polskie Wytwory Beiersdorfa, Sp. Akc., Poznań 10

Pw 3328-N 12.70

W rocznicę Grunwaldu

W „Dzienniku Kujawskim" czytamy, co następuje:

Można śmiało powiedzieć, że w ówczesnej Europie były tylko dwie potęgi militarne — Polska i Zakon krzyżacki. I tylko Polska mogła się wówczas odważyć na krwawy bój z Zakonem, a bitwa pod Grunwaldem dowiodła, że, jeśli naród ufa swoim siłom, zwycięstwo musi pozostać po stronie Polaków.

Pół tysiąca lat z okładem upłynęło od tego wiekopomnego zwycięstwa nad najpotężniejszym wrogiem Rzeczypospolitej, a szczególnie ziemi pomorskiej i dobrzyńskiej. Przez pół tysiąca lat zwycięstwo pod Grunwaldem opromieniało dzieje narodowe, krzepiło umysły i serca Polaków, zaklinało społeczeństwo do wytrwania w niewoli — w tradycji i wierze ojców; przez pół tysiąca przeszło lat żyła Polska glorją grunwaldzką, sobie na naukę a wrogom na przestrogę, że krzyżak będzie zawsze wrogiem Rzeczypospolitej, a naród polski, w niewoli czy niepodległy będzie zawsze gotów do podjęcia drugiej bitwy pod Grunwaldem — z wiarą w swoje siły i swoje zwycięstwo.

Żyjemy na przełomie nowych dziejów — Polski i potomków krzyżaków.

Państwo polskie odbudowało się i ustaliło swój obszar granic nie kosztem zaboru cudzych ziem. Niemcy na ziemiach zachodnich są najeźdźcami i przybyszami. Żyli i żyją na odwiecznej polskiej ziemi i o tem winni oni zawsze pamiętać. Jeśli nowe dzieje Polski nie mają zgotować Niemcom drugiego Grunwaldu, niechaj rozpamiętywają swoją klęskę pod Grunwaldem, niechaj pamiętają, że tak, jak w 1410 r., i w przyszłości naród polski w obronie każdej piędzi polskiej ziemi stanie ramię przy ramieniu w polu bitwy, aby zdobyć zwycięstwo, bez względu na ofiary krwi i mienia. Polityka ucisku i najazdu jest zawsze zła i zawsze nieskuteczna i niebezpieczna.

To też bitwa pod Grunwaldem i dzisiaj — w pięćsetną dwudziestą i drugą rocznicę — mobilizuje cały naród polski, bez względu na stan i różnice polityczne, do obronnej akcji politycznej i zbrojnej przeciwko zakusom niemieckim, mającym na celu oderwanie od Polski Pomorza i Gdańska. Naród polski, świadom swych historycznych praw do Pomorza i Gdańska, nie dopuści nigdy do tego, aby Niemcy — potomkowie krzyżaków — kiedykolwiek odważyć się mogli na zagrabienie Ziem Zachodnich Rzeczypospolitej.

Naród polski ufa, że żaden rząd polski nie odważy się nigdy — na drodze politycznych targów — uczynić wyłomu w granicach Rzeczypospolitej z woli własnej czy z zaszachowań dyplomatycznych państw ościennych. Naród polski wierzy, że nawet takie tajne potęgi, jak masonerja i Żydzi, w każdej chwili ich wmieszania się w państwowe interesy państwa polskiego, odparte zostaną przez każdy rząd polski, jak tego wymaga duma narodowa Polaków i interes ogólno-narodowy.

Do czujności nad państwowemi interesami Polski i w chwili obecnej wzywa nas duch rycerzy zpod Grunwaldu. Słuchajmy tego głosu nietylko w Polsce, ale również w Lozannie i w Genewie, w Londynie, Paryżu czy Berlinie; słowem wszędzie, gdzie polskiemu ministrowi spraw zagranicznych wypadnie bronić narodu i państwa polskiego.

Dżungla białoruska

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Wilno, w lipcu 1932 r.

Niejednokrotnie na łamach „Kurjera Poznańskiego" stwierdzaliśmy, iż cały t. zw. ruch białoruski w Polsce jest zjawiskiem sztucznem, robionem bądź przez „agentury obce", bądź też przez naszych rodaków, którym wydaje się, że, mając pewną ilość gotówki, oraz kilkunastu agitatorów, można stworzyć „naród" z elementów, które żadnego w gruncie rzeczy poczucia, ani tem bardziej uświadomienia narodowego nie mają. Ciekawem byłoby obliczyć, ile wpakowaliśmy miljonów złotych na utrzymanie rozmaitych osobników, mianujących się „bojownikami wyzwolenia białoruskiego".

Wielokrotnie też zwracaliśmy uwagę, iż nikt nie zdoła ustalić granicy, jaka dzieli takiego „konfidenta białoruskiego" od zwykłego agenta bolszewickiego. Ludzie ci ustawicznie kogoś zdradzają, kogoś sprzedają, byleby mieć większy zarobek.

Z naszymi specami „sanacyjnymi" to jakoś idzie, bo w myśl zasady, że „polityka jest fałszywą grą" wolą zawsze mieć do czynienia z typami podejrzanemi, którzy w końcu zawsze tych speców „nabiją w butelkę".

Tak właśnie było z paczką hromadowską, która po przedterminowem zwolnieniu z więzienia we Wronkach, zamiast wiernie i już całkiem „ideowo" służyć „sanacji", wolała drapnąć do Mińska i przejść całkiem otwarcie na służbę sowiecką.

Ale z sowieckimi „Białorusinami" żartów niema. Tam trzeba pracować, a za siedzenie na dwóch stołkach „po główce nie gładzą". Przekonał się o tem niebawem jeden z byłych współpracowników II-go oddziału „towarzysz-siabr" — Rak Michajłowski. — Właśnie ostatnio dzienniki mińskie doniosły o aresztowaniu przez mińskie G. P. U. tego ex-posła z pow. mołodeczańskiego. Michajłowskiemu grozi zesłanie na Sołówki.

Oskarżony jest on o to, że, pracując w wywiadzie, w okresie osmołowszczyzny, następnie t. zw. Litwy Środkowej, a ostatnio w latach 1922—23 w Polsce, pod pseudonimem Lacki, działał na niekorzyść komunistycznej partji zachodniej Białorusi i zdradzał swych towarzyszów.

W obronie swej Rak-Michajłowski przyznał się, że był rzeczywiście konfidentem w służbie polskiej, ale zdradzał nie komunę i nie działaczy białoruskich, lecz właśnie II-gi oddział, który karmił fałszywemi meldunkami o tem, co się dzieje wśród komunistów białoruskich. Kogo ostatecznie ten opryszek okłamywał, on jeden wie.

Zapewne brał od obu stron pieniądze. Każdej z nich służył tylko o tyle, o ile miał z tego korzyść. W każdym jednakże razie sylwetka Raka-Michajłowskiego ostatecznie wyjaśniła nam, kto w Polsce kładł podwaliny pod t. zw. ruch białoruski.

W następnej korespondencji zobaczymy, kto dziś jeszcze tę „Białoruś" w Polsce buduje, z kim ustawicznie, jako ze „stroną", rokuje „sanacja".

P. KOWNACKI.

Zachwyty konserwatystów nad pismami antykatol.

Jednem z głównych pism antykatolickich w Polsce był, obok „Wiadomości Literackich", tygodnik „Kultura", wydawany przez „sanacyjny" koncern „Prasa Polska". Na łamach jej ukazał się m. in. niedawno atak na list pasterski ks. Prymasa Hlonda. Wkrótce potem pismo to przestało wychodzić z powodu braku abonentów. I oto rzecz osobliwa, dziennikiem, który najbardziej z tego powodu rozpacza, jest konserwatywny „Czas" krakowski.

Zawieszenie tego pisma — pisze „Czas" —

„przyszło w chwili, gdy „Kultura", doskonale (!) spełniając swe zadanie, coraz żywsze zdobywała sympatje i coraz liczniejszych zyskiwała czytelników.

„Treść „Kultury" nie ograniczono wyłącznie do spraw literatury i sztuki, naodwrót i tę łączono zawsze z życiem współczesnem, pilnie bacząc, aby pismo było naprawdę aktualnem i najbardziej wszechstronnem odzwierciedleniem polskiego ruchu umysłowego i artystycznego. „Kultura" świetnie (!) rozszerzała i uzupełniała zakres programu „Wiadomości Leterackich".

„Na całym froncie naszego czasopiśmiennictwa literackiego mocno się trzymają jedynie „Wiadomości Literackie", na silnych oparte podstawach, redagowane sprężyście i z dużem wyczuciem potrzeb chwili".

Cytując te ustępy z „Czasu", „Głos Narodu" zapytuje słusznie, czy jednak te pochwały dla antykatolickich pism („Kultury" i „Wiad. Literackich") nie brzmią przesadnie na łamach katolickiego dziennika?

Wybuch prochu

Warszawa, 15. 7. (PAT.) W państwowej wytwórni prochu w Zagożdżonie nastąpił wczoraj wybuch. Pożar ogarnął część budynku fabrycznego.

Śledztwo ustaliło, że nie zachodzi wypadek umyślnego spowodowania wybuchu. Według opinji biegłych, nastąpił on wskutek upałów.

PTP Poznańskie Tow. Pływackie
T. z. w Poznaniu

MIĘDZYKLUBOWE ZAWODY PŁYWACKIE

o nagrodę wędrowną firmy „START"

w niedzielę, 17 lipca rb. godz. 15

na pływalni własnej Poznań-Rataje

Piłka wodna klasa A o puhar wędrowny

P. T. P. — Warta
I. S. V. P. — A. Z. S.

Dojazd tramwajem do łazienek miejskich lub autobusem z Starego Rynku — Rataje godz. 14,30 i godz. 15,30. zw 15273/4

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Czy Wielka Brytanja „wyjdzie z Europy"?

— „Niechaj nikt nie wyobraża sobie, że jest zupełnie prostą rzeczą przekształcić kraj wolnohandlowy i ustalić go na podstawie protekcjonistycznej".

Te słowa, wypowiedziane w październiku ub. roku przez p. Baldwina, nieraz powracają na usta tych, którzy rozmyślają nad trudnościami, na jakie W. Brytanja natrafia przy „urządzaniu się" na platformie zasad protekcjonistycznych. Niedawno, przez przeszło 80 lat było się krajem wolnohandlowym, nastawionym na eksport towarów przemysłowych i import płodów rolnych, by teraz — w dobie powszechnego protekcjonizmu — nie odczuwać żalu za straconemi rynkami i dokonywać prób stworzenia „własnego świata wolno-handlowego".

Tytuł imperjum brytyjskiego brzmi obecnie: „British Commouwealth of Nations (Brytyjski Związek Narodów). Nazwa ta brzmi zachęcająco dla inicjatorów konferencji imperjalnej w Ottawie (początek w dniu 21 b. m.), na której, rządzący obecnie konserwatyści angielscy radziby gospodarczo zjednoczyć kraje imperjum brytyjskiego w jedną całość, w jeden potężny organizm gospodarczy, przez przyznanie wzajemnych preferencyj celnych w handlu Anglji z dominjami. Konferencja ottawska ma być bramą, przez którą W. Brytanja „goes out from Europe", — wyjdzie z Europy, paląc za sobą mosty, łączące ją dotychczas z naszym kontynentem, a wzamian zaś złączy się gospodarczo z krajami podległemi Koronie, zapewniając im zbyt dla kolonjalnych płodów i dostawę produktów przemysłowych angielskich.

Czy horoskopy dla inicjatorów konferencji ottawskiej są korzystne? Zbyt śmiałem byłoby twierdzenie, że: tak. Raczej należałoby odpowiedzieć, że: nie, mając na uwadze trzy główne trudności, na jakie natrafia pomysł uprzywilejowanego traktowania angielskich wyrobów przemysłowych wzamian za uprzywilejowane traktowanie surowców i produktów kolonjalnych.

Po 1-sze: handel metropolji z dominjami nie posiada decydującego znaczenia dla bilansu W. Brytanji. Wszak w r. 1931 zaledwie 23,4 proc. przywozu do W. Brytanji pochodziło z ziem „commouwealth'u". Wszak zaledwie 33,2 proc. wywozu wielkobrytyjskiego znajdowało zbyt w dominjach. Cóż to znaczy? Że „wyjście z Europy" wymagałoby potężnych ofiar ze strony samej W. Brytanji, w szczególności — poświęcenia głównych rynków europejskich na rzecz mniejszej wagi rynków dominjalnych.

Po 2-gie: niemniejszych ofiar trzebaby ze strony dominjów. Kanada i Indje, by tylko o tych dwóch perłach Korony Angielskiej wspomnieć, posiadają własny, silny przemysł. Unifikacja przemysłowa „commouwealth'u" jest bodajże najtrudniejszym problemem! Trzebaby ofiarności nieludzkiej, by zdobyć się na samobójstwo przemysłów kolonjalnych.

Wreszcie — po 3-cie: wobec odstąpienia Banku Anglji od parytetu złota, unifikacja walutowa naraziłaby na poważne straty i niebezpieczeństwa te z pośród dominjów, które posiadają własną walutę.

Oto główne przeszkody, na jakie napotka konferencja imperjalna w Ottawie. Państwa europejskie, szczególnie zaś Polska, dla której W. Brytanja jest najważniejszym odbiorcą (17 proc. naszego wywozu!), patrzeć będą na przebieg od dawna oczekiwanej konferencji z najwyższem zainteresowaniem. Czego nam bowiem najmniej potrzeba, to: ubytku pojemnego rynku angielskiego!

Interwencje w egzekucjach skarbowych

Zdarzają się coraz liczniejsze wypadki, że przy egzekucjach prowadzonych przez władze skarbowe o zaległe daniny publiczne, naruszane bywają prawa osób trzecich. Organy egzekucyjne przy zajęciu ruchomości nie dają wiary oświadczeniu osób trzecich, że ruchomości mające podlegać zajęciu są ich wyłączną własnością, a wskutek zaniechania interwencji interesowana osoba trzecia traci często swój majątek na korzyść rzeczywistych dłużników skarbu państwa.

Wobec powyższego wyjaśnić należy, że na wypadek zajęcia przez organy egzekucyjne władz skarbowych ruchomości nienależących do faktycznego dłużnika skarbu państwa, osoba interesowana, tj. prawowity właściciel, winien niezwłocznie wezwać kompetentny urząd skarbowy do zwolnienia niesłusznie zajętych przedmiotów, załączając zaręczenie w miejsce przysięgi, że zajęte na rzecz dłużnika przedmioty są wyłączną jego własnością. W tem samem wezwaniu interwenjujący winien zagrozić urzędowi skarbowemu, że na wypadek nieuwzględniania wezwania, wniesie skargę interwencyjną do wydziału cywilnego przynależnego sądu grodzkiego wzgl. okręgowego zależnie od wysokości sumy lub wartości przedmiotu sporu. Takie wezwanie jest w 99 procentach skuteczne, albowiem urzędowi skarbowemu wiadomo, że w wypadku wniesienia skargi interwencyjnej do sądu złożone zaręczenie w myśl przysięgi zostanie potwierdzone przysięgą i bezwzględnie przyczyni się do rozstrzygnięcia sporu na niekorzyść skarbu państwa. Prokuratorja Generalna zastępująca w tych skargach interwencyjnych skarb państwa, mimo licznych spraw takich, nie spotykała się jeszcze z wypadkiem, by zaręczający w miejsce przysięgi odmówił potwierdzenia przysięgą wobec sądu swojego poprzedniego oświadczenia, co zresztą jest zrozumiałe z uwagi na fakt karalności fałszywego zaręczenia.

Liczne skargi interwencyjne i powstałe wskutek tego koszty dla skarbu państwa spowodowały Prokuratorję Generalną do interwencji w izbach skarbowych. Okólnikiem pod l. dz. III/6 031/30 F — 22/480 zaleciła więc Prokuratorja Generalna, oddział w Poznaniu, władzom skarbowym, by w wypadkach interwencyj urzędy skarbowe uważały za bezwzględnie wystarczające złożone, przez osoby trzecie zaręczenia w miejsce przysięgi i nie dopuszczały do wniesienia skargi sądowej, zwalniając z pod zajęcia niesłusznie obłożonych aresztem ruchomości. Jeżeli urzędowi skarbowemu nastręczają się wątpliwości co do autentyczności podpisu zaręczenia itp., urząd winien je szybko zbadać, by w czasokresie, w wezwaniu interwenjującego wyznaczonym, powziąć decyzję co do zwolenia z pod zajęcia przedmiotów.

Nie chcąc więc być pokrzywdzonym należy w wypadkach wyżej oznaczonych wnieść podania do przynależnego urzędu skarbowego z wezwaniem o zwolnienie tem więcej, że interwencja taka nie jest połączona z kosztami stemplowemi, albowiem w myśl art. 141 pkt. 13 ustaw o opłatach stemplowych, podania interwencyjne osób trzecich wolne są od uiszczenia opłaty stemplowej (Okólnik Izby Skarb. Poznań l. dz. W. II — 29 720/30/1).

Latem tak jak nigdy.....

wymaga skóra szczególnie troskliwej pielęgnacji. Wydzielający się pod wpływem słońca i upału pot zmieszany z kurzem jest dla naskórka twarzy o tyle niebezpieczny, że zatyka pory, co powoduje powstanie wągrów, piegów, liszaji i innych nieczystości cery. Zaradzić temu jest bardzo łatwo: należy codziennie używać niezrównane mydło i krem Herba, jedynie te bowiem preparaty zawierają tak skutecznie działające ekstrakty ziół leczniczych. Mydło Herba szybko i niezawodnie usuwa wszelkie nieczystości cery — jest ono specjalnie spreparowane dla wrażliwego naskórka twarzy. Krem Herba zaś stanowi idealne uzupełnienie tej pielęgnacji: odświeża i udelikatnia cerę, tworząc trwały podkład pod puder na cały dzień. Do nabycia w drogerjach i perfumerjach już od zł 0,90.

n 4345

Na froncie gospodarczym Wielkopolski nic nowego

Miesiąc sprawozdawczy nie przynosi zmiany warunków kształtowania się położenia ogólno-gospodarczego. Występujące w ciągu ostatnich kilku miesięcy objawy, jak: deflacyjna ciasnota gotówkowa, trudności kredytowe, ciągłe pogarszanie się stanu wypłacalności, odpływu wkładów, spadek notowań kursów akcyj i papierów wartościowych, spadek cen itp. w czerwcu utrzymują się, wskazując równocześnie na pogłębienie się przesilenia gospodarczego, zniwelowanego częściowo spadkiem ilości bezrobotnych.

W sytuacji banków poznańskich w ciągu ubiegłych dwóch miesięcy nie zaszły żadne zasadnicze zmiany. Wkłady terminowe utrzymują się na poziomie około 50,4 milj. zł.

W rolnictwie czerwiec przyniósł spadek notowań cen głównych gatunków zbóż o przeszło 20 proc.; pierwsze dni lipca charakteryzuje dalszy spadek notowań. Zjawisko to pozatem, że jest bardzo charakterystycznem i nie notowanem na przednówku pogorszyło już i tak bardzo ciężką sytuację materjalną wsi. Rynek bydła i trzody chlewnej charakteryzuje również zniżkowa tendencja notowań cen, jednak spadek cen jest tutaj znacznie słabszy, a ceny cieląt nawet nieznacznie zwyżkowały.

W przemyśle niektóre gałęzie notują zwiększenie stanu zatrudnienia; zjawisko to występuje zresztą już w miesiącu ubiegłym. Największy spadek ilości bezrobotnych notuje grupa robotników zatrudnionych w przemyśle budowlanym i metalowym. Redukcja płac i zarobków odbiła się na przemysłach konsumcyjnych ujemnie i należy się spodziewać dalszego wpływu tego czynnika przy ograniczaniu wytwórczości.

Sytuacja kupiectwa przedstawia się tak niepomyślnie, że istnieją poważne obawy, czy kapitały własne poszczególnych przedsiębiorstw — zjadane wobec zaniku obrotów i utrzymywania się różnych kosztów stałych na bardzo wysokim poziomie — wystarczą do czasu, w którym nastąpi opracowywana i uzgadniana od dłuższego czasu pomoc ze strony rządu. Relacje, otrzymane ze strony kupiectwa, przedstawiają się bardzo niepomyślnie.

Krótkie informacje gospodarcze

— Bank Gdański obniżył stopę dyskontową z 5 na 4 proc., a stopę lombardową z 6 na 5 proc.

— W czasie od 3 do 5 października r. b. odbędzie się w Gdańsku kongres niemieckiego Towarzystwa Rolniczego w Rzeszy niemieckiej.

— Odsetki przy kredytach dla celów osadniczych w Prusach Wschodnich zostały obniżone z 5 na 3 procent.

— W Szawlach (Litwa) rozpoczęły się prace przy budowie fabryki bekonów.

— Estoński Bank Emisyjny nabył złota na 4 miljony koron i złożył je na przechowanie w Banku Angielskim w Londynie.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **W sprawie spłat zaległości podatku obrotowego.** Jakkolwiek nie wielka ilość płatników podatku obrotowego skorzystała z 50 proc. bonifikaty przy spłacie zaległości w państwowym podatku przemysłowym, która udzielana była przy spłatach do 31 maja nie zamierza min. skarbu udzielać dalszych ulg prócz przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 9 kwietnia roku b. Przy wpłatach do dnia 31 lipca roku b. obowiązuje jeszcze 35 proc. bonifikata przy równoczesnem odpisaniu narostu kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych od wpłaconej sumy podatku. W ciągu sierpnia ulegną bonifikaty zniżce do 25 proc.

Z KRAJU

(k) **Złoto tanieje?** Z Warszawy donoszą o poważnej jakoby podaży złota i zniżce jego ceny na giełdzie stołecznej. Notowania w obrotach prywatnych wszakże nie uległy zmianie i wynosiły: rubel złoty 4.74¼ (w żądaniu), gr. czystego złota — 5.92 44. W związku z zwiększoną podażą złota twierdzą, że jest to następstwem przerzucenia się szerszej publiczności na zakupy papierów lokacyjnych, zwłaszcza państwowych, zapewniających posiadaczowi oprocentowanie kapitału. Okazało się bowiem, że samo przetrzymywanie złota jako towaru jest już kłopotliwe, a ponadto jest to lokata bezprocentowa. Nie jest więc wykluczone, iż część posiadaczy złota zniechęcona brakiem procentów, wyzbywa się kruszcu. Z drugiej strony zachodzi możliwość, że spekulacja robi nastroje zniżkowe, chcąc po tanich cenach nabyć większe zapasy złota.

(k) **Ograniczenie praw ubezpieczeniowych pracowników umysłowych.** W związku z kłopotami finansowemi, jakie przeżywają zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych szuka się nowych dróg poprawienia stanu kas. Ostatnio rada zarządzająca Związku zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych uchwaliła rezolucję, zalecającą podwyższenie wkładek z 2 na 3 proc. przy jednoczesnem ograniczeniu świadczeń na rzecz bezrobotnych pracowników umysłowych. Ze strony pracowników wysunięto natomiast projekt, ażeby ZUPU na pokrycie niedoboru zaciągnął pożyczkę w skarbie państwa. — Kwestja ograniczenia świadczeń ma być aktualna na jesień. Uprzednio zostanie wygotowany projekt nowelizacji rozporządzenia Prezydenta R. P. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Proponuje się m. in. wprowadzenie na okres kilkuletni prawa do renty dla pracowników, którzy ukończyli 60 lat i wyczerpali świadczenia z tytułu braku pracy, pozostając i nadal bez zatrudnienia. Projekt noweli zakazuje pobierania świadczeń na podstawie bardzo krótkiego okresu pracy. Jak z powyższego wynika, projekt przy podwyższeniu obciążenia ubezpieczonych pracowników umysłowych przynosi dalsze ograniczenie świadczeń.

(k) **Bilans Banku Polskiego** za I dekadę lipca wykazuje zapas złota 479 milj. 371 tys. zł., t. j. o 4 milj. 953 tys. zł. mniej, niż w poprzedniej dekadzie, natomiast pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia zwiększyły się o 2 milj. 170 tys. do sumy 48 milj. 324 tys. zł.; niezaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 3 milj. 29 tys. zł. do sumy 109 milj. 304 tys. zł. Portfel wekslowy wykazuje spadek o 7 milj. 38 tys. zł. i wynosi 663 milj. 948 tys. zł.; stan pożyczek zastawowych wzrósł o 81 tys. zł. do kwoty 124 milj. 201 tys. zł. Inne aktywa wynoszą kwotę 151 milj. 87 tys., tj. o 8 miljonów 993 tys. większą niż w poprzedniej dekadzie. W pasywach pozycja natychmiast płatnych zobowiązań wzrosła o 31 milj. 861 tys. zł. (169 milj. 78 tys. zł.) Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 21 miljonów 472 tys. zł. (1.083 milj. 911 tys. zł.)

(k) **Przed eksportową kampanją ziemniaczaną.** Związek eksporterów ziemniaków w Toruniu rozpoczyna już przygotowania do jesiennej kampanji eksportu ziemniaków, rozsyłając propagandowe pisma do poważniejszych firm ziemniaczanych zagranicą. W najbliższym czasie ukazać się mają również katalogi ziemniaczane Związku.

(z) **Rozluźnienie kontyngentowe we Francji.** Z 1 lipca weszły w życie nowe zarządzenia francuskiego ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie kontyngentowania importu. Na podstawie wytycznych, ustalonych przez ministra handlu Durand, dotychczasowe kontyngenty zostały utrzymane, jednakże większość ich została podwyższona w granicach od 10 do 30 proc. norm, dotychczas dopuszczanych do przywozu do Francji. Również i dla towarów, których kontyngenty nie zostały zmienione, traktowane będą bardziej życiowo, niż dotąd przy silniejszym, aniżeli dotychczas uwzględnianiu potrzeb gospodarczych.

Z ZAGRANICY

(z) **Burzliwe zebranie „Hapagu".** Tegoroczne walne zebranie niemieckiego koncernu żeglugowego „Hapag" odbyło się w nastroju niezwykle burzliwym, a to na tle zarzutów, wysuniętych przez grupy drobnych akcjonarjuszy. Akcjonarjusze ci domagali się wydatnego obniżenia uposażeń członków zarządu i rady nadzorczej, oraz wysunęli rezolucję zwrócenia się do banków z żądaniem obniżenia zobowiązań bankowych „Hapagu" w tym samym stosunku, w jakim akcjonarjusze ponieśli straty z tytułu zmniejszenia się kapitału akcyjnego. Grupy drobnych akcjonarjuszy zdołały przeforsować wniosek, wypowiadający się kategorycznie przeciwko powołaniu do rady nadzorczej „Hapagu" oraz drugiego koncernu żeglugowego „Nordlloydu" tych samych osób.

(z) **Przed wystawą jęczmienia siewnego i browarnego w Londynie.** W okresie od 31 października rb. do 6 listopada rb. odbędzie się w Londynie doroczna wystawa jęczmienia siewnego i browarnego, ciesząca się dużem powodzeniem zarówno wśród importerów angielskich jak też i eksporterów kontynentalnych, zainteresowanych w eksporcie jęczmienia do Anglji. W ramach przyszłej wystawy odbędzie się konkurs jęczmienia browarnego i siewnego, przyczem mogą w nim brać udział obok firm krajowych również firmy zagraniczne. Termin zgłaszania upływa z dn. 13 października rb. Próby poszczególnych gatunków, przeznaczone na wystawę powinny posiadać wagę od 50 do 100 kg. Bliższe szczegóły otrzymać mogą zainteresowani w Państwowym Instytucie Eksportowym.

(z) **Wystawa w Manchesterze próbek wyrobów pochodzenia zagranicznego.** W celu wyparcia z rynku angielskiego wyrobów pochodzenia zagranicznego i zachęcenia do produkcji w kraju nowych gałęzi przemysłowych, a tem samem polepszenia bilansu handlowego Anglji, postanowiła Izba Handlowa w Manchesterze urządzić co pewien czas wystawy próbek towarów, przywożonych dotąd jeszcze w dużych ilościach z zagranicy. Pierwsza taka wystawa odbyła się w dniach 15—25 kwietnia 1932 r. w lokalu Izby Handlowej w Manchesterze, pod nazwą „Exhibition of foreign — made goods"; wystawiono 150 próbek, przysłanych przez firmy angielskie z całej Brytanji. Pomiędzy innemi znajdowały się: próbki wyrobów włókienniczych, zegarów, luster, przyborów toaletowych, rękawiczek, wyrobów stalowych. Każda następna wystawa ma obejmować szerszy zakres towarów.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

12-dniowy raid dookoła Polski

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Poznaniu zawiadamia, że dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Krakowie wspólnie z Towarzystwem Krzewienia Narciarstwa, urządza przy poparciu ministerstwa komunikacji, w dniach od 19 do 31 sierpnia r. b. 12-dniowy raid dookoła Polski.

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych, podając tylko w ogólnych zarysach program mającego się odbyć raidu, nadmienia, że trasa przejazdu pociągiem raidowym przedstawia się następująco:

Wyjazd pociągiem raidowym z Krakowa do Nowego Targu w celu zwiedzenia Pienin, stąd trasą Podkarpacką przez Krosno — Iwonicz — Rymanów — Borysław — Drohobycz — Jaremcze; następnie trasa kresów wschodnich przez Zaleszczyki — Kamieniec Wołyński — Równe — Sarny — Łuniniec — Baranowicze — Lidę — Wilno — Grodno, wreszcie trasą środkowo-zachodnią przez Warszawę — Toruń — Kruszwicę —Gdynię.

Rozwiązanie raidu nastąpi w Gdyni i każdy uczestnik będzie mógł wrócić do pierwotnej stacji wyjazdu (miejsca zamieszkania) za biletem raidowym. Po rozwiązaniu raidu bilet kolejowy raidowy będzie ważny jeszcze około 3 dni. W tym okresie czasu każdy uczestnik będzie miał możność zwiedzenia okolic nadmorskich na własną rękę. Wypada przytem nadmienić, że uczestnicy raidu przyjadą do Krakowa od stacji miejsca zamieszkania także za biletem raidowym, którego cena wliczona będzie do opłaty ryczałtowej.

Z powyższego wynika, że raid dookoła Polski zapowiada się bardzo interesująco, bo zwiedzić można tanim kosztem nietylko okolice górzyste i nadmorskie, ale także kresy wschodnie, które tak mało znane są ogółowi społeczeństwa kresów zachodnich.

Powyższy raid urządzony będzie na wzór pierwszego 10-dniowego kolejowego raidu narciarskiego, a więc uczestnicy będą mieli numerowane miejsca sypialne w wagonach raidowych miękkich wraz z pościelą i światłem oraz całkowite utrzymanie w postaci 3 posiłków dziennie i wiele innych świadczeń, które będą dokładnie i szczegółowo podane w prospekcie tego raidu.

Całkowita ryczałtowa opłata za udział w raidzie wraz ze wszystkiemi świadczeniami wyniesie około 250 zł, a dla uczestników, będących już członkami towarzystwa organizującego, powyższa opłata będzie zmniejszona o 20 złotych.

Raid urządza się nie w celach zysków materjalnych dla kolei, która przy takich imprezach wychodzi przeważnie z deficytem, lecz jedynie w celu dania możności amatorom takich imprez poznania okolic, których zwiedzenie przy pojedyńczych przejazdach dla niektórych osób byłoby niemożliwe, ze względu na koszty utrzymania i wysokie opłaty za przejazd koleją.

Ponieważ raid ten przeznaczony jest dla ograniczonej ilości uczestników, bo tylko dla około 10 osób, zaleca się skorzystać z tak rzadkiej sposobności i nadsyłać jak najwcześniej zgłoszenia pisemne do centralnego komitetu organizacyjnego w Krakowie, ul. Studencka 27, I p.

Komitet ten, na podstawie zgłoszeń, udzieli szczegółowych informacyj co do opłaty ryczałtowej na cały przeciąg trwania raidu, prześle prospekt i zapewni miejsce udziału w odnośnym raidzie.

Jeszcze jeden sposób na naiwnych

W Poznaniu grasują masowo gracze w „blaszki"

Gra w blaszki praktykowana ostatniemi czasy przez różne indywidua, znalazła w Poznaniu — rzecby można — prawo obywatelskie. W mieście i na peryferjach stale zauważyć można wyrostków, którzy niecny ten proceder uprawiają i to nie z bylejakim skutkiem jak to wynika z następującej obserwacjii:

Od szeregu dni uprawia z powodzeniem oszukańczą grę w blaszki — na pl. Drwęskiego przy torze kolejowym, jakiś wyrostek, któremu pomagają wspólnicy. Oszuści tak się sprytnie urządzili, że jeden zachęca do gry przechodzącą publiczność, drudzy zaś udawają zainteresowanych, grają i zwykle wygrywają kilka złotych. Równocześnie szajka daje baczenie na policję i skoro tylko zaistnieje niebezpieczeństwo, nawoływacz bierze blaszki do kieszeni i z zaimprowizowanym stoliczkiem składającym się z małej deszczułki wsiąka czemprędzej, a za nim jego wspólnicy.

Dopiero wczoraj byliśmy świadkami, jak nawet pewien urzędnik z Leszna dał się nabrać, przegrywając w ciągu 2 minut 4 złote.

Od przeszło trzech miesięcy zauważyć można stale na dość ruchliwej drodze łączącą ul. Kolejową z Fabryczną za składnicą węgla całą zgraję graczy, gdzie przy kilku stolikach (nieraz przy 6 do 7) chwytają przechodniów, którym odbiera się nieraz ostatni ciężko zapracowany grosz z wielką szkodą dla biednych żon i dziatek. Przeważnie następuje to w godzinach wieczornych w soboty i dnie wypłaty.

Przed kilku dniami oszuści bezkarnie grasujący, odebrali kilku kolejarzom i robotnikom w okamgnieniu po 10 do 20 zł.

Policja do opryszków tych, którzy w tak niesłychany sposób w jasny dzień na ożywionych ulicach obrabowują publiczność z pieniędzy — winna się wziąć z całą bezwzględnością i osadzać ich z punktu w aresztach. (z)

2 samobójstwa

Jan Kocea (nie Kocieja, jak donosiliśmy mylnie), którego zwłoki wyłowiono wczoraj z Warty w pobliżu mostu gazowni, popełnił, jak to stwierdzono w dochodzeniach, samobójstwo. W dniu 12 b. m. Kocea utopił się w Warcie, pozostawiając na brzegu rzeki marynarkę i list pożegnalny do znajomych. Liczył on 21 lat i pochodził ze Środy.

* * *

W Niemojewcu, w pow. ostrowskim powiesił się bezrobotny Edward Brunon Nagrodzki. Przyczyny samobójstwa narazie nie wyjaśniono. (kl.)

KALENDARZYK

Piątek, 15 lipca 1932.

Słońce: wschód 3,48; — zachód 20,08; — długość dnia 16 godz. 20 min.

Księżyc: wschód 18,54; — zachód 0,17; — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 20 st. C., pochmurno, wiatr wschodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 743 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 32 st. C., najniższa + 18 st. C.

Kal. rzk.: Henryk; jutro N. M. P. Szkapl. Kal. słow.: Radosław; jutro Dzierżysław.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Z kościoła Karmelitanek Bosych.** Dnia 15 bm. w piątek rozpoczyna się odpust Matki Boskiej Szkaplerznej; o godz. 4,30 popoł wystawienie Najśw. Sakramentu, o 6,30 nabożeństwo z kazaniem i repozycja. Dnia 16 bm. uroczystość Matki Boskiej Szkaplerznej z Góry Karmelu. Msze św. o godz. 6 (w czasie której będzie wystawienie Najśw. Sakramentu i śpiewanie godzinek do Matki Boskiej), o 7 i 8. — Suma z kazaniem o godz. 9, potem repozycja. O godz. 4,30 popoł. wystawienie Najśw. Sakramentu, o godz. 6 popoł. uroczyste nieszpory z kazaniem, potem repozycja. Przez całą oktawę msze św. o godz. 7 rano i o 9 z kazaniem, popołudniu o godzinie 4,30 wystawienie Najśw. Sakramentu, a repozycja o godz. 6,30 z krótkiem nabożeństwem. Odpust zupełny toties quoties, zyskiwać można od południa w piątek aż do północy, w nocy z soboty na niedzielę. Warunki: przy każdorazowem zwiedzeniu kościoła w Karmelu odmówić sześć pacierzy na intencję Ojca św. i w dniu święta przystąpić do komunji św.

OSOBISTE

— * **Poznański starosta krajowy,** p. Begale rozpoczął z dniem 15 bm 6-tygodniowy urlop wypoczynkowy. Zastępstwo sprawuje p. dr. Głowacki, radca krajowy.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Okręgowy wydział Sokolic** raz jeszcze zwraca uwagę zarządom gniazd, aby się postarały o to, by jaknajwiększa liczba druchen wzięła udział w nabożeństwie i otwarciu kursu technicznego w Skrzynkach. Wspólny wyjazd nastąpi w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 8,20 z pawilonu podmiejskiego.

— * **Zarząd Okręgu Poznańskiego Zw. Sokołów Polskich** urządza w poniedziałek, 18 bm. o godz. 7,45 wieczorem w lokalu posiedzeń na boisku Sokoła przy Drodze Dębińskiej pełne zebranie.

— * **Tow. gimn. „Sokół" w Puszczykowie** obchodzi w niedzielę, 17 lipca 11 rocznicę swego istnienia. Z tej okazji okazji odbędą się na własnem boisku nad Wartą (przy dworcu) występy sokole, mecz koszykówki oraz rozmaite gry towarzyskie. Atrakcją będzie bieg leśny na przestrzeni 3 000 m o wspaniały puhar, ufundowany przez drh. Erazma Janaszka. — O godz. 20 odbędzie się zabawa taneczna na sali „Silva".

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Z Poznańskiego Tow. Kursów Ogrodniczych.** Organizuje się letni kurs przetwornictwa owoców i warzyw. Kurs dwutygodniowy odbędzie się w czasie od 16 do 30 bm. Liczba uczestników ograniczona. Program i prospekt do nabycia w pracowni technologji owoców i warzyw Państwowej Szkoły Ogrodnictwa w Poznaniu, ulica Śniadeckich 54-58.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Pierwszy Polski Klub Sportowy „Posnania".** Zebranie członków założycieli i senjorów w sprawie obchodu 25-lecia klubu odbędzie się w sobotę, 16 bm. o godz. 20 w lokalu „Pod Strzechą", plac Wolności 7. Członków zamiejscowych uprasza się o podanie adresu na ręce sekretarza Leona Koszuty, Poznań, ulica Dąbrówki 1.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Nad Polskie Morze.** Po wspaniale udanej wycieczce na Kresy Wschodnie, Oddz. Pol. Tow. Krajoznawczego w Poznaniu przystępuje do zorganizowania wycieczki nad Polskie Morze w celu zwiedzenia wybrzeża polskiego, ze szczególnem uwzględnieniem Gdyni i Helu, i w celu wzięcia udziału w Święcie Morza w dniu 31 lipca. Wycieczka wyruszy z Poznania 28 lipca, a powróci do Poznania 2 sierpnia. Całkowity koszt wycieczki, łącznie z przejazdem, wyżywieniem i noclegami, wyniesie 61 zł. Wpisowe dla niecłonków wynosi 3 zł. Zgłoszenia przyjmuje i szczegółowych informacyj udziela Polskie Biuro Podróży „Orbis", plac Wolności 9.

— * **Komitet Towarzystw dzielnicy jeżyckiej** urządza w niedzielę, 17 bm. w ogródkach działkowych im. Marcinkowskiego przy ul. Bukowskiej wielką zabawę. Program urozmaicony, między fantami żywy baran. Całkowity dochód przeznacza się na pomnik poległych w dzielnicy jeżyckiej. Wstęp na zabawę 50 gr. Początek o godz. 15.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **P. Marja Chałupkowa,** zam. w Poznaniu przy ul. Strusia 6, prosi nas o zaznaczenie, że poza nazwiskiem nie ma nic wspólnego ze skazaną w procesie „fabrykantów" fałszywych 100-złotówek Marją Chałupkową.

— * **W ręce polskie.** Właściciel posesji na św. Marcinie 29 i właściciel znajdującej się tam piekarni i cukierni p. Franciszek Łączkowski, nabył, jak już donosiliśmy, z rąk niemieckich znaną cukiernię i piekarnię przy ul. Wrocławskiej nr. 35, prowadzoną pod firmą H. Specht. Fakt ten zasługuje na tem większe podkreślenie, gdyż wspomniana piekarnia była w rękach rodziny pp. Spechtów przez przeszło pół wieku.

Przejęcie przedsiębiorstwa przez p. Łączkowskiego nastąpiło w tych dniach. Wypada nadmienić, że nowo nabyte z rąk niemieckich przedsiębiorstwo należy do najlepiej urządzonych pod względem technicznym w Poznaniu. Nabywca znany jest jako doskonały i przedsiębiorczy fachowiec w swej branży, gdyż prowadzi od wielu lat piekarnię i cukiernię przy Św. Marcinie 29 i prowadzi filję własną przy ulicy Poznańskiej 43. Do tych przedsiębiorstw przybywa nowo nabyta placówka. Otwarcie nowej placówki i jej spolszczenie zarazem było bardzo piękną uroczystością. Na intencję przedsiębiorstwa odprawił mszę św. w kościele św. Marcina kuzyn właściciela, ks. prob. Ludwik Dolaciński z Iłowca, który następnie poświęcił lokale piekarni i cukierni przy ulicy Wrocławskiej 35 i złożył w serdecznych słowach życzenia. Szereg toastów podczas przyjęcia w domu pp. Łączkowskich zapoczątkował proboszcz parafji św. Marcina, ks. prałat dr. Taczak. Z okazji przejęcia nowej placówki złożył p. Fr. Łączkowski w administracji „Kurjera Poznańskiego" sumę 100 zł, a żona jego p. Julianna ofiarowała 50 zł na pomnik Najsłodszego Serca Jezusowego. (kl.)

— * **Z targu.** W dniu 15 bm. na placu Sapieżyńskim płacono za n a b i a ł: 1 kg. masła wiejskiego 2,80—3,00 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,40 zł; 1 kg. twarogu 0,80—1,00 zł; za litr śmietany 1,20—1,60 zł; mleka pełnego 20 groszy; za mendel jaj 1,10—1,30 zł.

Za m i ę s o: 1 kg. słoniny świeżej 1,60—1,80 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—2,00 zł; wołowiny 1,20 do 1,80 zł; cielęciny 1,00—1,80 zł; skopowiny 1,40—2,20 zł; koziny 0,80—1,20 zł; smalcu 2,40—2,80 zł.

Za d r ó b i d z i c z y z n ę: kura 2,50—4,00 zł; perlica 3,00—3,50 zł; indyk 8,00 zł; para kurcząt 2,00—4,00 zł; kaczka 2,00—4,00 zł; gęś 7,00—11,00 zł; para gołębi 1,20—1,40 zł; królik 1,30—1,60 zł; bażant 4,50 zł.

Za r y b y: 1 kg. szczupaka 3,40—3,60 zł; okonia 1,20—1,60 zł; lina 2,00—2,40 zł; karasia 2,00—2,80 zł; sandacza 4,00—4,60 zł; za 1 kg. węgorza 3,40—3,60 zł; suma 3,60 do 4,00 zł; miętusa 3,00—3,20 zł; leszcza 2,40 zł; białych ryb 2,00 zł. Za ryby śnięte płacono 60—70 gr mniej. Za mendel raków płacono 0,50—3,00 zł.

Za j a r z y n y: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; pęczek marchewki młod. 5—10 gr; pęczek kalarepy 10—15 gr; 1 kg. szparagów 0,40—0,80 zł; szpinaku 40 gr; szczawiu 10—20 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pęczek pietruszki 10 gr; 1 kg. jarmużu 30—40 gr; 1 pęczek cebuli 10 gr; za kalafjor 0,10—0,80 zł; główkę sałaty 3—5 gr; ogórek 10—30 gr; 1 kg. bobu 0,80—1,20 zł; groszku w strączkach 20—30 gr. Za pęczek rzodkiewek 10 gr; 1 kg. rabarberu 20 do 30 gr; 1 kg. fasoli żółtej 60—70 gr; zielonej 30—40 gr; 1 kg .pomidorów 0,80—1,00 zł.

Za o w o c e: 1 kg. owoców suszonych 0,80—2,00 zł; czereśni 0,70—1,40 zł; agrestu 0,80—1,00 zł; truskawek 1,20—1,40 zł; 1 litr poziomek 60—70 gr; czarnych jagód 0,40—0,50 zł; 1 kg. malin 0,80—0,90 zł; porzeczek 40—50 gr; wisien 30—50 gr.

Za g r z y b y: 1 kg. grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; kurków (lisiczek) 60—70 gr; 1 kg. borowików 2,40—3,00 zł.

Targ ożywiony. Ceny bez znaczniejszych zmian. (hu.)

— * **Ceny nabiału.** Urząd Statystyczny m. Poznania donosi: Ceny detaliczne notowane w mieście Poznaniu w handlu detaliczym w dniu 13 bm. są następujące: mleko niezbierane 1 litr 0,20 zł, jaja 1 szt. 0,09 zł, twaróg 1 kg. 0,80 zł, masło solone 1 kg. 2,40 zł, niesolone 1 kg. 2,80 do 3,20 zł.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zwłoki noworodka.** W bramie domu nr. 2 przy ul. Skarbowej znaleziono zwłoki noworodka płci żeńskiej. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej. (kl.)

Obstrukcja, złe funkcje trawienia, rozkład i fermentacja w jelitach, nadkwaśność soku żołądkowego, nieczysta cera na twarzy, piersiach i plecach, czyraki, katary błony śluzowej, ust, przemijają prędko przy użyciu naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka-Józefa".** nw 4403

Nasi korespondenci donoszą

— * **Grodzisk.** (Zuchwalstwo żydowskie nie zna granic.) W poniedziałek, dn. 11 bm. komornik miejski udał się do kupca Działyńskiego, herszta tutejszych Żydów, celem przeprowadzenia egzekucji z powodu zaległych podatków. Działyński wraz z swym pomocnikiem, Żydem Silberem, siłą nie dopuścili wykonać urzędnikowi jego czynności, wobec czego egzekutor zmuszony był zawezwać pomocy policji. I wówczas jeszcze zuchwali Żydzi stawiali opór, szarpiąc m. in. posterunkowego p. Kubiaka. Dopiero, gdy zawezwano drugiego posterunkowego, udało się egzekutorowi dopełnić egzekucji.

— * **Iłowiec.** (Z życia S. M. P.) Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Iłowcu (powiat kościański) obchodziło w dniu 10 bm. 10-lecie istnienia, połączone z uroczystością poświęcenia sztandaru. Na uroczystość przybyły liczne drużyny bratnich stowarzyszeń. Mszę św. odprawił wielki miłośnik młodzieży, ks. patron Dolaczyński, który po stosownem przemówieniu dokonał równocześnie poświęcenia sztandaru. Po mszy św. odbyła się uroczysta akademja, którą zagaił ks. patron Dolaczyński, poczem prezes okręgowy S. M. P. wygłosił treściwy referat o świętości sztandaru. Popołudniu odbyła się zabawa ludowa, urozmaicona różnemi imprezami. (mk.)

— * **Kościan.** (Obóz harcerski.) Tutejsza drużyna harcerska im. Jana Sobieskiego wyjechała na obóz letni i rozłożyła się w dalekich polskich górach w Beskidzie Zachodnim. Obóz rozbito u podnóża Babiej Góry na wysokości 924 mtr. Harcerze korzystają z górskiego powietrza i pięknej pogody, czują się doskonale, zwiedzają i podziwiają piękne okolice górskie.

— (Otwarcie łazienek rzecznych.) W dniu 11 bm. w obecności korporacyj miejskich, przedstawicieli władz i urzędów, oraz zaproszonych gości nastąpiło uroczyste otwarcie łazienek miejskich, którego

dokonał p. burmistrz Maćkowiak. Teren, gdzie urządzono nowe łazienki miejskie, obejmuje 10 morgów, które nabyto od p. ambasadora Chłapowskiego za cenę 5 200 zł. Po przecięciu wstęgi przez przewodniczącego rady miejskiej p. dr. Dirbacha, zwiedzili zebrani teren jak i wszystkie urządzenia.

— (Osobiste.) W dniu 11 bm. uzyskał p. Amandus Fengler z Kościana na Uniwersytecie Poznańskim dyplom i tytuł magistra praw.

— (Zjazd śpiewaczy.) W dniu 10 bm. odbył się przy pięknej pogodzie ogólny zjazd śpiewaczy okręgu XI. Po mszy św. ruszył pochód do Hotelu Warszawskiego, gdzie nastąpiło otwarcie zjazdu, jak i powitanie kół śpiewaczych przez burmistrza p. Maćkowiaka. Popołudniu odbyły się zawody, w których brało udział kilka kół śpiewaczych. W kategorji II nagrody otrzymali: „Lutnia" — Kościan łańcuch wędrowny i „Harmonja" — Śmigiel dyplom pamiątkowy; w kat. III. „Halka" — Czarnków-Nacław dyplom pamiątkowy i „Harfa" — Bodzyniewo dyplom pamiątkowy. (mk.)

— * **Kościan.** (Ofiara kąpieli.) W jeziorze wieleńskiem w pow. kościańskim utonął 19-letni Maksymiljan Kajetaniak z Leszna. Zwłoki topielca wydobyto niebawem. (kl.)

— * **Koronowo.** (Z karty żałobnej.) Po 40-letniej pracy organistowskiej zmarł śp. Franciszek Poklękowski, jeden z najstarszych obywateli miasta. Zmarłemu, który odznaczał się prawością charakteru, cała parafja oddała ostatnią przysługę. — Kondukt żałobny prowadził ks. prob. Szwedowski z Osielska w otoczeniu ks. ks. Żelewskiego, Piechowskiego i Troczyńskiego. Po modłach liturgicznych mszę św. odprawił miejscowy proboszcz, ks. Żelewski. N. o. w p. (ski.)

— * **Oborniki.** (Osobiste.) W dniu 16 bm. obchodzi p. Zbigniew Szulczewski, kierownik szkoły zakładu psychjatrycznego w Owińskach, znany działacz na niwie oświatowej, powstaniec wielkopolski, 25-letni jubileusz pracy zawodowej.

— * **Odolanów.** (Odnowienie kościoła parafjalnego.) Po wybudowaniu w parafji odolanowskiej nowego kościoła filjalnego w Bogdaju ruchliwy ks. dziekan Piszczygłowa przystąpił bez większego rozgłosu do odnowienia kościoła parafjalnego. Od kilku tygodni wre w świątyni gorączkowa praca. Wielki ołtarz został o 80 cm. podwyższony i zyskał na tem wiele. Polichromję kościoła zaprojektował artysta-malarz, prof. Gosieniecki z Poznania, który również wykonuje na sklepieniu i w transepcie duże obrazy. Polichromja utrzymana jest w jasnym kolorze. — Kierownictwo prac malarskich spoczywa w ręku p. Zacholskiego z Poznania. Wykończenie prac nad odnowieniem kościoła spodziewane jest późną jesienią r. b. — Koszty malowania kościoła wyniosą około 35 tys. złotych. (n.)

— * **Rogoźno.** (Kolonja letnia.) W gmachu tutejszego esminarjum nauczycielskiego umieszczono kolonję letnią dla 115 chłopców z Gdańska. Doskonałe warunki miejscowe, jak jezioro i łazienki, urozmaicają pobyt dzieciom, które pod wzorowem kierownictwem skorzystają dodatnio z wypoczynku wakacyjnego.

— (Regulacja rzeki.) Celem zatrudnienia bezrobotnych przeprowadza się w dalszym ciągu regulację strumienia Rudki, wpływającego do Welny. Sprzyjająca pogoda umożliwia celowe wykonanie robót, a co zatem idzie zatrudnienie bezrobotnych. Obecnie zatrudnia się 60 robotników. Roboty prowadzi technik Spółki Meljoracyjnej p. Pietrzykowski z Poznania.

— (Osobiste.) Burmistrz miasta p. Smukalski wyjechał na 4-tygodniowy urlop. Czynności zastępcy burmistrza wykonuje p. Wiktor Dokowicz. (aka.)

— * **Śmigiel.** (Osobiste.) Wskutek przeniesienia dotychczasowego patrona S. M. P. ks. Albina Kutznera na stanowisko proboszcza parafji Rogaszyce, patronem tutejszego S. M. P. został obecnie ks. Leon Bogacki. Uroczyste zebranie powitalne odbyło się w dniu 11 bm. w salce parafjalnej, gdzie prezes p. Kamieniarz w serdecznych słowach powitał nowego ks. patrona i prosił go o ojcowskie zaopiekowanie się młodzieżą.

— (Kradzież.) W dniu 11 bm. skradziono krawcowi p. Ludwikowskiemu w Kamieńcu (powiat kościański) materjał na cały garnitur męski. Jak się okazało, sprawcą kradzieży był krawiec Kanikowski z Śmigla, który tam pracował.

— (Pożar.) W dniu 11 bm. w nocy uderzył piorun w stodołę p. Koziery w Czaczu, która doszczętnie się spaliła.

— (Wycieczka.) Okręg kościański Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej urządził w dniu 10 bm. wycieczkę okręgową do Nowejwsi, gdzie następnie odbyła się zabawa latowa z różnemi urozmaiceniami. (mk.)

Z Pomorza

— * **Chełmno.** (Dwie ofiary kąpieli.) Sołtys Jarmark z Łęgu udał się w towarzystwie swego krewnego do Wisły, aby zażyć kąpieli. Po pewnym czasie powrócił do domu pies Jarmarka i zwracał na siebie uwagę szczekaniem i wyciem. Żona J., tknięta przeczuciem, udała się nad brzeg Wisły i znalazła tam tylko ubrania; obaj mężczyźni najprawdopodobniej zginęli w nurtach niebezpiecznej rzeki. (x.)

— * **Grudziądz.** (Gołąb wskazał złodziei.) W maju br. skradziono pułk. Zaboklickiemu ez strychu bieliznę wartości 800 zł, a właścicielowi kamienicy Mieszkowskiemu 12 gołębi pocztowych. Mimo dochodzeń nie udało się wykryć złodziei. Obecnie, po kilku tygodniach, powróciły trzy skradzione gołębie, z których jeden co pewien czas odlatywał w kierunku Owczarek, zatrzymując się, jak powiadomiona o tem policja ustaliła, w gołębniku gospodarza Gruczy w Owczarkach, gdzie podczas przeprowadzonej rewizji odnaleziono resztę gołębi Miszkowskiego, a ponadto skradzioną pułk. Zaboklickiemu walizkę. Dalsze dochodzenia ustaliły, że Grucza nabył gołębie od 18-letniego Eugenjusza Borkowskiego z Grudziądza, który po skonfiskowaniu z Gruczą przyznał się do popełnionej kradzieży. Bieliznę B. ukrył w krzakach obok strzelnicy, skąd ją znowu ukradł ktoś inny.

— (Tragiczna śmierć chłopca.) Czteroletni synek rolnika Koszyka w Grucie, chcąc pokazać swym rówieśnikom, jak dobrze umie pływać, rozebrał się i wszedł do stawu; w chwilę potem chłopiec utonął w oczach przyglądających się dzieci.

— (Wyłowienie topielca.) Obok miejscowości Grabówko wyłowiono z Wisły zwłoki topielca płci męskiej, znajdujące się w stanie rozkładu. Tożsamości zwłok nie zdołano dotychczas ustalić. Topielec miał na sobie spodnie kąpielowe koloru czarnego.

— (Śmierć w nurtach Wisły.) Szewc Jan Dąbrowski, lat 43, kąpiąc się w Wiśle obok przystani wioślarskiej, dostał się na głębię i utonął. Zwłok dotychczas nie wydobyto. (ski.)

Z Kaliskiego

— * **Konin.** (Burza z piorunami.) W ub. środę przeszła nad naszem miastem silna burza z piorunami, która trwała około 4 godzin. Od uderzenia piorunu powstał pożar w fabryce tektury smołowej. Przed przybyciem straży pożarnej robotnicy pożar ugasili.

— * **Koło.** (Na kolonje letnie do Kościelca.) W ubiegłą sobotę pod opieką wykwalifikowanej kierowniczki wyjechało 30 dziewcząt w wieku do lat 7 na kolonje letnie do Kościelca. Kolonje udało się zorganizować Towarzystwu Dobroczynności, dzięki zabiegom zarządu i poparciu finansowemu sejmiku. Kolonje trwać będą dwa miesiące. Na pierwszy miesiąc wyjechały dziewczęta, w drugim pojadą chłopcy w tej samej liczbie. Dzieci rekrutują się z pośród najbiedniejszych rodzin, niejednokrotnie nie posiadających dachu nad głową.

— („Sposób na kryzys".) W czwartek w sali Teatru Miejskiego wystąpił przejazdem z Poznania do Wilna zespół artystów teatrzyków warszawskich z rewją p. t. „Sposób na kryzys". Publiczność wypełniła teatr do ostatniego miejsca, dając dowód, jak była spragniona tego rodzaju widowiska. Na czoło zespołu wysuwają się: Rentgen — piosenkarz z gitarą, Olsza, Bukojemska, M. Garbyeli i Ney'owie, znakomita para tancerzy. Reszta artystów stanowiła doskonałą oprawę.

— (Pożar.) We wsi Osiek Mały wybuchł pożar, który strawił trzy gospodarstwa, należące do Maleszewskiego St., Kamińskiego i Kaliny St. Pożar wybuchł w zagrodzie Maleszewskiego, prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Policja wdrożyła śledztwo, celem wykrycia faktycznej przyczyny pożaru. Straty wynoszą około 20 tys. zł.

— (Zmiana na stanowisku dyrektora banku.) Pełniący od dwóch miesięcy obowiązki dyrektora Banku Spółdzielczego p. Ostrowski z dniem 1 lipca opuścił zajmowane stanowisko. Kierownictwo objął p. Sikorski, długoletni pracownik Banku Ziemiańskiego. Nowy dyrektor jest zdolnym i wyrobionym bankowcem, to też należy przypuszczać, że utrzyma i dobrze poprowadzi zachwianą placówkę.

— * **Ślesin.** (Dziwy w magistracie — Rada miejska ustąpiła.) W magistracie miasteczka Ślesina w pow. konińskim działy się od dłuższego czasu rzeczy niesamowite, jeżeli chodzi o gospodarkę miejską, które doprowadziły do tego, że w ostatnich dniach rada miejska złożyła mandaty. Członkowie rady miejskiej pp. Wójtowicz, Barczak, Wasiński, Degórski, Kupiński, Gołembiewski, Korzusiak, Dreszlewski, Chmielewski i Winter złożyli mandaty radzieckie i wystosowali do burmistrza pismo, w którem postąpienie swoje motywują tem m. in., że „sanacyjny" burmistrz miasta nie respektuje uchwał rady miejskiej, że sekretarz magistratu przywłaszczył sobie sumę 661,79 zł, pochodzącą z funduszu bezrobocia, że wreszcie inspektor samorządu o wszystkiem tem wiedział i nie poczynił żadnych środków zapobiegawczych.

Nawiasem dodać trzeba, że mandat urzędującego burmistrza skończył się już od dwóch lat, a nowego kandydata władze powiatowe nie zatwierdziły z powodu jego przekonań narodowych. (śl.)

Napad bandycki w powiecie konińskim

Do mieszkania 60-letniej Marjanny Wojciechowskiej, zamieszkałej wspólnie z synem Alojzym we wsi Stara Olszyna w pow. konińskim, w nocy na 10. b. m. wtargnęło oknem 4 zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w broń palną. Bandyci zażądali, grożąc rewolwerem od leżącej w łóżku Wojciechowskiej wydania pieniędzy, pobili ją i wreszcie podczas plondrowania mieszkania natrafili na ukrytą w alkierzu gotówkę. Zabrali 55 dolarów, 700 zł, weksle na sumę 2.135 zł, 2 ubrania itd.

Bandyci przybyli na rowerach. Prowadzący w tej sprawie dochodzenie komendant posterunku P. P. w Słupcy p. Borowski stwierdził, że ślad za nimi prowadził do powiatu wrzesińskiego, gdzie też aresztowano podejrzanych 4 osobników, zabierając podczas rewizji u jednego z nich wytrychy, naboje rewolwerowe itp. Podczas szczegółowego jednakże badania aresztowanych dla braku pewnych danych zwolniono. (sm.)

Apel Powstańców i Wojaków w Mosinie

W dniu 17 b. m. (niedziela) odbędzie się w Mosinie apel I okręgu, połączony z trójbojem, ostrem strzelaniem o oznakę strzelecką komitetu P. W. i W. F. oraz strzelaniem o mistrzostwo okręgowe. Wszystkich członków I okręgu wzywa się, aby gremjalnie wraz z rodzinami przybyli na ten apel do Mosiny, celem zamanifestowania, że Powstańcy i Wojacy tworzą jedną potężną zorganizowaną i zgodną rodzinę.

Trójbój obejmuje marsz 3 klm. na szosie Puszczykowo—Mosina, rzut granatem i skok w dal. Zespoły zwycięskie otrzymają nagrody zespołowe, a oprócz tego zawodnicy poszczególni zwycięskich grup otrzymają nagrody osobiste, i to piętnaście nagród za marsz, trzy nagrody za skok i trzy nagrody za rzut granatem.

Po południu odbędzie się w lesie przy strzelnicy Bractwa Kurkowego zabawa, połączona z imprezami: strzelanie z wiatrówek, loterja fantowa oraz gry dla pań i panów.

Członkowie towarzystw I okręgu otrzymają na miejscu bezpłatne śniadanie i bezpłatny obiad.

Wyjazd wszystkich zawodników punktualnie o godz. 5,45 rano autobusami z placu Drwęskiego. Na miejscu będzie 5 autobusów. Cena przejazdu 70 gr. od osoby. Reszta wyjedzie o godz. 7 rano z dworca wycieczkowego pociągiem wycieczkowym do Puszczykówka.

Zatem: zbiórka dla zawodników o godz. 5,30 rano na placu Drwęskiego, zbiórka dla towarzystw o godz. 6,30 przed dworcem wycieczkowym.

Uczestnicy apelu stawią się w przepisowem umundurowaniu i zabiorą z sobą menażki i łyżki. Strój obowiązkowy dla zawodników: mundur lub ubranie cywilne, czapka, pas i trzewiki sznurowane.

RADJO

Programy radjofoniczne:

Sobota, dnia 16 lipca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **12.10** (Warszawa); godz. **13.05** koncert gramofonowy; godzina **14.00** notowania giełdy; godz. **17.00** (W); godz. **18.00** (W); godz. **18.20** audycja wokalna p. Łucji Pieprzówny (sopran); godzina **18.45** odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godzina **19.00** gawęda reporterska; godzina **19.35** (W); godz. **19.45** płyty; godz. **19.58** sygnał czasu; godz. **20.00** (W); godz. **21.50** (W); godz. **21.55** sygnał czasu — komunikaty sport. i polic.; godz. **22.05** (W); godz. **22.40** komunikaty; godz. **22.50** muzyka taneczna z płyt.

Warszawa (1412 m) godz. **12.45, 13.35** i **15.10** płyty; godz. **15.30** wiadomości wojskowe i strzeleckie — red. J. I. Targ; godzina **15.40** tr. z Wilna słuchowiska dla dzieci młodszych pt. „O tem jak krawiec Niteczka został królem"; godz. **16.35** kom. centr. biura Hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. **17.00** muzyka cygańska z Katowic; godz. **18.20** muzyka lekka z restauracji „Cristal"; godzina **18.50** „Hallo, tu centrala — reportaż z centrali telefonicznej"; godz. **19.35** prasowy dziennik radjowy; godz. **19.45** wiadomości ogrodnicze — inż. Wład. Pietrzak; godz. **20.00** koncert wieczorny; muzyka lekka pod dyr. St. Nawrota oraz M. Sowliski (tenor); godz. **21.00** na widnokręgu; godz. **21.15** d. c. koncertu; godz. **22.05** koncert Chopinowski w wyk. St. Nawrockiego; godzina **22.50** muzyka taneczna.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **K. S. „Sparta"** urządza w dniu 17 b. m. wielki kiermasz na boisku własnem przy wylocie ul. Grunwaldzkiej. Program bardzo urozmaicony. Początek o godz. 15.

— **Tow. Muzyczne Kolejarzy.** Zebranie półroczne walne odbędzie się dnia 15 bm. o godz. 18,30 w kaysnie Gł. Warszt. I. Kl., ul. Robocza 4. Zebranie odbędzie się bez względu na ilość obecnych

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Zebranie odbędzie się w sobotę, dnia 16 bm. o godz. 20 u p. Jarockiej, ulica Masztalarska 8 a.

— **Tow. Powst. i Wojaków im. Bolesława Chrobrego — Stare Miasto.** Odjazd zawodników na apel okręgu I autobusami z placu Drwęskiego. Stawić się w niedzielę rano o godz. 5,45. Wszyscy inni druhowie, którzy udział brać będą w apelu, stawią się na podmiejskim dworcu w niedzielę rano o godz. 6,30.

Do Czytelników naszych!

Zdarza się, że ten i ów z Szanownych Czytelników nie otrzymuje regularnie „Kurjera Pozańskiego", w następstwie czego mógłby zarzucić nam niedbalstwo. Prosimy zatem o powiadomienie nas każdorazowo i jak najspieszniej o wszelkich niepunktualnościach lub innych usterkach w dostawie naszego pisma a postaramy się o ich usunięcie. Wszyscy Czytelnicy nasi otrzymywać winni „Kurjera Poznańskiego" regularnie i punktualnie.

Administracja Kurjera Poznańskiego

Poznań, św. Marcin 70.

— **Tow. Ogródków Działkowych im. gen. Dąbrowskiego** urządza w niedzielę, dnia 17 bm. na boisku zabawę letnią przy ul. Obornickiej. Czysty dochód przeznacza się na półkolonje dla dzieci.

— **„Akord", Tow. Śpiew. Poznań-Jeżyce** urządza w dniu 17 bm. wycieczkę do Dębiny. Zbiórka o godz. 7,30 przy końcowym przystanku tramwajowym w Dębcu. W razie niepogody zbiórka o godz. 18 u p. Tomikowskiego.

— **Tow. Powstańców i Wojaków Poznań-Dębiec.** Zbiórka w niedzielę, dnia 17 bm. o godz. 5 rano przy ul. Bluszczowej, skąd nastąpi wymarsz do Lubonia, a dalej do Puszczykówka koleją, na apel okręgu I. Koszta podróży pokrywa Towarzystwo, wyżywienie na miejscu.

— **Poznańskie Tow. Oratoryjne** urządza w niedzielę, dnia 17 bm. wycieczkę do parku narodowego na Malcie. Na miejscu loterja fantowa, różne gry towarzyskie i koncert orkiestr mandolinowych. Początek o godz. 15.

— **Koło Absolwentek VI szkoły wydziałowej.** Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, 18 bm. o godz. 19,30.

— **Wolny Cech Szewski** urządza w niedzielę, 17 bm. wspólną wycieczkę dla swych członków i ich rodzin do ogrodu p. Bohna na Miasteczku. Różne niespodzianki dla dzieci członków. Punkt zborny o godz. 6,30 przy Nowym Rynku, obok województwa.

— **Tow. Krawców** urządza w niedzielę, dnia 17 bm. wycieczkę familijną do ogrodu „Przepadek". Początek o godz. 15. Na miejscu różne gry o cenne premje.

— **Kat. Tow. Robotników „Oświata" pod wezwaniem św. Michała.** Zebranie półroczne walne odbędzie się w niedzielę, 17 bm. na salce wikarjatu przy kościele św. Marcina.

— **Zw. Misyjny Polek.** Plenarne zebranie odbędzie się 17 bm. o godz. 19 w sali Szkoły Społecznej przy ul. Podgórnej 12 b. Wykład misyjny na temat misyj OO. Oblatów wygłosi prowincjał ks. Kowalski.

— **Klub Sportowy „Olimpja"** zwołuje na dzień 19 bm. o godz. 20 zebranie miesięczne w lokalu p. Skrzypczaka przy ul. Stromej 24. Ze względu na ważność obrad uprasza się o jak najliczniejsze przybycie.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: J. P. z podziękowaniem za otrzymane łaski, 5 zł. — F. Krzyżaniakówna 10 zł. — Z. K. za zdrowie dziecka 3 zł. — Mieczysława Krauzówna 3 zł. — N. N. ku czci św. Ekspedyta 1 zł. — Marjan Rafiński z prośbą o błogosławieństwo 5 zł. — Tadeusz Kerber, ul. Jasna, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 278,50 zł.

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Jutro premjera z gościnnym występem R. Boelkego

Dziś w piątek, ostatnie przedstawienie świetnej i pełnej najprzedniejszego humoru, komedji znakomitej spółki autorskiej Flersa i Greisseta „Prawda w winie". Komedja ta dzięki wybornej obsadzie z Młodziejowską, Sawicką, Niwińską, Noskowskim, Modzelewskim i Pichelskim na czele, w reżyserji Zygmunta Noskowskiego jest jednym z doskonałych wieczorów teatralnych naszej sceny.

Niezapomniany ulubieniec poznańskiej publiczności, doskonały artysta scen warszawskich Robert Boelke rozpoczyna w sobotę, 16 b. m. swoje gościnne występy na scenie Teatru Polskiego. Nasz miły gość na pierwszy swój występ wybrał pełną czaru komedję Melchjora Lengyela „Płomienna noc". W komedji tej Boelke w roli Reginalda Barkera, angielskiego kapitana, stwarza wprost niezapomnianą kreację. Sympatja, jaką posiada nasz miły gość w Poznaniu, każe przypuszczać, że sobotnia premjera będzie prawdziwą niespodzianką dla niego.

Kasy teatru już rozpoczęły przedsprzedaż bardzo ożywioną.

Zdobycie Bastylji

Pierwszy kamień pod Bastylję paryską został położony w roku 1370 w celu obrony Paryża przed Anglikami. Zamek obronny przedmieścia Saint Antoine staje się więzieniem od czasów panowania Karola VI (1380 do 1422), pierwotnie jako cytadela wojskowa, potem jako ogólne więzienie za rządów Richelieu'go (1585—1642). Z czasem Bastylja staje się więzieniem „arystokratycznem", więziono w niej szlachtę, literatów, jansenistów, gromadzono w niej książki zakazane, jak np. w XVIII w. „Encyklopedję". Z najbardziej znanych więźniów Bastylji należy wymienić: Jacques D'Armagnac, Fouquet, markiza de Brinvilliers, książę Orleański, Voltaire (dwa razy), Bassompierre.

Otoczona szerokiemi i głębokiemi fosami, panowała Bastylja swemi ośmioma wieżami nad przedmieściem Saint Antoine. Znienawidzona przez lud, jako symbol absolutyzmu, pada ofiarą wzburzonego tłumu dn. 14 lipca 1789 roku.

W dwa dni przedtem z kawiarni w Palais-Royal rozlega się okrzyk: „Do broni!" Hasło to rzuca młody poeta i rewolucjonista, Kamil Desmoulins, który obwieszcza zgromadzonym o dymisji ministra Neckera, ulubieńca ludu. Następnego dnia tłum zaopatruje się w broń wszelkiego rodzaju, dobywając jej, gdzie się dało.

14 lipca skoro świt, jedna myśl ogarnęła Paryż, jeden okrzyk rozlegał się z piersi wzburzonego tłumu: „A la Bastille!" Ulice, bulwary, mosty były przepełnione. Tłum chce wykazać swoją siłę, uwalniając więźniów monarchji. Nie wie jednak o tem, że w Bastylji jest tylko siedmiu więźniów, skazanych za przestępstwa natury wyłącznie kryminalnej, że wśród nich jest czterech, którzy odsiadują karę za fałszerstwo banknotów, że piąty siedzi w Bastylji, uwięziony na żądanie rodziny.

O godzinie 10 tłum rusza. Wśród innych przewodzi mu i Kamil Desmoulins, otoczony garstką swoich przyjaciół z Palais Royal. Na wieżach Bastylji połyskują działa. Tłum sprowadza cztery działa z Pałacu Inwalidów. Gubernator Bastylji, de Launay, nieprzygotowany do obrony, widząc zdecydowaną postawę uzbrojonego tłumu, chce kapitulować, ale zbyt już późno — nie usłuchał pierwszego wezwania do kapitulacji i teraz tłum rusza na podwórza więzienne. Spadają mosty zwodzone, odzywają się działa z jednej i drugiej strony i po kilku godzinach walki Bastylja pada. Tłum chwyta gubernatora, ciągnie go przez ulice Paryża i masakruje.

W dwa dni potem Zgromadzenie Narodowe postanawia zburzenie tego więzienia.

Gdy Ludwik XVI został powiadomiony przez jednego ze swych dworzan o zdobyciu przez tłum Bastylji zawołał:

— Ależ to bunt!

— Nie, sire, to rewolucja! — odpowiedział dworzanin.

W roku 1880 dzień 14 lipca ustanowiono jako święto Republiki Francuskiej.

Od roku 1840 na placu Bastylji wznosi się wielki posąg t. zw. „Colonne de Juillet", postawiony na cześć poległych w rewolucji lipcowej 1830 roku.

Człowiek jako źródło radjoaktywności

Od dawien dawna przeczuwano, że ciało ludzkie jest zbiornikiem pewnej ukrytej energji, którą wykorzystywano już to dla demonstrowania pewnych zjawisk nadnaturalnych, już to dla celów terapeutycznych. Rodzaj i przejawy tej energji były nieznane. Obecnie coraz bardziej utrwala się zdanie, że człowiek posiada właściwości radjoaktywne.

Udowodnił to eksperymentalnie znany badacz angielski prof. Watters. Skonstruował on aparat w rodzaju detektora z przyrządem wzmacniającym, umożliwiający najsubtelniejsze mierzenie promieniowania radjoaktywnego. Podczas gdy przedmioty martwe, o ile nie zawierały radu, nie wywoływały reakcji, aparat Wattersa rejestrował u wszystkich objektów organicznych charakterystyczne promieniowanie. Każdy owoc posiada np. właściwe sobie promieniowanie. Jabłka, gruszki, pomarańcze różnią się zasadniczo w rodzaju swej radjoaktywności. Odrębność promieniowania jest tak wybitna, że za pomocą tego instrumentu można rozróżnić, jaki owoc w danym wypadku poddawany jest doświadczeniu.

Watters rozszerzył następnie swoje doświadczenia także na człowieka, który, jak się tego należało spodziewać, nie stanowi wyjątku co do radjoaktywności. Promieniowanie poszczególnych organów człowieka nie posiada tej samej intensywności. Najsilniejszem promieniowaniem odznaczają się ręce ludzkie, zwłaszcza czubki palców. Radjoaktywne promienie ręki ludzkiej przechodzą przez ciała stale.

Biologiczne właściwości tej radjoaktywności człowieka są dotąd jeszcze nie zbadane. Gdy to nastąpi, spodziewać się należy, że nauka, uzyska klucz do rozmaitych tajemniczych zjawisk medjumicznych i spirytystycznych, których dzisiaj wytłumaczyć sobie nie potrafimy. WiP.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Mimo kryzysu amerykańskiego „gabinety piękności" nie mogą się uskarżać na brak frekwencji. Mieszkanki wielkich miast, mając w projekcie wyjazd nad morze, czynią usilne starania, by urodę swą jak najlepiej zaprezentować. Kilka godzin w „gabinecie piękności" zamienia klientkę w urocze zjawisko. Zdjęcie przedstawia fragment amerykańskiego „gabinetu piękności": długi rząd krzeseł z pacjentami sprawia bardzo oryginalne wrażenia.

Zmarły tragiczną śmiercią podczas katastrofy lotniczej przemysłowiec czeski Tomasz Bat'a.

Żyd z Wołynia „królem szpiegów"

Sensacyjna afera komunistyczna w Paryżu.

Aresztowany w Paryżu szef bandy szpiegów Szaja Beer, który pochodzi z Łucka, okazał się niebezpiecznym typem szpiega.

Rozwinął on działalność szpiegowską na wielką skalę, pozostając w bezpośrednich stosunkach z Sowietami i nosił nietylko przydomek „Fantomasa", ale szczycił się tem, że członkowie jego bandy nazywali go królem szpiegów.

Beer, jak to potwierdza wynik śledztwa, prowadzonego w największej tajemnicy, był istotnie mistrzem w organizowaniu akcji szpiegowskiej. Banda jego składała się z 9 osób, a sztab osobisty Beera stanowili dwaj „koledzy": Borys Meller, rysownik z Rumunji i Alter Strom, pochodzący z Polski i przebywający w Paryżu w charakterze studenta. Policja paryska po długich i żmudnych inwigilacjach, trwających od szeregu miesięcy, „nakryła" całą bandę z wyjątkiem jednego jej członka, który zbiegł zagranicę. Ten długi czas, jaki zużyto, by zdemaskować bandę, świadczy wymownie o wytrawnych kwalifikacjach zawodowych Beera, który umiał zręcznie zacierać za sobą ślady i sprytnie mylił pościg.

Policja miała z początku dane dość nikłe. Wiedziano, że Beer pisze nieraz przez całą noc na maszynie i że otrzymuje pokaźną korespondencję z Rosji sowieckiej i z Niemiec. Korespondencja ta przechodziła oczywiście przez wydział śledczy, gdzie każdy list otwierano i czytano, jednak bez większych wyników.

Tyle wiedziano o Beerze, kiedy zarząd jednej z największych fabryk broni we Francji, pracującej na rachunek państwa, zawiadomił władze, że w tajemniczy sposób znikł plan nowego typu karabinu maszynowego. Dopiero wtedy uznano za stosowne zacieśnić sieć dookoła Beera. Nie było to łatwe, bo „Fantomas" był ostrożny. Posługiwał się stale, jako środkiem lokomocji „metrem" czyli kolejką podziemną, czyniąc to w sposób wyrafinowanie sprytny. Gdy mianowicie czekał na peronie na pociąg, przepuszczał jeden pociąg i obserwował, kto zostaje z nim na peronie. Potem wsiadał do następnego pociągu i wysiadał już na najbliższej stacji, czekając na nowy pociąg, do którego oczywiście nie wsiadał, lecz obserwował po jego odjeździe, kto pozostał na peronie. Dopiero po kilku takich próbach jechał do celu, którym była pewna kawiarnia, gdzie banda „Fantomasa" schodziła się w komplecie.

Zniknięcie planu nowego typu karabinu maszynowego wywołało olbrzymią konsternację w francuskiem ministerstwie wojny, gdyż nowy model ma być podobno sensacyjnym wynalazkiem w tej dziedzinie, który nabyto za olbrzymią sumę. Mówią, że chodzi o karabin maszynowy, który miałby być stosowany specjalnie do ataków nocnych, o broń niesłychanie groźną, w której po raz pierwszy zastosowano film, wytwarzający pewien rodzaj oślepiających promieni świetlnych. Śledztwo otacza najgłębszą tajemnicą sposób, w jaki ten plan dostał się w posiadanie Beera-Fantomasa.

Króla szpiegów zdemaskowano dzięki skuteczności t. zw. „pająka", t. j. niesłychanie pomysłowego systemu podsłuchiwania rozmów telefonicznych. Prawie jednocześnie uwięziono całą bandę. Afera Szaji Beera zatacza w obecnej chwili coraz szersze kręgi. Wmieszane są bowiem w nią nietylko pewne wybitne osobistości ze sfer francuskiej dyplomacji, lecz pewne dalsze szczegóły dochodzeń, trzymane oczywiście w tajemnicy, ujawniły ścisły związek między ostatnią głośną aferą szpiegowską w Strassburgu, a aferą Szaji Beera i jego bandy, oraz przerażający fakt, że Francja jest dosłownie otoczona siecią akcji szpiegowskiej, prowadzonej na rzecz Moskwy, Berlina i pewnego państwa z Francją zaprzyjaźnionego.

Szkody, które obrona państwa francuskiego poniosła wskutek działalności „Fantomasa", są olbrzymie. W sferach dziennikarskich porównują Beera do słynnego w swoim czasie austrjackiego szpiega Redla i wysnuwają wnioski, niekorzystne dla trwałości pokoju w Europie.

W podziemnej fortecy

banku francuskiego

Nieliczni tylko śmiertelnicy mogą się pochwalić obejrzeniem skarbów, nagromadzonych w pancernych piwnicach Banque de France. Do tych nielicznych należy p. Fenella Trefusis, która uzyskała wstęp do pilnie strzeżonej Golkondy i oglądała na własne oczy góry złota, tworzące skarb Francji i depozyty z całego świata.

Wrażenia swe p. Trefusis opisuje tak:

„Głęboko pod brukiem paryskim, pod powierzchnią sztucznego jeziora podziemnego, w opancerzonej stalą grocie, która kpi sobie z największych pocisków i bomb, leżą miljardy w postaci sztabek złota. Trzy lata budowano ten skarbiec, wysadzając dynamitem skałę, budując mury stalowe na przestrzeni jednego hektara. Nad skarbcem znajduje się dwanaście metrów skały i wody. Sklepienie skarbca opiera się na 750 filarach betonowych, ściany jego mierzą 8 metrów grubości.

Skarbiec znajduje się w samem sercu Paryża, niedaleko od Palais Royal. Zwiedzający zjeżdża windą o 3 piętra w głąb, poczem dostaje się poprzez liczne korytarze i pancerne drzwi do głównego skarbca. Sala główna przypomina swym wyglądem staroświecką salę bibljoteczną, zastawioną wkrąg szafami. W szafach leżą na półkach sztaby złota. Sztaby te czy cegły ważą od 12 do 14 funtów. Te, które nam pokazywano pochodziły z Rand'u z południowej Afryki i miały barwę czerwonawą.

— Sztaby te nadeszły dopiero niedawno temu — poinformował nas dyrektor — przychodziło ich po 2000 sztuk dziennie. W tej sali znajduje się 60.000 sztab. Niema już ani kawałka wolnego miejsca. A złoto wciąż napływa i napływa.

Trudno się oprzeć wrażeniu potęgi, jakie wywiera na człowieku ta masa złota, te miljardy, wyzierające z każdego kąta".

System metryczny w Turcji

Od 1 lipca 1933 r. wchodzi w użycie w całej Turcji metryczny system miar i wag. Po tym terminie użycie innej wagi będzie uważane za przestępstwo i karane grzywną od 10 do 100 funtów tureckich.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

„Iskra" w drodze do Cherbourga

Statek szkolny marynarki wojennej „Iskra", który w początkach bieżącego miesiąca wyruszył w letnią podróż ćwiczebną, znajduje się obecnie w drodze do Cherbourga, dokąd zawinie w najbliższych dniach. Dalsza trasa podróży „Iskry" prowadzi przez Lizbonę, Dakar, Hortę (Azory), przez Drest i Plymouth z powrotem do Gdyni. Ogółem „Iskra" będzie w podróży 122 dni, w tem 82 dni na morzu. Powrót do Gdyni nastąpi w dniu 30 października. Na pokładzie statku znajduje się 18 podchorążych młodszego kursu wydziału morskiego Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu. Komendantem jest komandor ppor. de Walden.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę nowego kościoła w Łodzi

(KAP) W ub. niedzielę J. E. ks. biskup Tymieniecki dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę świątyni, która stanie w północnej części miasta Łodzi. Nowobudujący się kościół wzniesiony będzie w robotniczej dzielnicy Łódź — Doły pod wezwaniem Opatrzności Bożej. W uroczystym akcie poświęcenia kościoła wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, komitet budowlany, oraz wielkie rzesze społeczeństwa katolickiego. Kierownictwo budowy kościoła z ramienia Kurji Biskupiej zostało powierzone ks. A. Szymanowskiemu, techniczne roboty przy budowie świątyni prowadzi inż. Lisowski. Świątynia zostanie wzniesiona jeszcze w bieżącym roku.

Zgon przyjaciela Polski

(KAP) Emigracja polska we Francji straciła w tych dniach jednego ze swoich najszczerszych przyjaciół, ś. p. ks. prob. Augusta Schmidta. Jako młody wikarjusz z Marienthal w Alzacji udał się w r. 1905 z polecenia swego biskupa do Polski, gdzie nauczył się naszego języka. Tę znajomość języka wykorzystał następnie po powrocie dla dobra naszych rodaków, których już sporo było w Alzacji i wiernie, mimo licznych szykan, stał na straży ducha polskiego powierzonych mu owieczek za czasów rządów niemieckich w Alzacji. Dla dobra naszych wychodźców sprowadził do Bischwiller polskie siostry Sercanki. W uznaniu zasług jego dla polskości rząd polski udekorował go orderem „Polonia Restituta", a Prymas Hlond 25-lecie jego kapłaństwa uczcił nadesłaniem portretu z własnoręcznym podpisem. Pogrzeb jego stał się wielką manifestacją polską. Wieniec z białych i czerwonych róż z napisem: „Au grand Ami de la Pologne, Chevalier de la Polonia Restituta" był dowodem szacunku z polskiej strony dla zasłużonego kapłana.

Belgja propaguje hasło kupowania wyrobów krajowych

Hasło „kupujcie wyroby krajowe" powinno dotrzeć wszędzie w najdalsze zakątki Polski i stać się rozkazem dnia. Za przykład niech nam posłuży Belgja — kraj o wybitnych tradycjach wolno-handlowych, a stosujący dziś w całej rozciągłości akcję propagandową na rzecz wyrobów własnych. Ostatnio w celu rozpowszechnienia hasła „kupujcie wyroby krajowe" oraz dostarczenia w najtańszy sposób tych wyrobów kupcom miejscowym — zorganizowano pod protektoratem belgijskich sfer rządowych, przemysłowych i handlowych ruchomą wystawę wyrobów produkcji krajowej w specjalnie na ten cel przeznaczonym i urządzonym pociągu. Uruchomienie tego pociągu nastąpiło 15 czerwca i po odwiedzeniu 61 miast belgijskich w okresie 3½ miesięcy objazd zostanie zakończony 1 października.

Kierownicze sfery sowieckie niezadowolone z postępów bezbożnictwa

(KAP) Wielkie dzienniki moskiewskie i leningradzkie często w ostatnich czasach informują o niezadowoleniu sfer oficjalnych z wyników propagandy bezbożniczej. „Trud", organ sowieckich związków zawodowych, nie ukrywa obaw z powodu niezadowalającego stanu bezbożnictwa wśród robotników. W wielkiej fabryce włókienniczej „Trechgornaja Manufaktura" np., na ogólną liczbę 6.000 robotników tylko 400 należy do związku bezbożników. Bardzo charakterystycznym jest fakt nagany, udzielonej przez centralny komitet partji komunistycznej związkowi bezbożników za nikłe wyniki propagandy ateistycznej. Związek snać wziął do serca tę naganę, skoro na placach Moskwy rozpoczął gorliwie prowadzić propagandę przy pomocy „lotnych odczytów antyreligijnych". W związku z tem również szybciej postępuje zamiana cerkwi na muzea bezbożnicze i propaganda ateistyczna wśród młodzieży szkolnej.

Ś. p. Zembrzuski

(Wspomnienie pośmiertne)

Umarł jeden z najlepszych. Umysł ruchliwy i bogaty, nie jedną tylko zdolność posiadał. Był zdolnym prawnikiem i literatem, posiadał kilka języków, operował szerokiem rozumieniem prądów światowych, a dusza i serce były jeszcze bogatsze.

Maturę uzyskał w Siedlach, swem mieście rodzinnem, w 18 roku życia, studjował następnie prawo w Heidelbergu, kończył uniwersytet w Petersburgu z odznaczeniem; był adwokatem przysięgłym w Siedlach. Podczas wojny był rejentem w Czelabińsku na Uralu, i wtedy opatrznością był dla jeńców i uciekinierów polskich, których tajnemi sztuczkami wyprawiał z powrotem do kraju ustawicznie narażając swe życie.

Gdy zaświtało słońce wolności, został zrazu sędzią pokoju w Radzymiu na Podlasiu, i tam za zgodą rządu założył gimnazjum. Z Radzymia przeszedł do Ministerstwa b. zaboru pruskiego w Poznaniu, poczem, przed sześciu laty, został sędzią między nami. Ustawicznie zaś pisywał rzeczy naukowe i beletrystyczne: Rosja i Królestwo Polskie, stosunek prawno - państwowy od 1815 do 1932; Bolszewizm i jego rządy, następnie artykuły, nowele i powieści.

Nie poznaliśmy się na naszym koledze. Skromność i pokora kazały mu zatajać pracę ducha, siłą woli i humorem pokrywał ją z umysłu. Patrząc na tę postać chudą i mizerną nie odgadliśmy jakie zawierała bogactwa.

Chorowity i coraz bardziej cierpiący, chodził z wysiłkiem do sądu lub pracował u siebie przy biurku. Zbliżywszy się przed trzema laty do niego, poznałem powoli jego groźne przejścia w Rosji, jego prace umysłowe, a mianowicie jego piękną duszę.

Przedewszystkiem był wielce religijny. Niełatwo by znaleźć męża, osiwiałego w różnorodnych pracach umysłowych z duszą tak radośnie i naiwnie wierzącą. Argumenty nauki odpierał nauką, uśmiechając się przytem z słodką wiarą dziecka. To też powieści jego mają prawie zawsze podłoże religijne, tak „Credo", „Pro Christo", Wieczne Miasto", „Wiara i Miłość". Ale także z gleby narodowej: „O piastowską ziemię" i Świt zmartwychwstania".

Z wiarą łączyło się miłosierdzie. Niestrudzonym był w dawaniu i odkładaniu pieniędzy dla ubóstwa.

Z wielkiej jego wiary szły ożywcze siły na całą duszę, na jego bohaterstwo w znoszeniu cierpień, na humor wiecznie gotowy i na pokorę. Nic pychy, nic próżności i żadnej skargi, jakkolwiek rysy twarzy zmieniały mu się powoli pod wpływem ustawicznych bólów. W ostatnich latach coraz mniej jadał, w ostatnich miesiącach wnętrze nie przyjmowało nawet napoju. Zwykle zwilżał tylko usta, że żył jakoby duchem. A przecież nie opuszczała go wesołość i żartami maskować pragnął położenie. Takim pozostał w ostatnich dniach w szpitalu. Z zdumieniem patrzyłem, z jakim spokojem przyjmował zabiegi, które mimo całej delikatności sióstr miłosierdzia, ból sprawiać musiały, jak — nawet nie zadrgał jakgdyby to umęczone ciało było bez czucia. Teraz ma wreszcie spokój prawdziwy.

J. Palęcki.

Głuchoniemy jako świadek

Głuchoniemych uważa się zwykle jako ludzi nierozwiniętych i pod względem intelektu jako osoby niższej wartości. Ma to pewne znaczenie o ile chodzi o zużytkowanie spostrzeżeń głuchoniemego w przewodzie sądowym, oraz przy ocenie wartości jego zeznań. Trudne porozumienie się z głuchoniemym i ustalony fałszywy ten pogląd na ich intelekt staje się niejednokrotnie powodem do niewzywania głuchoniemego na świadka.

Doświadczenia jednakże uczą nas wręcz czegoś innego. Istota głuchoniemego polega na braku słuchu, będącego przyczyną niemoty. Przez odpowiednią jednak naukę doprowadza się głuchoniemego do stanu normalnego tak, iż różnica między głuchoniemym a człowiekiem normalnym stanowi jedynie brak słuchu i trudniejsze porozumienie się przez człowieka, który miał mało styczności z głuchoniemym.

Praktyka wykazuje, że przy utrwaleniu sobie w pamięci pewnych zjawisk spostrzeżeniowych głuchoniemy podlega mniejszym wpływom ubocznym. Tłumaczy się to tem, że uwaga głuchoniemego nie jest rozproszoną wrażeniami słuchu i dlatego lepiej, silniej odczuwa wrażenie wzrokowe, choć lepiej nie widzi od słyszących. O ile więc będzie chodziło o odtwarzanie tego zjawiska, to będzie głuchoniemy jako lepszy obserwator niejednokrotnie świadkiem pewniejszym, niż człowiek normalny. Wiemy przecież że człowiek, pozbawiony jednego zmysłu, z konieczności w większym stopniu posługiwać się musi zmysłami pozostałemi. Głuchoniemi starają się zatem łowić wzrokiem bardzo wiele z tych wrażeń, które my odbieramy zapomocą słuchu. Dlatego mają oni nadzwyczajny zmysł spostrzegawczy i zwracają uwagę na rzeczy i zjawiska, które pełnozmysłowym są obojętne. A właśnie takie spostrzeżenia drobnostkowe przyczyniają się w wielkiej mierze do wyjaśnienia sprawy sądowej.

Porozumienie się między świadkiem a sądem musiałoby się odbywać z natury rzeczy na drodze pisemnej, co stanowiłoby pewną przeszkodę w szybkiem przeprowadzeniu rozprawy, a z drugiej strony przedstawienie sprawy nie mogłoby nastąpić dostatecznie wyczerpująco. Dlatego między świadkiem głuchoniemym a sądem pośredniczyć winien tłumacz, którym z reguły będzie, jako doskonale obznajmiony z psychiką i zwyczajami głuchoniemych, ich nauczyciel.

Zachodzą często wypadki, że głuchoniemota jest połączona z pewnem upośledzeniem. W takim wypadku nauka w szkole głuchoniemych nie przyczyni się w większej mierze do rozwoju umysłowego. Tak samo będzie bardzo trudne porozumienie się z głuchoniemym, który nie był w zakładzie. Oczywiście, że do zeznań takich świadków nie można przywiązywać wielkiej wagi. Czy jeden lub drugi wypadek zachodzi, powinien, rozstrzygnąć tłumacz, powołany w pierwszym rzędzie do rozwiązania kwestji, czy rozwój umysłowy daje gwarancję, że jego zeznania i twierdzenia odpowiadają prawdzie.

Naturalnie, że tak jak normalny człowiek, składający zeznania w sądzie, tak samo i głuchoniemy normalnie rozwinięty winien ponieść konsekwencje, przewidziane ustawą karną za fałszywe, pod przysięgą złożone zeznania. Czy zaś głuchoniemego należy dopuścić do złożenia przysięgi, o tem będzie decydował jego rozwój umysłowy, oraz w jakim stopniu jest sobie świadomy ważności przysięgi.

Postępowanie przy składaniu przysięgi przez głuchoniemego reguluje § 483 proc. cyw.:

„Niemi, którzy umieją pisać, składają przysięgę zapomocą przepisania i podpisania umowy przysięgi, zawierającej rotę przysięgi.

„Niemi, którzy pisać nie umieją, składają przysięgę za pośrednictwem tłumacza, zapomocą znaków".

Obecna obowiązująca polska procedura karna nie wymaga natomiast przepisania roty przysięgi przez głuchoniemego. Art. 113 pr. kar. mówi:

„Niemi piśmienni składają przysięgę przez podpisanie roty.

„Niemi niepiśmienni przysięgają przy pomocy tłumacza, czyniąc znaki".

Jeżeli zreasumujemy to, co powiedziano, przyjdziemy do przekonania, że głuchoniemy, należycie wychowany i wykształcony, nie ustępuje jako świadek prawie w niczem człowiekowi normalnemu. Można nawet powiedzieć, że głuchoniemy będzie niekiedy świadkiem bardzo cennym, gdyż posiada więcej wyrobiony zmysł spostrzegawczy, aniżeli człowiek pełnozmysłowy.

Cz. Lorkiewicz.

Czarna lista obcych słów

Dzienniki faszystowskie we Włoszech otrzymały wykaz obcych słów, które mają być wygnane ze szpalt pism. Są to przeważnie wyrazy pochodzenia francuskiego, nak np. szofer, podwozie (chassis) omlet, sylwetka vermut, które mają być zastąpione przez wyrazy włoskie: autista (szofer), telaio (zam. chassis), frittata (zam. omlet), sagoma (zam. sylwetka). Nie wolno również używać wyrazów „golf", „smoking" — jak również „dancing". Wyraz „taxi" ma być np. zastąpiony przez włoskie „tassi".

Takie oczyszczanie mowy i nam by się przydało.

SPORT

O puhar Davisa

Finałowe spotkanie odbywa się dziś w Medjolanie. Losowanie dało następujące wyniki: Cramm walczy z Palmierim, Prenn — z De Stefani. Trudno przewidywać wynik, niewątpliwie jednak większe szanse mają Niemcy ze względu na dobrą formę zwłoszcza Prenna. Dzisiejszy dzień pozwoli dokładnej zorjentować się w sytuacji.

Francja ma trudności z ustaleniem swej reprezentacji, a właściwie drugiego obrońcy puharu, bowiem Borotra, po zeszłorocznych atakach prasy pod jego adresem, zrezygnował nieodwołalnie. Wchodzą obecnie w grę Lacoste, Bernard i Feret. Prawdopodobnie skończy się na wyborze Lacoste'a, który doprawdy przegrał ostatnio z Crawfordem, jednak traktował to spotkanie raczej jako treningowe nie dając z siebie maksimum. — W podwójnej wystąpią zależnie od pierwszego dnia, albo Cochet i Brugnon, albo Borotra i Brugnon.

Pływanie

Drużyna „ligowa" piłki wodnej „Unji" wyjechała dziś do Bielska w następującym składzie: Widermański — Kubicki i Piotrowski — Richter — Kubiak, Maleszyński III i Wesołowski oraz rezerwowi Stański, Kanciak i Stanek. Drużyna jest zatem osłabiona brakiem Michalaka, Jankowiaka i Koehlera. Jako kierownik pojechał p. Antoniewicz. „Unja" grać będzie w sobotę z „Hakoahem", a w niedzielę z „E. K. S.". Poza tem Wesołowski, Stanek i Kanciak startować będą w zawodach organizowanych z okazji mistrzostw. (wz)

Piłka nożna

Do niedzielnego meczu z „Polonją" staje „Warta" w składzie, który wygrał ostatnio z „Ruchem" 3:0 w Katowicach, wzmocniona ponadto Wojciechowskim na środku pomocy. Na mecz powyższy pośpieszą zatem wszyscy sportowcy, by oglądać znów po dłuższej przerwie „zielonych". Przedsprzedaż biletów odbywa się codziennie w sekretarjacie klubu (Al. Marcinkowskiego 26) od godz. 10 do 14 i od 16 do 19.

Wiedeński „Wacker" bawił w czwartek w Krakowie i rozegrał mecz z „Wisłą" z wynikiem 3:3 (2:2). „Wisła wystąpiła bez Reymana i Balcera, mimo to siły były równorzędne bez żadnej przewagi. „Wacker" specjalnie nie zaimponował, i gra na poziomie naszych drużyn ligowych. Do pauzy upał nie pozwala na rozwinięcie szybszego tempa. Przewagę w tej części mają niewątpliwie goście. „Wisła" posiada jednak więcej szczęścia. W 11 min. Kisieliński zdobywa prowadzenie, a w 20 min. później, ten sam gracz podwyższa stosunek bramek do 2:0. Niebawem goście opanowują sytuację i wyrównują przez Horwatha. Po przerwie „Wisła" przeważa, lecz traci wiele z powodu deszczu. W 35 min. Horwath strzela trzecią bramkę dla wiedeńczyków, a wynik dnia ustala Stefaniuk. W drużynie wiedeńskiej wyróżnili się Horwath i Zischek, w „Wiśle" — Koźmin i pomoc. Sędziował p. Gumplewicz. Widzów 2000. W sobotę Wacker gra z reprezentacją Krakowa.

Tennis

Anglja pokonała Francję w międzypaństwowem spotkaniu pań w Le Touquet 8:4.

Australja i Czechosłowacja 1:1. W pierwszym meczu w Pradze Menzel pokonał Hopmana 6:2, 6:2, 6:2, a Crawford wygrał z Sibą 4:6, 6:3, 4:6, 6:3, 6:4.

Mucha zakaża pożywienie zarazkami tyfusu, gruźlicy i dyzenterji. Komary rozprzestrzeniają malarję. Pchły roznoszą inne zaraźliwe choroby. Strzeżmy się wszystkich, wielce dla ludzi szkodliwych, owadów. Należy je wyniszczyć jaknajszybciej.

Najłatwiej wyniszczyć muchy, komary wszelkie inne owady, rozpylając znany ogólnie środek owadobójczy Flit, w żółtych blaszankach z czarną opaską i żołnierzykiem.

Oryginalny Flit sprzedawany jest wyłącznie w hermetycznie zakapslowanych blaszankach.

M W 4598

25-ta Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnienia 3 klasy wylosowano następujące wygrane:

60.000 zł. na nr. 102917.

5.000 zł. na nr. 42471.

Po **1.000 zł.** na nr. nr.: 61464 89151.

Po **500 zł.** na nr. nr.: 32784 56584 90774 127691.

Po **400 zł.** na nr. nr.: 18070 43712 68503 74136 82204 136942 139804 143235.

Po **350 zł.** na nr. nr.: 14507 14919 17172 30696 33813 42121 59604 63531 67025 95995 115436 118571 122917 127202 129757 142631 151986.

Po **300 zł.** na nr. nr.: 47366 61775 68093 97967 98875 119849 123050 150617 154277.

Po **250 zł.** na nr. nr.: 4299 4466 5207 9290 10045 10985 12621 22182 23022 25204 25268 27652 28930 30761 31802 36195 38075 42227 43706 44528 48177 48567 50861 57698 58047 59382 59700 66271 68657 69310 69889 70004 72184 75894 80265 80888 81607 82031 88133 89508 97410 102347 107116 110054 112456 113319 119280 119524 120364 128943 129755 132061 133772 134616 143178 143650 144554 144727 144859 147209 152082 153107 153650.

Po 250 złotych na numery:

111 56 78 212 407 505 26 841 69 963 **1001** 238 91 341 42 482 543 656 825 46 949 60 **2058** 211 55 380 425 69 530 61 760 934 70 **3126** 60 536 634 50 71 719 62 866 **4063** 72 271 95 425 527 644 718 899 966 **5020** 79 115 30 68 340 96 624 43 706 64 **6028** 106 08 32 79 401 44 512 58 742 98 **7042** 74 283 523 633 793 856 918 26 **8121** 66 237 63 90 318 59 647 63 730 81 842 99 925 84 **9196** 285 314 36 412 18 529 67 749 828 922 67 92 **10082** 120 249 404 518 35 625 915 **11197** 391 615 99 715 93 839 956 72 85 **12115** 243 627 54 715 88 **13014** 34 239 65 326 241 28 761 93 811 25 31 **14041** 108 224 62 473 82 688 768 809 57 **15045** 51 88 300 562 66 646 705 65 873 985 96 **16061** 81 565 905 91 **17010** 56 80 131 49 392 450 566 631 94 821 26 34 64 82 908 **18176** 219 457 534 70 825 43 900 **19010** 138 72 493 509 73 721 44 53 861 82 **20010** 125 214 47 51 69 76 343 465 72 90 512 653 718 899 908 23 65 **21211** 44 300 458 84 984 **22148** 73 321 94 436 56 66 600 31 775 803 **23027** 76 127 221 83 96 361 593 99 608 19 60 792 **24085** 111 235 332 56 727 43 808 941 91 **25123** 79 207 29 74 90 337 52 431 518 81 641 74 87 826 982 **26118** 216 338 458 500 614 54 724 843 961 **27336** 44 97 465 503 624 33 35 83 94 872 75 937 **28058** 62 260 307 61 429 34 97 533 635 720 825 46 **29057** 197 207 364 69 488 612 746 864 87.

30037 121 259 339 93 411 28 31 520 27 621 47 79 722 24 42 52 73 867 **31351** 403 547 79 882 933 **32273** 82 369 72 79 457 **33182** 208 25 427 711 53 56 830 90 **34107** 245 58 86 444 599 894 **35003** 181 236 76 446 67 73 92 531 849 905 11 70 78 **36119** 210 305 414 38 754 840 906 58 **37003** 06 164 263 83 552 619 39 720 963 **38127** 67 270 428 547 58 816 73 74 977 **39057** 59 131 350 466 502 76 608 75 83 757 **40068** 189 336 60 452 503 13 735 64 808 30 95 **41107** 57 340 48 450 93 543 55 97 654 82 750 79 94 803 21 929 68 74 **42068** 222 59 95 606 15 756 816 37 947 **43222** 56 309 20 451 566 824 27 56 **44010** 57 65 196 260 357 823 56 940 79 **45003** 82 116 82 87 302 23 92 490 647 51 754 873 907 20 **46143** 53 269 456 59 552 68 94 621 99 717 885 **47274** 313 42 514 657 838 935 62 **48178** 301 03 05 584 645 86 776 810 73 **49191** 201 445 85 627 85 766 74 809 71 99 **50002** 34 186 324 596 751 810 933 71 **51149** 62 296 312 40 473 510 619 40 85 779 872 75 986 99 **52093** 206 50 99 330 32 627 76 837 62 **53082** 89 205 55 92 371 555 78 685 870 96 975 76 **54007** 125 89 254 304 72 418 77 536 79 635 61 862 906 51 **55144** 84 331 43 67 412 57 61 64 76 528 81 88 680 98 748 76 99 827 72 963 **56033** 112 681 95 886 **57066** 130 60 224 72 356 740 862 915 47 **58092** 334 59 618 766 71 77 809 **59038** 80 314 59 63 81 425 35 502 635 40 714 21 828 968.

60006 153 354 454 91 763 874 909 82 **61097** 107 23 58 263 390 502 22 755 888 983 **62023** 252 305 23 503 63 671 715 58 902 **63010** 132 334 620 22 89 853 909 65 **64190** 308 542 68 639 719 902 55 **65020** 132 39 50 85 260 77 327 66 91 655 61 99 704 52 81 849 **66155** 329 55 484 522 40 62 718 64 806 905 72 **67078** 81 111 49 252 97 384 96 828 911 **68068** 190 253 345 46 586 919 35 **69129** 226 329 91 542 628 935 **70137** 273 304 37 599 664 750 956 **71036** 90 125 94 240 47 72 95 317 483 84 593 707 15 808 19 985 **72151** 208 50 481 533 35 630 700 05 819 **73036** 97 223 49 66 441 48 581 723 86 863 985 **74113** 53 408 30 77 684 862 905 30 **75156** 75 277 367 72 87 615 727 865 93 910 62 **76047** 61 204 359 434 53 585 657 730 45 76 **77170** 260 381 441 61 507 15 620 745 867 70 908 **78019** 25 153 65 97 278 330 44 56 400 20 76 572 609 746 854 971 **79191** 287 305 409 48 565 67 72 632 724 961 **80071** 384 96 433 76 508 45 53 84 90 603 38 72 791 908 11 60 **81021** 66 73 342 80 419 556 692 768 849 997 **82087** 203 63 340 96 821 942 41 **83136** 70 240 430 52 65 637 803 91 973 78 98 **84148** 282 315 54 463 87 588 668 97 740 800 47 64 929 **85049** 108 33 81 202 05 369 411 65 500 39 720 33 63 835 68 923 80 **86005** 19 33 49 201 312 50 65 405 16 20 57 550 61 77 669 725 804 27 917 22 **87111** 76 205 58 60 345 616 39 79 791 884 974 **88022** 33 163 386 681 769 86 912 24 **89124** 282 449 523 59 692 704 93 827 76 913 40 75.

90075 85 91 149 69 273 400 823 27 904 16 18 **91033** 252 338 52 413 52 53 595 630 841 89 904 **92133** 62 362 456 519 37 636 92 93 802 **93012** 350 83 515 82 87 **94497** 533 52 57 693 50 99 926 68 **95019** 37 98 358 65 90 463 76 658 92 897 951 **96006** 72 140 76 299 339 603 85 804 28 67 78 **97019** 34 196 224 318 67 466 572 745 810 53 949 **98166** 72 221 82 303 430 72 617 704 965 91 **99015** 129 74 93 212 33 654 847 57 **100008** 21 68 138 82 200 48 507 98 634 45 92 816 **101044** 54 192 303 49 73 90 416 26 45 99 501 10 628 47 52 914 **102006** 327 90 453 614 77 78 88 731 830 72 966 **103063** 66 100 325 434 84 526 77 601 757 66 840 953 75 **104063** 101 41 237 67 525 44 92 656 776 800 916 80 **105456** 76 543 654 68 746 58 889 **106280** 96 392 616 815 48 88 **107148** 203 6 549 727 861 **108067** 105 28 214 31 33 313 414 23 29 39 42 516 620 749 50 819 95 **109074** 117 27 249 64 417 610 713 817 90 965 **110081** 187 282 370 437 532 77 676 93 740 946 **111076** 108 92 238 319 55 93 401 31 536 621 **112277** 330 39 75 487 588 674 923 34 63 66 89 99 **113119** 50 208 75 81 303 74 492 652 55 937 **114021** 44 430 33 617 34 723 810 75 973 **115053** 108 303 83 87 526 671 833 905 **116061** 74 211 19 57 321 444 544 67 711 **117019** 312 42 48 54 404 552 58 69 98 **118028** 94 126 34 74 258 526 673 78 720 842 71 92 **119085** 193 265 471 79 548 57 69 73 633 35 823 48 67 901 5 24.

120374 85 483 90 650 94 793 917 64 **121115** 38 39 64 215 40 417 33 92 775 900 **122000** 24 54 181 217 88 353 85 94 431 58 621 777 832 43 53 901 **123003** 26 38 54 72 104 20 269 86 359 81 415 550 634 39 798 967 **124027** 116 93 333 45 46 455 776 595 602 10 16 909 57 **125078** 123 67 87 97 204 25 88 478 617 60 765 913 **126169** 93 221 319 463 588 671 732 867 91 965 **127006** 9 40 73 459 639 65 793 873 **128032** 197 258 339 91 407 717 26 **129095** 134 81 267 384 402 21 575 750 68 845 924 44 **130033** 98 186 207 29 315 63 407 85 822 64 80 905 51 74 **131014** 23 118 95 371 457 88 552 79 92 712 44 858 72 **132016** 23 97 155 549 631 77 707 879 902 4 15 17 64 65 84 90 **133026** 50 114 33 219 29 80 429 513 70 887 971 **134296** 376 437 556 73 409 21 58 710 814 20 49 58 82 99 944 60 68 **135004** 88 551 636 778 81 93 884 968 94 **136031** 38 99 306 74 91 526 311 **137039** 73 81 92 277 311 72 483 532 36 666 70 83 862 91 953 **138021** 41 68 102 36 216 34 71 93 304 55 60 63 412 705 24 25 936 94 **139044** 66 418 540 605 30 723 932 33 68 **140024** 58 107 233 359 70 87 442 673 736 868 916 **141176** 205 351 76 79 458 769 806 **142101** 12 78 84 260 64 75 98 331 36 60 471 575 709 840 979 **143016** 39 53 120 35 315 69 83 441 531 663 64 80 859 69 906 60 **144106** 53 205 6 30 55 315 85 410 24 47 99 527 611 59 527 611 59 751 918 23 **145048** 82 111 65 211 54 305 19 492 517 612 19 97 914 66 **146091** 184 287 89 371 413 573 672 95 854 90 922 61 **147088** 116 52 88 242 352 409 36 620 71 951 **148000** 104 39 47 97 339 91 541 57 83 87 98 832 80 914 36 67 97 **149023** 42 52 101 2 35 225 345 91 92 425 57 78 539 754 73 809 957 59.

150043 54 75 144 45 378 79 414 541 694 903 14 20 45 **151137** 70 310 92 408 548 621 65 76 826 **152108** 12 88 278 324 400 511 39 51 96 691 730 44 70 968 **153131** 32 78 213 84 390 503 959 **154119** 24 319 98 89 93 604 88 727 35 40 967 **155012** 170 255 328 503 5 69 602 **156005** 99 126 224 50 308 473 704 78 79 873 903 12 58 80 **157093** 310 421 521 82 754 874 914 82 **158153** 58 343 442 65 582 603 7 867 73 **159323** 94 470 84 520 63 786 93 56 95.

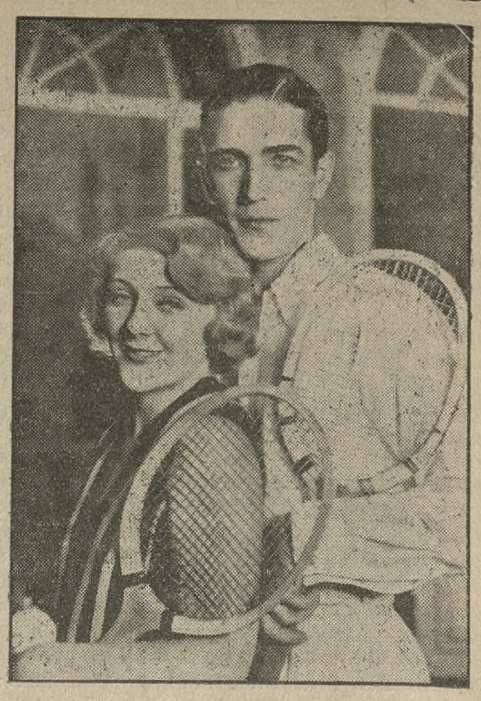

Sympatyczna para artystów Teatru Polskiego, pp. Niwińska i Pichelski, występująca w komedji „Prawda w winie".

Brak kapitału.

— Całym moim majątkiem jest rozum.

— Nie martw się, mój chłopcze, ubóstwo nie hańbi. (Thatler)

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **P. M., Grodzisk.** Uważamy, że stanowisko Pańskie jest słuszne. Należałoby wnieść zażalenie do urzędu wojewódzkiego. (aK.)

— **Victoria w Berlinie.** Adresu nie znamy. Radzimy wysłać przypomnienie. (K.)

— **St. Z., Poznań.** Ul. Piekary 17. (K.)

— **Longin i Danuta.** Radzimy poszukać w kalendarzach. (K.)

— **P. Pogorzelski.** Owszem, wzbronione. (OK.)

— **Ed. W.** Zależnie od tego, czy Pańskie stanowisko jest „kierownicze" w myśl art. 2 rozp. Prez. Rzpl. z 16. 3. 1928. Jeżeli nie, to tylko 14 dni. (OK.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 14 lipca 1932 r. zasnęła w Panu po ciężkich cierpieniach, nasza najukochańsza i najdroższa córeczka i siostrzyczka, w wieku blisko 5 lat

Basia Zosia Wilczakówna

Pogrzeb odbędzie się dnia 16 lipca b. r., o godzinie 5-tej po południu na cmentarz Górczyński wprost z kaplicy cmentarnej. Na pogrzeb, oraz na Mszę św. za spokój duszy Zmarłej, która odbędzie się dnia 19 lipca o godzinie 8-ej w kościele parafji św. Michała (za hotelem Polonia, ul. Grunwaldzka), zapraszają Przyjaciół i Znajomych

zw 15 271

nieutuleni w żalu
rodzice i rodzeństwo.

WYCIECZKA MORSKA OKRĘTEM „KOŚCIUSZKO"

do Francji, Anglji i Holandji od 15 do 29 sierpnia b. r.

Ceny od zł 400,—

3 DNI W PARYŻU 85 zł.

Informacji udzielają
Linja Gdynia-Ameryka w Warszawie, ul. Marszałkowska nr. 116, telef. 547-47, „Orbis", Wagons-Lits-Cook, Worms Co.

BEZ ZAGRANICZNYCH PASZPORTÓW I WIZ.

nw 4306

Mieszkanie

po wojskowym **lekarzu,** który został po 9-letniej dobrej praktyce przesiedlony, jest w centrum miasta

do przejęcia.

Leon Neumann,
Świecie (Pomorze).

nw 4408

Na wycieczki i wywczasy

nie wybieraj się
bez **orzeźwiających cukierków, marmeladek i t. p.**
z firmy

WALERJA PATYK

Aleje Marcinkowskiego 6 — Ul. 27 Grudnia 3.

Pw 3340-28.106

nw 4 298

Otwarcie restauracji

„CENTRALNA"

wł. M. Jaraczewski, Poznań, św. Marcin 25

nastąpi

dnia 16 b. m. o godz. 1 w południe.

Na otwarcie zaprasza
Gospodarz.

zw 15 272

nw 4245

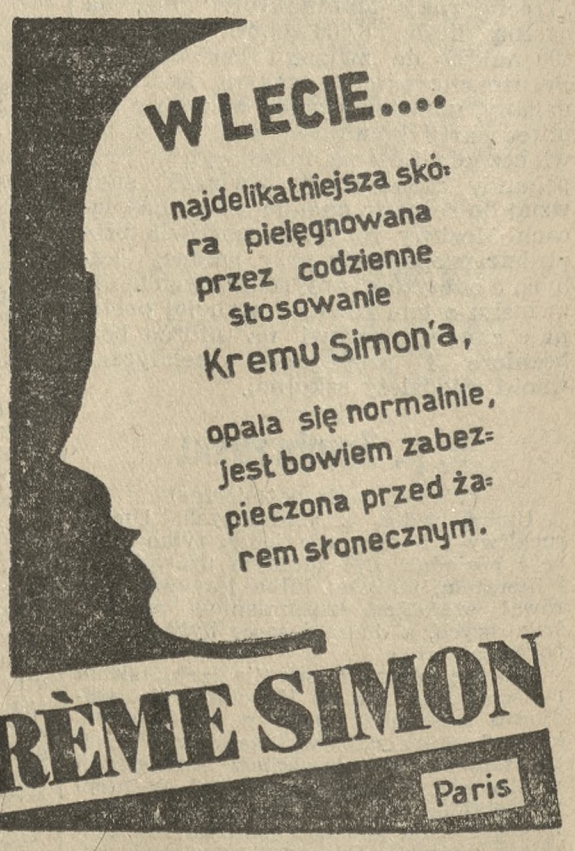

nw 4128

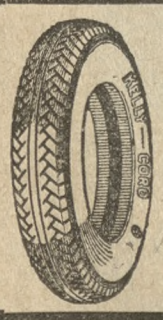

Fundusz Drogowy Zapłacony

kupując opony i dętki we właściwem źródle.

J. Szczepański,

GNIEZNO, 3 Maja 57, tel. 248

Obsługa **w Poznaniu**
ul. Woźna 14 b, I. p., tel. 14-45

nw 4354

Wielki Koncert

Orkiestry Towarzystwa „Bratnia Pomoc" Pracowników Miejskich Zakł. Światła i Wody, pod batutą p. kapelm. **Sternalskiego,** odbędzie się **sobotę, dnia 16 lipca w ogrodzie parku w SOŁACZU.**

Początek o godz. 17-tej. **Wstęp 25 gr.**

Czysty zysk na sieroty po zmarłych członkach.

zw 15 260

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Opalenicy

poszukuje młodszej siły bankowej.

Wymagana znajomość księgowości podwójnej. Posada do objęcia od zaraz. Tylko piśmienne zgłoszenia wraz z odpisami świadectw, własnoręcznie dokładnie napisanym życiorysem, podaniem warunków i powołanie się na referencje przynajmniej dwóch wiarogodnych osób przyjmuje

dw 548

Zarząd.

Ca 150 q. Porzeczek Czerwonych

i trochę Czarnych będą miały na sprzedaż

Zakłady Ogrodnicze Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Janowcu pow. Żnin. nw 4124

WALNE ZGROMADZENIE ROLNICZEJ SPÓŁDZIELNI ZIEMNIACZANEJ

z ogran. odpowiedzialn. w Poznaniu

odbędzie się

w poniedziałek, dnia 25 lipca 1932 r., o godz. 11 przed poł. w dużej sali Domu Ewangielickiego przy ul. Wjazdowej 8 w Poznaniu, z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór 2 członków do podpisania protokółu.
2. Sprawozdanie Rady Nadzorczej.
3. Przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1930/31, i udzielenie absolutorjum Radzie Nadzorczej i Zarządowi.
4. Powzięcie uchwał co do dalszej działalności Spółdzielni.
5. Wybory do Rady Nadzorczej. dw 645
6. Wolne wnioski.

Udział wszystkich pp. Członków konieczny.

Rada Nadzorcza
Rolniczej Spółdzielni Ziemniaczanej z ogran. odpowiedz.
(—) Jerzy Turno, prezes.

OBWIESZCZENIE

w postępowaniu upadłościowem nad majątkiem firmy **Sew. Pendowski Tow. Akc. w Poznaniu** ma być dokonany pierwszy częściowy podział masy. Stan masy rozporządzalnej do podziału wynosi 34.000.— zł.

Wierzytelności uprzywilejowane już wypłacono. Obecnie zamierza się uwzględnić wierzytelności nieuprzywilejowanych na sumę **225 587,98 zł.**

Wykaz uwzględnionych wierzytelności jest wyłożony dla wglądu zainteresowanych w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu (pokój nr. 29).

Poznań, dnia 11 lipca 1932 r.

Zarządca masy upadłościowej
TADEUSZ SZMYT, zaprzysiężony rzeczoznawca księgowości na obwód Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, Poznań ul. Szamarzewskiego 10, telefon 72-02. Pw 3338-28,101

LICYTACJA MASY UPADŁOŚCIOWEJ

W sobotę, dnia 16. b. m., o godz. 10-tej przy ul. Fr. Ratajczaka 40 sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: nw 4 015

urządzenie składowe składające się z 2 repozytorji, 1 stołu, kramnicy oraz rozmaite towary kolonjalne jak: konserwy, soki, herbaty, sery i t. p.

Pietruszewski, komornik sądowy, Poznań, Plac Wolności 9.

KOMUNIKAT.

W gimnazjum miejskiem w Żorach wakuje posada **NAUCZYCIELA HISTORJI** z dniem 1 września 1932 r.

Reflektujemy na siłę li tylko z pełnemi kwalifikacjami. Uposażenie według pragmatyki służbowej z dodatkiem wojewódzkim i komunalnym. Podania z życiorysem, uwierzytelnionemi odpisami świadectw i podaniem referencji przyjmujemy do dnia 25 lipca b. r. dw 649

Żory, dnia 9 lipca 1932 r.

Magistrat (—) A. Rostek, burmistrz.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W poniedziałek, dnia 18 lipca b. r., o godz. 11-tej, w firmie „Samolot", Ławica, odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą:

tokarki do żelaza, 2 szlifiarek, 2 wiertarek, grezarki, 4 szop przenośnych drewnianych różnych wielkości, regałów, 5 karoserji do autobusów, rozmaitych narzędzi, aparatu do spawania, większej ilości do karoserji, różnych rur, stali, blachy, drutu, linek drucianych, gwoździ, laku, farb, beczek żelaznych, materjału samochodowego, wentylatora, rozrusznika, 7 motorów, większej ilości sprężyn materacowych, nitów, gum i wiele innych drobnych przedmiotów.

Obejrzeć można 30 minut przed sprzedażą. W razie nieukończenia licytacji odbędzie się ciąg dalszy następne dni. nw 4414

Poznań, dnia 15 lipca 1932 r.

MAGISTRAT XIII/5.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Szafę żelazną
korzystnie sprzedam. Poznań, — Stary Rynek 94, bławaty. zdw 79 040

Kuracja! Gurgula Biszkopty!
dla dzieci, niemowląt, starców, chorych polecane przez Izby Lekarskie Gdzie brak, wysyła fabryka Gurgula reklamową pocztówkę zł 9,50 zaliczeniem. Pw 3 140-70,68

Parasole
ogrodowe. balkonowe. deszczowe i słoneczne poleca Wytwórnia Parasoli. Wielka 27/29. dw 585

5 złotych
wpłacając tygodniowo kupisz parcele. „De-Ka-Ha::. Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 77 796

Parcele
najkorzystniej kupisz. Kredyt. Budowa. „De-Ka-Ha". Aleje Marcinkowskiego 13. zdw 77 795

Skład rzeźnicki
kompletny, urządzeniem, w większem powiatowem mieście, zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 391

Tanie słoje gwarantowane
litrowe do wiązania 30 gr, do zaprawiania litrowy 95 gr, gumka 10 gr, sprężynka 5 gr. Staszewski, Wyspiańskiego 15. zdw 78 435

Restaurację
sprzedam, cena 4.000. Adres Kurjer Pozn. zdw 78 593

Hallo! — Rolnicy!
sieczkarka, maneż, brony, pługi, siewnik, kraty do świniarni, wozy tanio likwidacji. Górczyńska 14, parter. zdw 76 719

Płaszcz
damski, letni eleg. beżowy na średnia figurę sprzedam. Strzelecka 28a, m. 5. zdw 78 292

Gospodarstwo
134 morgi w tem 14 lasu, 4 łąki budynki masywne, — inwentarz kompletny pełne żniwa sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 78 457

Ostrzegam
każdego przed kupnem mebli od Franciszka Mühlnickela, Dolna Wilda 21, mieszkanie 3 gdyż meble oraz bielizna są moją własnością. Wanda Mühlnickel z domu Tomczakówna. zdw 78 789

„Antyki"
meble używane sprzedaje. kupuje. Wielkie Garbary 39. Pw 3138-56.1

Praktyka
dentystyczna na Śląsku do sprzedania w miejscowości 8 000 mieszkańców z 2 Kasami Chorych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod 78 660

Ciężarówkę
1½—2 tonn „Chevrolet" 6-cylindrową używaną w bardzo dobrym stanie korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 749

Fiat
mała limuzyna w luksusowem wykonaniu jak nowy, tanio sprzedam. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 78 853

Kantówkę
mtr. 50 gr. łaty mtr 10 gr. — Skład Drzewa Rynek Łazarski 17. zdw 78 780

Wóz piekarski
lekki na jednego konia w bardzo dobrym stanie na sprzedaż. Zgłoszenia Przemysł Rybny Poznań-Zawady św. Michała tel. 5005. zdw 78 974

Skład
kolonjalny towarem, maglem, mieszkanie tanio sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 120

Sprzedam
butelki od piwa i wody. Furmanowicz, Kościelna 51. zdw 78 967

Dom
2 pokoje kuchnia, ogród, blisko Poznania nad jeziorem. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Kórnik nw 4385/6

Maszyna
karpiówka do wyrabiania dachówki cementowej, komplet z podkładami na sprzedaż. Pakuła, Starołęka Wielka - Poznań. rw 2 109/10

P. P. m. Ślusarze
Żelazo. Blachy. Okucia budowlane. Zamki bezpieczne najkorzystniej „Przewodnik". Św. Marcin 30. Pw 3128/29 27.3/4

Regały — stoły
szafy oszklone sprzedam Stary Rynek 94, bławaty. zdw 79 041

Konia
i platformę sprzedam. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 79 048

Sypialnie
sprzedaje najtaniej Stolarnia, Rybaki 15. nw 4147/8

Rzeźnictwo
w powiecie mogileńskim, pierwszorzędne, w pełnym biegu, maszyny elektryczne z urządzeniem sprzedam 5 tys. zł. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 79 056

150
pszennych, budynki murowane, kompletnemi żniwami, inwentarzami 28 000, wpłaty 12 000. Centrala, Żydowska 1, wejście Kramarska. rw 2234/5

Skład
narożnik ze sklepem w śródmieściu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 159

Szor
wyjazdowy sprzedam tanio. Langiewicza 2. zdw 79 155

Sprzedam
fotel, łóżko, derezynę, żelazne łóżeczko dziecięce. Wysoka 12, mieszkanie 20. zdw 79 049

Kasę
„National korzystnie. Marsz. Focha 32, cukiernia. zdw 78 958

Willa
12 pokojowa elektryczność, ogród owocowy, cena 12 500. Zgłoszenia Wały Królowej Jadwigi 2. zdw 79 151/2

Biurko
z lustrem orzechowe, ładne sprzedam. Grunwaldzka 22b, restauracja. zdw 78 868

Dywany żywieckie
ręcznie wiązane, prawdziwe tylko z marką ochronną „Dywan Żywiecki" na plombie. — Wyłączna sprzedaż Bracia Góreccy, Poznań, Stary Rynek 44, I piętro, wejście z ulicy Woźnej. Pw 3 125-26.36

Pasy
wielbłądzie i skórzane, wszechświatowej belgijskiej marki „Le Chat" po cenach likwidacyjnych na sprzedaż. „Elibor" Gąsiorowskich 6. Pw 3294-28,9

Kaktusy
i stojak oryginalny do kwiatów bardzo praktyczny okazyjnie. — Grudnia 18 mieszkanie 6. zdw 78 954

Torfu
10 wagonów mam na sprzedaż. Zgłoszenia Marcin Załachowski, Poznań Górna Wilda 84, telefon 78-92. zdw 78 945

Wóz
piekarski reklamówkę sprzedam tanio. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 959

Willa
dom składem rzeźnickim, cała maszynerją, bez konkurencji blisko Poznania do tego morga ogrodu cena handlowa 35 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 938

Singera
damska maszyna okrągłe czółenko tanio sprzeda Warsztat. Kraszewskiego 5. zdw 79 161/2

Maszynę
damska i rower sprzedam. Zielona 5, m. 1. zdw 79 077

Skład
kolonjalny mieszkaniem Poznaniu 2 000, Centrala, Żydowska 1, wejście Kramarska. rw 2232/3

Piekarnia
dobrze prosperująca w najlepszem położeniu miasta kuracyjnego zaraz do sprzedania. Oferty poważnych reflektantów do Kurjera Poznańskiego zdw 78 980

Samochód
limuzyna „Duran" w dobrym stanie sprzeda za cenę zł 4 000 firma „Przewodnik" Poznań św. Marcin 30. zdw 78 986

Motocykl
na sprzedaż. Obejrzeć Kobylepole Kaszub w niedzielę. zdw 78 994

Lokomobilę
Floethera jak nową sprzedam 4 500. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 927

Rzeźnictwo
sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 995

Majątki
kamienice, wille, młyny poleca „Dom Zleceń", Wrocławska 22. zdw 79 164

Restauracja
z wyszynkiem dużem mieszkaniem Poznaniu na sprzedaż. — Oferty Kurjer Poznański zdw 79 011

Ogródek
działkowy przy Bielnikach dobrze urządzony sprzedam. Dolna Wilda 70, m. 12. zdw 79 017

Ford
limuzyna nowoczesny dobrze utrzymany sprzedam. Żórawia 9, m. 1. zdw 79 018

Kasę
ogniotrwałą do wmurowania, trzy klucze, sprzedam, Kramarska 21 skład 3. zdw 79 019

Skład
kolonjalny Focha, maglem, mieszkaniem 3 200, egzystencja zapewniona. Focha 39, mieszkanie 17. zdw 79 024

Taksówka
zegarem i koncesją tanio na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdw 79 100

Rower
dobry na sprzedaż. Małeckiego 17, m. 15. zdw 79 075

Motocykl
Rudge 500 cm mało używany sprzedam korzystnie. Zgłoszenia: Działyńskich 1, m. 8. zdw 79 076

Samochód
Buick 6 osobową limuzynę korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 108

Kasę
National nową zaped elektr. i korbą sprzedam. Poznań, Stary Rynek 94, bławaty. zdw 79 042

80
mórg buraczanej jednym planie przy zabudowaniu, zabudowania w najlepszym stanie masywne dom 6 pokoi, blisko Poznania, cena 42.000, wpłaty 30.000, Cyraniak, Półwiejska 5. zdw 79 066

Kilka
listów hipotecznych sprzedam. — Cyraniak, Półwiejska 5, tel. 56-95. zdw 79 068

Gospodarstwo
pięciomorgowe, ziemi ogrodowej, dom siedem ubikacji powiatowem mieście pobliżu Poznania Cena 15.000.— możliwie gotówką. — Zgłoszenia „Biuro Agrarne", Plac Wolności 9. zdw 79 070

Resztówkę
10 pokoi 24 morgi ziemi ogrodowej przy Poznaniu sprzeda Ratajczak, Plac Sapieżyński 4. zdw 79 123

Motocykl
Wanderer nowy typ okazyjnie. Piotra Wawrzyniaka 28/30. Kujath. zdw 79 130

Dom
obej. skład mieszkanie, warsztat, szopy oraz plac niezabudowany zaraz korzystnie do sprzedania i objęcia. — Sylwester Szyputa, Ostrów (Pozn.) Kolejowa 24. zdw 67 441

Motocykl
Indian przyczepką jak nowy 1300 zł. Małe Garbary 5, m. 4. rw 2224

Parcele
Puszczykówko sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 2218

Rower
sprzedam za 120 złotych. Ostrówek 7, mieszkanie 16. śrw 5

Rower
nowy tanio. Słowackiego 48 mieszkanie 6. jw 1096

Jadalka
nową styl Chippendala okazyjnie tanio oglądać: Mickiewicza 5, m. 3. jw 1100

5 KUPNA

Kupię
za gotówkę willę o 4 pokojach z ogródkiem. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 988

Kupię
magiel używany. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 972

Kupię
skład kolonjalny na wsi gdzie kościół. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 78 628/9

Kupię
domek mały nowy lub stary 3—4 ubikacje przy mieście Poznaniu lub powiatowem. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 061

Samochód
Fiat 501, otwarty w bardzo dobrym stanie tanio sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 78 683

Motor
na gaz ssany 30—40 K.M. mało używany kupimy. Zgł. Kurjer Poznański zdw 78 725

4 dobre konie robocze
kupię. Oferty z ceną Kurjer Poznański dw 637

Szukam
placu budowlanego śródmieściu. Pośrednicy wykluczeni. Oferty cenę Kurjer Poznański zdw 78 926

Stare akumulatory
ołów akumulat. oraz kompletne stare baterje stacyjne za gotówkę kupujemy „Frampol". Działyńskich 3, telefon 32-65. zdw 79 080

Kupię
realność Żabikowo także parcele. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 79 105

Kupię
w dobrym stanie opony 32×6. — Wierzbięcice 33, m. 1. zdw 79 085

6 KAMIENICE

Kupię
komfortową kamienicę. Dysponuję większą gotówką. Pożądana pożyczka amortyzacyjna. Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowe oferty do „Par" pod nr. 55.500. Pw 3315-55.500

Willę
okolicy Debca kupię. Wpłaty 14 do 16 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 946

Kamienicę
dochodem 12 000 sprzedam za 70 000. Wpłaty 45 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 970

Dom
dobrem położeniu kupię. Wpłata 100 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 997

7 PIENIĄDZ

20—25 000 złotych
poszukuję na I hipotekę budującego się domu 3 piętrowego. Dam 12 procent. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 778

12 000 zł
poszukuję na I. hipotekę komfortowej willi w Poznaniu wartości 50 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 953

Pokój
elegancki z pianinem oddamy temu, kto pożyczy 2 000 zł po 1% miesięcznie i dobrą gwarancję. Oferty Kurjer Pozn. zdw 78 921

Wspólnika (czki)
z 5—6.000.— celem założenia składu delikat. drobiu, warzywa lokal z urządzeniem, sklepem, w śródmieściu Poznania. Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 160

8 DO WYNAJĘCIA

Ładne
mieszkanie Starołęka, meblami za miesięcznym czynszem. Wiadomość Poznań, Staszica 12, III., prawo. zdw 79 047

2
pokoje i kuchnie zaraz wynajmie gospodarz Główna, Smolna 12b. zdw 78 122

2 pokoje
na wysokim parterze przy ulicy Strzeleckiej 33, narożnik ul. Półwiejskiej, nadające się na biura, wzgl. ubikacje handlowe, zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia: K. Loga, ul. Słowackiego 18, telefon 66-89. Pw 3113-23.62

Czteropokojowe
komfortowe bardzo wygodne I. ptr. w willi z ogrodem wynajmie gospodarz, miesięcznie 230, bez naprzód wolne 1. 10. Oglądać godzina 3—4. Sołacz, Podhalańska 3, Pławiński. zdw 19 109

Mieszkania
dwupokojowe, trzypokojowe, 4-pokojowe, pięciopokojowe, sześciopokojowe, siedmiopokojowe odda „Biuro Agrarne", Plac Wolności 9. zdw 79 071

Trzypokojowe
czynsz 75 zł. — Jednopokojowe czynsz 25 złotych wynajmie „Pawilon". Marszałka Focha 15. zdw 79 133

9 SZUKA MIESZK.

Poszukuję
1—2 pokoi z kuchnią, wprost od gospodarza. Czynsz ½ roku zgóry. Agencj wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 940

Mieszkania
5 pokojowego nie wyżej II. piętra w pobliżu śródmieściu zaraz poszukuję. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 78 971

Poszukuje
mieszkania małżeństwo bezdzietne 2—3 pokoi z łazienką wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 977

3 pokoje z kuchnią, łazienką
wprost od gospodarza bez odstępnego szuka mała rodzina bez dzieci. Warunki do Kurjera Poznańskiego zdw 78 989

Poszukuję
3—4 pokojowego, komfort, bliżej centrum. Spieszne zgłoszenia Jasna 5, Różnowski, od 5—8. zdw 79 003

4 pokoje
komfort, centrum od gospodarza nie wyżej II. p., pośrednicy wyłączeni. Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 081

Szukam
mieszkania 3—4 pokojowego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 79 119

100 %
inwalida wojenny poszukuje 1—2 pokoi, kuchni, parter, czynsz miesięczny pewny. Oferty Orędownik Wielkopolski r 2220

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
umeblowany, czysty, z używaniem telefonu zaraz wolny. Długa 4, m. 10 zdw 76 567

Elegancki
pokój telefonem, Przecznica 10, mieszkanie 1. zdw 78 636

Pokój
dwom panom, niekrępujący, elektryczność. Półwiejska 9b, m. 11. zdw 78 862

Pokój
Wały Zygmunta Augusta 2, mieszkanie 4, front. zdw 78 955

Elegancki
tani wolny. Słowackiego 31/33, mieszkanie 17 zdw 78 908

Panu
pokój z klatki schodowej. Długa 7, mieszkanie 8. zdw 78 930

3 pokoje
umeblowane z komfortem razem oddzielnie, utrzymanie, bez, tanio. Niegolewskich 10 a, mieszk. 28. zdw 78 934

Pokój
Św. Marcin 13, m. 11. zdw 78 948

Dwa pokoje
łączne, umeblowane wszelkie wygody, w centrum Poznania, ulica Cieszkowskiego 1 mieszk. 5 (tuż przy placu Nowomiejskim). zdw 78 952

1—2
osobowy umebl. od zaraz Borowska, Wrocławska 13. zdw 78 727

Pokoik
wynajmę zaraz lub później. Mickiewicza 7, mieszk. 9. zdw 78 983

2 osobowy
wynajmę zaraz lub później. Mickiewicza 7 mieszk. 9. zdw 78 984

Pokój
lepszemu panu zaraz lub 1. VIII. Plac Nowomiejski 10 a mieszkanie 7. zdw 78 990

Pokój
umeblowany frontowy, elektryczność, wejście niekrępujące, zaraz wolny. Wierzbięcice 26, parter, prawo. zdw 78 996

Kraszewskiego
8, mieszkanie 21, III. frontowy, panom. zdw 78 998

Dwuosobowy
Rybaki 9, mieszk. 9. zdw 79 001

Słowackiego
21, I. pokój na 1—2 osób bez pościeli z łazienką i telefonem od zaraz. zdw 79 038

Małżeństwu
pokój wynajmę. Adres Kurjer Poznański zdw 79 005

Tanio
pokój umeblowany. Stroma 26, mieszkanie 10. zdw 79 008

Skromny
pokój dla pani lub panów tanio zaraz. Wrocławska 17, m. 7. zdw 79 009

Elegancki
1—2 osoby, Skryta 14, mieszkanie 8 (przy Matejki). zdw 78 229

Śródmieście
pokoik panience. Wały Zygmunta Augusta 10a, mieszkanie 10. zdw 79 104

Małżeństwu
Matejki 65a, Plewkewa. zdw 79 158

Przyjezdnym
niekrępujący, Dąbrowskiego 23, mieszkanie 7. zdw 79 163

Pokój
dla pań tanio. Wrocławska 17, m. 6, zaraz. zdw 79 010

Pokój
frontowy, umeblowany dwuosobowy, łazienka, telefon zaraz. — Skarbowa 7, mieszkanie 8. nw 4092

Focha
38, m. 7, słoneczny. zdw 79 013

Pokój
zaraz wynajmę. Woźna 18, m. 4. zdw 79 015

Dwa
pokoje zaraz, telefonem lub bez. Marcina 64, Matelkiewiczowa. zdw 79 016

Frontowy
Piekary 7, m. 7. zdw 79 021

Pokój
Strzelecka 5, III. zdw 79 022

Pokój
jeden — dwuosobowy. Św. Marcin 20, m. 6. zdw 79 023

Pokój
dobrze umeblowany do wynajęcia elektryczność, łazienka, Ratajczaka 27, II. zdw 79 025

Pokój
frontowy słoneczny od zaraz dla dwóch osób, Rybaki 7, m. 6. zdw 79 074

Pokój
umeblowany wolny. Św. Marcin 14, m. 8, front. zdw 79 106

Jeden
lub dwa łączne, światło elektryczne fortepian przy Kaponierze. — Bukowska 9, m. 1. zdw 79 107

Elegancki
telefon, łazienka, utrzymaniem — bez. Chełmońskiego 21, m. 3. zdw 79 141

Duży
dobrze umeblowany, elektryczność, łazienka, 1—2 osobowy zaraz. Krasińskiego 4, m. 7. zdw 79 144

Niekrępujący
elektryczność. Nowakówna. — Szkolna 6. zdw 79 091

Pokój
używaniem kuchni wynajmę. — Szewska 15, m. 10. zdw 79 044

Pokój
panom. Łąkowa 4a, II., prawo. zdw 79 045

Niekrępujący
zupełnie, duży, balkonowy jednej dwom. Sapieżyński 8, m. 5. zdw 79 050

Pokój
dwuosobowy, balkonowy do wynajęcia. Łąkowa 18a, I. prawo. zdw 79 059

Pokój
klatki schodowej wynajmę. — Zielona 3, m. 22. zdw 79 060

Tanio
pokoik Śniadeckich 21, m. 5. zdw 79 063

Śródmieście
pokój balkonowy. Aleje Marcinkowskiego 17a, m. 7. zdw 79 064

Śródmieście
Rzeczypospolitej 2, Chudzicka. zdw 79 065

Pokój
przy dworcu. Focha 27, front III. Sypniewska. zdw 79 126

Pokój
frontowy zaraz. Popiełuszki 2, mieszkanie 2. zdw 79 132

Młyńska
12, I., prawo, pokój. zdw 79 134

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Prawda w winie".
Sobota, 16. 7. — „Płomienna noc", — premjera.

Teatr Nowy: Dziś — „Małżeński... urlop", premjera.
Sobota, 16. 7. — „Małżeński urlop".
Niedziela, 17. 7. — „Małżeński urlop".

Teatr Letni (Plac Nowomiejski 5, tel. 2908).
Dziś — „Teść szaleje". Ceny od 50 gr do 2 zł.

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „Miłość kozaka".
Aurora: Upiory Cyrku i Polowanie na ludzi.
Colosseum: I. Lucjano Albertini, Rinaldo Rinaldini, — Ken Maynard „Jeden przeciw 10-ciu".
Corso: „Goniec Napoleona" oraz „Rozwiedźmy się".
Metropolis: „Książe Dracula".
Muza: „Ci, którym kochać nie wolno".
Odeon „Zakazana kobieta".
Orzeł: „Niewidzialna ręka" i Tam, gdzie pieprz rośnie.
Roxy: Pat i Patachon.
Sfinks: „Romans Królowej Piękności".
Słońce: „Kurjer Carski".
Tęcza: „Dzikuska".
Wilsona: Kobiety nie do małżeństwa.

Solidnym
czysty, dwuosobowy parter. Składowa 1, m. 16. zdw 79 113

Pokój
Prusa 19, mieszkanie 8. jw 1094

Kraszewskiego
19, III. prawo. jw 1095

Lepszy
pokój wolny. Słowackiego 25, parter, lewo. jw 1098

Dwuosobowy
Piekary 5, II. lewo. zdw 79 116

12 SZUKA POKOJU

Małżeństwo
bezdzietne szuka 2 umebl. pokoi używalność kuchni śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 004

13 LOKALE

Lokale
Lokalu handlowego w śródmieściu przy ruchliwej ulicy poszukuje dla branży artykułów sportowych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 78 334

Piwnicę
(sklep) śródmieściu poszukuję wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 964

Składu
nadającego się na sprzęty kuchenne z urządzeniem lub bez z mieszkaniem w powiatowem mieście poszukuję zaraz. Oferty z ceną do Kurjera Pozn. zdw 79 054

Biuro
telefon, front, Marcin 18, m. 5. zdw 79 139

14 DZIERŻAWY

Restauracja
pełna koncesją mieszkaniem ruchliwej dzielnicy Poznań-wschód wydzierżawię, objęcie około cztery tysiące. Górczyńska 14 parter zdw 76 721

Poszukuję
dzierżawy kompletnie urządz. warsztatu rzeźnickiego o elektr. zapędzie. Oferty cena Kurjer Poznański zdw 79 143

15 LETNISKA i UZDROWISKA

Iwonicz Zdrój
We willach Lutnia, Zacisze, Zalesie, czterotygodniowy pobyt, mieszkanie, światło i usługa, pierwszorzędne utrzymanie pod dozorem Dyrekcji, cztery razy dziennie, taksa kuracyjna, ordynacja lekarska przy wolnym wyborze lekarzy, ordynujących w Zakładzie, kąpiele mineralne słono-jodowe, przyjazd i odjazd autobusem zakładowym do stacji Iwonicz za ryczałtową opłatą od pierwszej osoby zł 328.— od każdej dalszej po zł 226.— Zgłoszenia w Dyrekcji Zakładu Zdrojowego w Iwoniczu. dw 610

Żegiestów - Zdrój
Pensjonat „Warszawianka"
Centrum zakładu. Nowoczesny komfort. Ciepła i zimna woda bieżąca w pokojach. Ceny umiarkowane. dw 3 953

Krynica
uroczo położony pierwszorzędny penjonat „Reduta" (5 minut od Nowych Łazienek) pokoje słoneczne z balkonami — doskonała kuchnia, ceny kryzysowe. Otwarty cały rok. Do dyspozycji PP. Kuracjuszy własny powóz. dw 612

Jastrzębia Góra
nad Bałtykiem, pierwszorzędny pensjonat „Pilice" Jagodzkiej poleca pokoje, ceny niskie, dojazd Wieś Halerowo. Informacje poczta Jastrzębia Góra. nw 4 006

Zakopane Ustup
pensjonat Halszka
pokoje słoneczne kuchnia wykwintna, taras, bibljoteka dzienniki, rzeka, las tuż, 6 zł dziennie. Taksę klimatyczną opłacą pensjonat. zdw 78 249

Puszczykowo
Pensjonat Riwiera Poznańska 18, pokoje na letnisko wolne. zdw 78 264

Rabka
Pensjonat „Giewont"
naprzeciw łazienek poleca komfortowe pokoje. Ceny przystępne. nw 4 093

Letnisko
Śliczna okolica, 2 godziny od Poznania, las, woda, z całym utrzymaniem tanio. Oferty Kurjer Poznański dw 647

Letniska
szuka pani w domu bardzo spokojnym blisko Poznania, w okolicy, lasów. Oferty z warunkami Kurjer Pozn. zdw 79 103

Letnisko
na lipiec i sierpień oddam pokoje w malowniczem położeniu, woda i lasy, z całodziennem dobrem utrzymaniem 4 zł. Kokot, Obrzycko, ogrodnictwo. zdw 79 058

16 OSOBISTE

Unieważniam
legitymację wystawioną przez Dyrekcję Ceł w Poznaniu na nazwisko Franciszek Kulesza, oraz inne dokumenty które zostały mi skradzione. Uczciwego złodzieja lub znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Urząd Celny — dworzec zdw 78 918

Unieważniam
wszelkie papiery osobiste i wojskowe, które zagubiłem dnia 13 lipca. — Kazimierz Wrzesiński, Wspólna 2. zdw 78 966

Pani
ze synkiem, która była w kawiarni Esplanada w ogrodzie dnia 9 lipca wieczorem, proszoną jest o podanie adresu do Kurjera Poznańskiego pod zdw 78 982

21 ZGUBY

Płaszcz
jedwabny, czarny zaginął w tramwaju nr. 1 dnia 12, godz. 12 poł., znalazcą zechce oddać za wynagrodzeniem. Krzyżanowska, św. Marcin 39. zdw 79 086

22 ROZMAITE

Kołdry
wykonuje stare przerabia. Smoczyńska, Kwiatowa 8. zdw 78 201

Masażystka
przyjmuje u siebie i poza domem tanio. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 904

3,90 złote
fartuch biały z rękawami, płaszcz damski biały od 4.90, płaszcz czarny damski od 6.90 Fartuch kolorowy z rękawami od 6.90. Płaszcz męski lekarski biały od 6.90, kolorowy od 7.90, jaczka rzeźnicka lub cukiernicza z dymki od 4.90. Płaszcze i fartuchy damskie i męskie białe i kolorowe, w wszystkich wielkościach stale w wielkim wyborze po cenach niebywale niskich poleca Fabryka Bielizny J. Schubert. Poznań ,ul. Wrocławska 3. Pw 3 115-23.87

Kupię
większą ilość form do wyrobu dachówek cementowych względnie zaangażuję odpowiedniego pracownika fachowca do takowych. Zgłoszenia „Par" pod nr. 28 108. Pw 3 339-28.108

Chiromantka
wschodnia sławy wszechświatowej wróży. Bernardyński 3, mieszkanie 12. zdw 79 082

23 OŻENKI

Wyższy
urzędnik ambasady w Paryżu, lat 36, w celu matrymonjalnym pozna dystyngowaną wielkopolankę. — Oferty do biura „Corona" Katowice, Jagiellońska 21, II. zdw 78 932

Dobrą partję
w dobie obecnej zrobić można jedynie na Śląsku za pośrednictwem ustosunkowanego matrymonjalnego biura „Corona". Katowice, Jagiellońska 21, II. Informacje bezpłatnie. zdw 78 933

24 NAUKA

Student
politechniki udzieli korepetycji w majątku za wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 78 999

Udzielam
korepetycyj z prawem nauczania w zakresie włącznie 3 klas gimnazjalnych na wyjazd najchętniej na wieś, Roeslerówna, Poznań, Żórawia 4. jw 1102

26 ROZRYWKA

Kino Wilsona
Łazarz, Arcydzieło Pawła Czinnera Panna Elza, Elżbieta Bergner. zdw 78 941

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Młodszy książkowy
szuka posady 50 zł miesięcznie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 78 296

Rotograwurzysta
(Tiefdruck trawiacz) oraz amerykański retuszer z ukończonym 1 rocznym kursem w Graficznej Szkole we Wiedniu i długoletnią praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 338

Redakcje!
Ekonomista pragnie współpracować z redakcjami pism prowincjonalnych. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdpw 78 686

Rządca gospodarczy
kawaler, lat 30, z lepszej rodziny rolnej, z fachowem wykształceniem, 10 lat praktyki w postępowych gospodarstwach posiadający odpowiednie kwalifikacje w swoim zawodzie, wymagania skromne, pragnie przyjąć posadę zaraz lub później. Zgłoszenia uprasza: Stanisław Nowicki, Prusce, poczta Rogoźno (Wielkp.) zdw 78 845

Elektro - mechanik
szuka pracy w przemyśle, handlu lub rolnictwie. Oferty proszę Kurjer zdw 78 564

Piekarz
z praktyką cukierniczą szuka posady w cukierni lub piekarni. — Oferty Kurjer Poznański zdw 78 627

Aptekarz dypl.
rutynowany z 16-letnią praktyką przyjmie zastępstwo szefa wzgl. zarządzającego apteką. I-a referencje. Zgłoszenia łaskawe do Kurjera Poznańskiego zdw 76 220

Studentka
poszukuje zaraz jakiejkolwiek posady za utrzymanie, najchętniej na wsi. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 960

Gospodyni
kucharka z bardzo dobremi świadectwami, znająca wykwintną kuchnię, pieczenie ciast, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 962

Starsza
dziewczyna szuka posady z gotowaniem do wszystkiego do starszego państwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 925

Dziewczyna
do dzieci poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdw 78 931

Posady
szukam zaraz lub od 1. do 2 osób gotowaniem. — Ukończyłam półroczny kurs szkoły gospodarczej. Oferty Kurjer Pozn. zdw 78 942

Dziewczyna
uczciwa czysta sumienna szuka posady do wszelkich prac dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 947

Nauczycielka
skromnych wymagań z pozwoleniem, muzykalna przyjmie posadę do młodszych dzieci. Wakacje bez wynagrodzenia. Ł. Wolińska, Wielkie Garbary 5. zdw 78 951

Ekspedjentka
czteroletnią praktyką może złożyć kaucję 200—300 poszukuje posady najchętniej do piekarni. Oferty Kurjer Poznański rw 2209

Pomocnik obuwniczy
z Francji poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 935/6

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego, sztywnem prasowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 968

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady z gotowaniem do prac domowych lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 969

Bufetowa
z kaucją szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 973

Panienka
znająca gotowanie i lubiąca dzieci poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 978

Dziewczyna
uczciwa do wszelkich prac domowych cośkolwiek gotowania, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 78 992

Panna
w średnim wieku, inteligentna, uczciwa, pracowita, znająca dobre gotowanie, wszelką pracę domową szuka posady do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Okolica obojętna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 78 993

Nadmłynarz
energiczny, sumienny, rzetelny, obeznany z ryflarką i wszelką przebudową, 12 lat praktyki szuka stałej posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 000

Dziewczyna
młodsza poszukuje posady do wszelkich prac domowych, cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 150

Bona
pielęgniarka przyjmie posadę do niemowlęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 79 169

Bona
wychowawczyni, kochająca dzieci poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 79 170

Szofer
z kaucją szuka stałej posady. — Oferty Kurjer Poznański zdw 79 020

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w dom. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 114

Sierota
z lepszej rodziny szuka posady do dzieci lub innej, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 79 115

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady z praniem, szyciem, cośkolwiek gotowaniem zaraz lub 1. 8. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 078

Z prowincji
szukam zajęcia do wszystkiego, znam niemieckie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 79 079

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 088

Panienka
skromna z szyciem poszukuje posady do jednej lub dwóch starszych osób. Oferty Kurjer Poznański zdw 79 089

Panienka
ukończoną szkołą gospodarczą z bardzo dobrem szyciem szuka odpowiedniej posady Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 043

Sierota
lat 21, ukończona szkoła gospodarcza, pracowała w składzie kolonjalno-restauracyjnym poszukuje zaraz posady. Oferty proszę skierować Zamorska, Turza, poczta Damasławek, powiat Wągrowiec. zdw 79 055

Biuralistka
początkująca przyjmie posadę za skromnem wynagrodzeniem. — Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 062

Dziewczyna
uczciwa z małego miasteczka poszukuje posady najchętniej do samotnej osoby za skromnem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 79 069

Panienka
18 letnia z prowincji, 2 lata praktyki w kiosku poszukuje posady najchętniej w składzie, miejscowość obojętna. Oferty: Bolechowo 15. zdw 79 124

28 WOLNE MIEJSCA

Baczność
zredukowani pracownicy umysłowi i kupcy! Przyjmiemy kilkunastu zdolnych i uczciwych zastępców-akwizytorów za prowizją. Przy lekkiej intensywnej pracy wysoki zarobek zapewniony! Zgłoszenia osobiste wraz z dowodami osobistemi przyjmuje nasz urzędnik p. H. Frisch dnia 15. i 16. lipca 1932 Poznań, Hotel „Britania"; 17-go Gniezno Hotel „Centralny"; 18-go Inowrocław Hotel „Rzymski"; wszędzie od godziny 10—1 przed poł. oraz od 3—6 po południu. nw 4 383

Akwizytorów
ruchliwych, wymownych przyjmę. Zgłoszenia sobota 9—12. Grunwaldzka 23 m. 4. zdw 78 956

Panienka
samodzielna do krawiectczyzny damskiej może się zgłosić. — Wierzbięcice 48, m. 3. zdw 79 007

Magister
bez lub z małą praktyką potrzebny od 1. 8. — 15. 9. do apteki powiatowem mieście wojew. poznańskiego. Język niemiecki konieczny. Oferty Kurjer Poznański dw 638

Niania
w średnim wieku, czysta, sumienna, łagodnego charakteru, kochająca dzieci, z szyciem, potrzebna do 4-letniego chłopczyka od 1. 8. 32. Zgłoszenia tylko piśmienne z odpisami świadectw podaniem referencyj i warunków pod adresem Eleonora Żółtowska, Wargowo p. Oborniki. zdw 78 939

Wspólniczki
do składu Poznaniu z gotówką 1000, poszukuje Mroczkowski, Żydowska 1, wejście Kramarska. rw 2222/3

Wydzierżawię
zaraz na korzystnych warunkach ca 1500 m² ubikacyj, dotychczas rozlewnia piw, nadających się również na każde inne przedsiębiorstwo. W. Wawrzyniak, ul. Dąbrowskiego 76. zw 15 328

Potrzebna
młodsza siła biurowa z ładnym charakterem pisma. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 78 957

Mistrza ślusarskiego
z dobrem doświadczeniem w narzędziarstwie poszukuje Państwowa Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa w Poznaniu. Wnioski z odpisami świadectw przesłać na ręce dyrektora szkoły ul. Bergera 5, w Poznaniu do dnia 1 sierpnia rb. zdw 78 929

Fryzjerski
uczeń (ca) potrzebny. Kanałowa 3 zdw 78 961

Czeladnik
krawiecki na pracę miarową potrzebny zaraz. Bedyński, Różana 21, I. zdw 79 112

Posługaczka
potrzebna po południu. Juszczak, Rybaki 13. zdw 79 102

Dziewczyna
do wszelkich prac potrzebna (dobre świadectwa). Rutawska, Wrocławska 35. zdw 79 128

Posługaczka
na cały dzień z praniem. Dolna Wilda 10. zdw 79 140

Służąca
z praniem, Szamarzewskiego 12, Restauracja. zdw 79 142

Uczennica
w rzeźnictwie potrzebna zaraz z prowincji. Dyderski, Marsz. Focha 87. zdw 79 156/7

Pomocnik
fryzjerski Wjazdowa 8. zdw 79 090

Chłopiec
do posyłek zaraz potrzebny. Dr. Afenda i dr. Dembecki, Poznań, pl. Sapieżyński 3. zdw 79 0

Uczeń
potrzebny J. Tuch, pl. Działowy 9, Hurtownia żelaza. zdw 79 073

Pomocnik
fryzjerski zaraz potrzebny. Stary Rynek 44. zdw 79 046

Pomocnik
fryzjerski. Półwiejska 38. zdw 79 006

Domokrążców
na środek do wyrobu piwa domowego wysoki zarobek. Potrzeba 5.— zł. Piekary 24, m. 18. Pw 3 336-28.105

Uczeń
do składu kolonjalnego, żelaza i węgli potrzebny zaraz. K. Sulerzyski, Wągrowiec, Kolejowa 1. nw 4 413

100 %
prowizji domokrążnym Poznań, Wielkopolskę. Artykuły pokupne. Ogrodowa 5, mieszkanie 18. zdw 79 154

Cholewkarz
potrzebny zaraz, Św. Wojciech 25 zdw 79 117

Dziewczyna
wiejska, starsza umiejąca dobrze gotować, znająca gospodarstwo domowe, uczciwa i oszczędna potrzebna zaraz, Jaraczewski, Maj. Sulejewo, p. Gasawa. zdw 79 136

Humor zagraniczny

— No, cóż, zadowolony jesteś z twojej żony?
— Owszem. Towar dobry, tylko opakowanie okropnie dużo mnie kosztuje.

(London Opinion). S. F.

Przedpłata na sierpień 1932 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu (w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94, kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11, w soboty i dni przedświąteczne tylko do godz. 10; większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.